
کاکه تہ بو خہ لیل

شیرزاد ہہینی

کاکه نهبو خهلیل

(سهبردهو ریپورتاژو رووداوه)

شیرزاد ههینی

ستۆکھۆلم 2008

Sherzad.heini@gmail.com

چاپی پهکهم

2009

ژماره (42)

له بلاوکر او مکانی (پاشکۆی رمخنه‌ی چاودیر)

سهر پهرشتیاری کتیبی ره‌خنه‌ی چاودیر: سامی هادی

- ناوی کتیب: کاکه نهبو خلیل
- بابیت: سهر بردهو ریپوریازو رووداوه
- نووسینی: شیرزاد ههینی
- تایپ: نووسهر
- دیزاین: ته‌ها همه‌نوری
- بهرگ: سوران عه‌بدولانه‌فشبه‌ندی
- تیراژ: (1000) دانه
- سهر پهرشتی چاپ: سهردهشت همه‌سالح
- ژماره ی سپاردن (2622) ی سالی 2009 ی وهزارهتی
- روشنبیری دراویه‌تی

زۆر بە كورتى

زۆرن ئە وانەى لە شەرە شوومە ھەشت سالییە كەى قادسیە دا،
بوونەتە قوربانى،
خوین زۆر رژا، مالویرانى و جەرگسووتانى زۆرى تیدا تۆمارە
شارو ئاوايى زۆرىش كاولبوون،
سەبردەى جەرگبیریش بیژمار قەومان،
تا خۆپیشاندا نە كەى (مەركزى تە دریبى ھە ولپەر) كە لە ئەنجامدا
سەربازو فیرارە كان لە كوردستان بە ریکران، زۆر ئە شكەنجەو ئازارو
كوشتن و برینداربوونى گەنجانى لیکەوتەوہ.
چەند سال پیتشتەر، بە شیوہیە كى ترو بە ھەستىكى ھاوراز (كاكە ئەبو
ئیسماعیل) م نووسى، ئەویش سەبردەى ناوہندى شىستە كانى سەدەى
رابردووى پۆلیسیكى كوردبوو لە خوارووى عیراق.
كاكە ئەبو خە لیل، راز و سە برردەو ژانى سە ربازانى كوردبوو لە
رۆژانى شەرە دۆراوہ كەى قادسیە،

ئەبو خەلیلیكى فیرارى سالى 1981

ستۆكھۆلم

16052008

7 - 6

به‌شی یه‌که‌م

ده‌ستی بۆده رگای پشته وه‌ی زیله که درپژکردو خۆی
 به‌رزکرده‌وه، ده‌سته ناسکه‌کانی نه‌گه‌یشته ئه‌و پارچه ئاسنه‌ی بۆ
 سه‌رکه‌وتن له ده‌رگا‌که‌ی پشته وه‌ی زیله که دیاربوو، به‌ناچاری
 ته‌کانی دایه به‌رخۆی، شوین پییه ک هه بووایه سه‌رکه‌وتنه‌که
 ئاسان ده بوو، بۆی نه کرا سه‌رکه‌وئیت، ئاسان نه بوو، عه ریفه‌که
 هه‌شت نه‌فه‌ری له ناو زیله‌که په‌ستا‌بوو، به‌لام زیله‌که جیگه‌ی دوو
 که‌س‌پیشی تئیدانه‌ما‌بوو، ده‌کرا له ته‌نیشت ده‌رگا‌که دوو که‌سی
 باریکی برسی هه‌ریه‌کی‌کوان به‌زه‌حمه‌ت له‌لایه‌ک جیگای خۆیان
 بکه‌نه‌وه.. زیله‌که بۆ که‌لوپه‌لی یه‌ک س‌ریه‌ی ته‌واو ته‌رخانه‌کرا‌بوو.
 هه‌موو سه‌ربازه‌کان له‌وئ بوون که‌سیان له ئیجازه نه‌بوون، کاتی
 گواستنه‌وه‌و روئیشن بوو، بۆیه که‌س مۆله‌تی نه‌بوو، بارگه‌ی
 هه‌موویان، که‌ره‌سته‌ی س‌ریه‌که‌و دوو خیه‌ت و چه‌ند سه‌ندوقی‌کی
 که‌سکی زۆر توخ، باری یه‌ک لۆری ده‌تۆنی تئیدا‌بوو، دووباره ئه‌و
 ده‌ستی درپژکردو خۆی بلن‌دکرد، وه‌لی نه‌ده‌کرا، له‌لای دووه‌می
 ده‌رگا‌که سه‌رکه‌وئیت، یه‌کی‌کیان شانی دایه به‌رو به‌رزی کرده‌وه
 گه‌یشته ناو بۆدییه‌که. ئای که‌ روژیکی ره‌ش بوو، به‌پشته‌وه‌ی
 زیلیش رازی بووین و به‌و بارکردنه‌ش قایل بووین. میگه‌ل‌یش وا بار
 نا‌کرئیت.

9 - كاكه نهبو خهليل -

بهزهحمهت له تهنيشت ده رگاكه جيگه خوی كرده وه، ئه وهی دهیویست سه ركهوی وده وده ستي پاده كيشان، سه ربازه كان هه موویان له سه رشان و سه ری ئه و سه رده كه وتن، چه ند بنه پۆستالی رهقی به سه روگیلاکی كه وت، یه ك دوو جاریش لووله ی تفهنگه كانیان، مه خزنه كانیان له دهموچاوی گری ده بوون. هه ر له سه عات دهی شه وه وه وتیان ئیستا ده رۆین، ها وا به ری ده كه وین، شوفیره كهی گری دده او ئه فسه ره كه پیره ده كوژانده وه، شوفیر وا چه ز ده كن، هه رچوونه سه رسوكانه بوون، به رگه ی دانیشتنی ناو قه ماره ناگرن، شوینه كه یان له پیشه وه یه وه و خوشه، وه ك ماسی ناو قوتوو، نه په سترابوون.

سه ربازه كان هه موویان نه یانده زانی بو په له یانه؟..

شوفیره كه بو په له یه تی؟..

ئه وانهی له ناو زیله كه باركرا بوون، په له ی چه یانه؟..

سهیره نه زانی بو كی ده چیت و په له بكه ییت؟.. ده زانن ئه و شوینه ی بو ده چن ئارام و هیمن و خاوین نییه و په له یانه زوو بگه نه شوینه كه، ده رۆن و ده یانبه ن، پیا یان نالین بو كینده ری ده رۆن، سوارد ه بن و نازانن بو كی ده رۆن، نه ك نازانن كیوه ده چن، ناویرن بپرسن، ته نانه ت ناویرن مه زنده ش بكن، به ره و كام لا ده رۆن !!

ئەگەر یە کێکیان خۆی گێل کردبووایە ، بە نەزانیهوه له
 عەریفهکە ی پرسیاری کردبووایە، بۆ کێمان دە بن..؟ ئەگەر جنیوو
 تڤیکێن له رووی نە کردبایە، بە توورەبییهوه، بە نازانم وهلامیکی
 رهقی وەردهگرتهوه .

کەس نازانیت، (رئیس عرفاء) یهکەش نازانیت،
 (ناوب ضابط) هکەش نازانیت،

ئامیر فهسیل و ئامیر سریهه و ئامیر فهوجهکەش نازانیت،
 ئامیر لیواکه فهرمانی بۆ هاتوه ، ئیمشه وه رهسی
 فهوجهکەتان ئاماده بکەن، که دوا بروسکهتان به دهست گهیشته، له
 مهیدانهوه بجولین و هه مووتان به پێبکهون .

نزیکهی دوو هه زار سه رباز به ریده کەن، که سیان نازانن به رهه
 کێنده رییان ده بهن..! گه رده لوولیش ده زانی درکه زه رده ی پایز بۆ
 کام که ندوله ند ده بات..! شه پۆلی هاروه اجیش ده زانی به له می
 سه رئاو کێوه ده بات..! به لام دوو هه زار سه رباز له ئیواره وه
 بارکراون، پێچراون، لوول دراون، نازانن که ی و چۆن و له کێنده ری
 روویان ده کەن..؟ دوو هه زار سه رباز بوونه ته بارو پێچراون،
 بوونه ته کالاو فرۆشراون، بوونه ته قوربانی وه وتین دراون،
 بوونه ته خۆی و له ئاوکراون .

...

ئەوزىلە ماندوو وشە كەتە، ئە ونە فەرە بى وەرە و بى
ئارەزوانە كىوہ دەبات، كەس دە پرسىت، كەس بوى ھە يە ..!
بەرەو كام رى بۆ كام دۆزەخ، بارەكە بارىكى ئەستورە، سەرگوئ
و پشتى زامدارن، شەل و خوارن و باركراون، ناویرن بېرسن،
ناویرن ..

كاترمير بەرەو پىنجى بەيانى دەرۆيشت، ئەوان يەك لىوا لەناو
گۆرەپانىكى سە رىازگەى گە ورەى (التاجى) لە بەغدا وە ستاون،
ھەر نە دەرۆيشتن، ئاميرە كەيان كە زانى كات بەرەو سىپدە
دەرۆات، بەيەك دوو وشە، بە ئەفسەرەكانى وت:
ھەموو بە نيو سەعات ..

يەكلىكان ھاتە ولام و گوئى:

نان بخۆن،

ئاميرەكە زوو لە دەمى دايەوہ و وتى:

نا با بە نيو سەعات گوووو بخۆن ... نانى چى .. بە نيو
سەعات تراش بکەن، ھە نداميان چاک بکە نەوہ، پۆستالە كانيان
بۆياخ بکەنەوہ، پشتيان بېستەنەوہ، رۆژە، نازانن رۆژ ماناى چىيە،
ئەوانە ئەبو خەلilin .. لەو نيو سەعاتەش ئەگەرى ئەوہ ھەيە
بروسكەى رۆيشتن يان شوينى گواستەكەمان بگات، زوو بن ..

سەربازى قادسيە بوى نىيە نان بخوات، پشتى بکاتەوہ، خەون
بىنييت، تەنھا دەبى بكوژرئيت، كە كوژراش تەرمە پىچراوہكەى بە

ئالای عیراق له لایهن (منظمه) ی حزبه وه گه یشته وه بهرده رگیان،
که پرسه و سه ره خویشی ته واو بوو، به یهک هه فته ناوی له (اداره
المراتب) وهک شه هید ده گه ریته وه، پاره ی عه قاری و ئوتومبیلی
دوامۆدیل و ته له فۆن بۆ ماله وه دوو پله ی سه ربازی وه رده گرویت،
که کوژرا هه موو مافه کان وه رده گرویت، به لام ئیستا له ناو ئه و زیله
سه رداخراوه دا،

حه قیان نییه نان بخۆن،

حه قیان نییه گوو میز بکه ن،

حه قیان نییه بپرسن، بۆ کینده ریمان ده بن، دوو ههزار سه رباز..
حه قیان نییه که به ناو شاری به غداو شاره گه وره کان ره تده بن،
یهک فیشه ک هه لگرن، تفه نگه کان بی فیشه کن، هاوه نه کان بی
گولله ن، دۆشکه کان .. دهسته کان بی نارنجۆکن، چاوه کان بی
دووربینن، پشته کان، شاننه کان بی فیشه کدانن !..

سریه کان یه که یه که له زیله کان هاتنه خواره وه، له ناو
که لوپه له کانیا ن تاخمه کانی تراشیا ن دۆزییه وه،

به ئاوی سارد،

به پیوه،

به راوهستان،

به پهله،

ریشیان تاشی و هەڵسانهوهو سەرکهوتنهوه، چوونه وه ناو
زیلهکان ..

بهبرسیهتی،

بهترسهوه،

بهدلشکاویی و

بهبهستهزمانی به ریکهوتن، له ناو شه قامهکانی سه رباژگهی
تاجی زیلی هەر چوار فهوجهکه ریزبوون، فهوجی بارهگای لیوا، له
دوای ئهوه، فهوجی یهک .. فهوجی دوو .. فهوجی سێ، له پشتهوهی
دوو سێ زیلهکهش تهباخی بهپێچکهشیان لهگهڵدا بوو، رهنگه له
نیوهی ریگا بوهستن، بهوتهباخانه نیسکه شلهکهیان بۆ بکولێزن،
ئاوو نیسکهکه له بۆدی تهباخهکه کراوه، ههمووی ئاسانه.

دهیانوت، خواردنی عه سکهری ده رمانیکی تێدایه تا
سهربازهکان زه وقیان ههڵنهستیت، تا خۆیان پیس نه کهن، ده بی
بهوه ده مه، ئهوهیان له بیربیت، ده بی بپرژینه سه ر ئهوه، یان
ئهوهنده ماندوون، ئهگەر لهوه ده مانه سه دهستهی وهک (حمدی
صالح) یش سه مای شه رقیان بۆ بک ه ن، که سیان زه وقیان
ههڵناستیت، زهوق بهتیری و بهئیسراحت و بهنهرمی و بهگهرمی
و بهئارهزووهوه ههڵدهستیت.

دوو هه زار کلاشینکۆف، سه د بی . کهی . سی، په نجا دۆشکه و په نجا ئار . پی . چی و په نجا هاونی شیست ملیم و سه دان ئار . بی . کی و ده مانچهی پشتی و ده مانچهی تنویرو غه داره ی له ناو سهربازگه ی تاجی ، بی فیشهک بی ته قه مهنی ، بی گولله هاوون و ساروخ و م ووشهک و نارنجۆکی ده ستی به ریکه وتن ، بۆ ناو به غدا له ویشه وه بۆ گۆرینی لیوایه کی تری سهربازی ، یان بۆ پرکردنه وه نوێکردنه وه ی لیوایه کی هه لۆه شاوه ی به رهکانی شه پ ، به لام کهسیان نازانن بۆ کینده رییان ده بهن .

.....

ژماره ی سه ربازه کانی ناو زیله که ههشت کهس بوون ، ده نگیان نه ده هات ، له ناو یاتاخه کان سه رو گیلایان دیار نه بوو ، جاروبار ئاخێ ، ژانیکی به که سه رو هه وایه کیان لیوه ده هات . جووله به چی ده کریت ، هه موویان به سگ برسی ، به جهسته ماندوو به راوهستان هیلاک ، به چاوه روانی بیزار ، به خۆیهستان کولاو ، به پۆستاله گه وره گرپه گهرمه کانی پپیان مردوو . به چی ئه وه ههشت سه ربازه دهنگ و جووله یان لیوه بیته ، دوو سییه کیان به ساخی برینداربوون ، یه کیان نه چوووه شه پ کوژرابوو ، ئه وی تریان له رۆژی له دایکبوونی خۆی مردبوو .

کاروانهکه بهیانیهکی سارد، دوو هه زارسه ربازی برسی له
سهربازگه تاجی برده دهرهوه، بهلام کهسیان نازانن به رهو کام
بهراهی مردن و فهوتاندنیان راپیچ دهکهن..؟

هوشیار له گهله حه وت سه ربازی تر له ناو زیلیک بوو، ئه و
بهتهنها سهربازی کوردبوو، حه وتهکهی تر عه رهبی خواروو بوون،
یهکیکیان ده رچوو ی ئاداب بوو، خه لکی ناسرییه ی بوو،
لهبهرئهوهی (مکلف) بوو، خویندنیشی تهواوکردبوو، ره وانهی
خولیکی مهشقی قورس کرابوو، بهدهرچوونی له خولهکه، خهتیکی
وهرگرتبوو، پییان گوتبوو، پاش دوو سی مانگی تر خه تیکی ترت
دهدهئی، ئه وئش پارچه پهرویهکی رهشی باریکی، بهشهرمهوه،
بهخواری به قۆله باریکهکهی وه کردبوو، ئه و لهگهله هوشیار زوو
ببوونه برادهر، شه ویکیان له بن به تانیهکهی کتیبه کهی ده سستی
پی نیشان دابوو، کتیبی فیکری ئیسلامی ده خویندهوه، ئه وئش
نهدهوئرا کتیبه که به کهسیان نیشان بدات، کوردو شیعه ترسیان
لهیهکتری نهبوو، سهربازبیت و برسی و ماندوو بیت و به ترسهوهش
کتیب بخوینتهوه.

به (جاسم) ی خه لکی ناسرییهی یهک خهتیان دهگوت، (نئاب
عریف). نئاب عریف جاسم وه ک (نئاب عریف فلاح) شوخی به
خهتهکهی سهرشانی زهدههات، که له (عرضات) تهواو دهبوو زوو
خهتهکهی که به لاستیویک له قۆلی بهستابوو، به دری و

بهتورپه بییه وه له شانی داده پچپی، به لام نایب عه ریف فلاح، که خه لکی سه رووی به غدابوو، واته شیعنه بوو، خه تهکانی ره نگه ره شیییه که ی تۆختربوو، ئه ستوورتربوو، دریژتربوو، له قۆلی دووریبوو، زۆر به خه تهکان خۆی باده دا، به لام که (کونی) ی هیئابوو، نه نووسرابوو، ئه دوو خه تی هه بووه، به لام به نیره که ری و به زماندریژی و به پشت ئه ستووری، خه تهکانی له ناو فهوجه که و له کنیه که ی چه سپه بند بوو.

هوشیار زوو به وی وتبوو:

جاسم من تا سه رسه ربازییه که ته واو ناکه م، تا له ناو به غدابم، من سه ربازی ده که م.

....

ئه وه له لای شه قام و گۆره پانی (مسیح)، خۆی کردبوو به جامخانه که ی همبرگری (ابو یونان)، داوا ی دوو له فهو دوو بیره ی فه ریده ی سارد ی کردبوو، زۆر سه رسام و شوک بیوو، که فرۆشیاره که پیی وتبوو:

تۆ به جلی سه ربازی بۆت نییه بیره بکریت، ته نها له فه که ت بۆ ده برم!

ئه ویش وتبووی:

نه زمانه وه، بۆ ..! هر ئه و جار ه ده خۆمه وه و ته واو ..!

کا برای فرۆشیار وتبووی:

سەربازیشی و بئ ئیجازە دابەزیووت، دیارە کەوا کوردیشی،
دەتەوئ بە پێوەش دوو بیرە ی ساردی فە ریدە بئ مەزە بخۆیتەو،
کاکە ممنوعە ... تۆ چۆن سەربازیکی ..!

ئەفەندییەک لە تەنیشتەو، داوای دوو بیرە ی فە ریدە ی
ساردی کردبوو، پارەکە ی دابو لە پێش ی دانابوو، بە کوردی وتبووی:
فەرموو کۆری باش بخۆرەو..!

ئەویش زوو وتبووی:

پێویست ناکات .. ناخۆمەو..!

کابراش بەنەرمی وتبووی:

تازە شکاندوو یەتی، زوو بیانخۆرە و، با گازە کە ی بە بەلاش
نەرۆات..!

هوشیار دوو بیرە کە ی لە پیاو کە وەرگرتبوو، بلەز بەرداخیکی
لە بیرە کە مشتکردبوو، بە یەک قووم هە ناوی گە رمی رۆژە
سەختە کە ی گۆرە پانی عرضاتی سارد کردبوو، کە بەرداخە بیرە کە
بە جۆگە ی قوو رگی رێیکردبوو، ئیسراحتی کردبوو.

پێش ئە وە ی دە ستی بۆ گیرفانی درێژبکات، نیو دینارە کە ی
نرخ ی دوو بیرە کانی بداتەو، کابرا زوو تیگە یشتبوو، توند دەستی
ئەو ی گرتبوو، بە کوردییەکی دوور لە زاراوە کانی خۆیان، سویندی
خواردبوو، پارە کە وەرناگریتەو.

کابرا دەرچوو کوردی ئه ویدیو بوو، یه کسه ر باسی برینداربوونی خوی بو کردبوو، قاچه شکاوه کهی که رویشت پیوهی دیاربوو که می ده شه لیت.

ده لئین که سانی کورته بالای ناو پالتو و که وای گه وره و شانی نه رمی ناو کورته کی بال فش، شه له ی نه رمه شه له یین و زگماک و به دارو شه قله، کۆسه ی کورته بالای، ده ست گچکه ی ناو قۆلی درێژ، لووت گه وره ی مووداری کون گه وره ی فش، سه رسپی به گه نجیبی قزین، ده نگ ژنانی به منالی، که سانی لال و فسه زمان، هه موو ئه وانه زوو خویان ده که و نه قسه کردن، خویان به شایسته ده رده هینن.

به لام ئه و پیاوه کۆنه سیاسی بوو، پێشمه رگه ی ئه ویدیو بوو، له سه ر سنووره وه راو نرابوو، به هوشیاری وتبوو:

له ناو ده سته که م دا ته نها من ماوم، له و کاروانه دا، له ناو شو رشنا خۆمان حه شاردا بوو، له وانه ته نها من ماوم، به لام به برینداری، هه ریه کی که له سیاسییه کانمان، له پێشمه رگه ئازا کانمان به چه ند فیل و ده ست له ناو چوون، به لام ئه من ماوم، من نه کوژرام، راده ست نه کراومه ته وه، ناچار نه کرام بگه ریمه وه، ته نها من دهر بازم بوو. من وه ک ماسی شل و نه رم له ناو له پان دهرچووم، من ماریکی ره ش و ئه ستوور بووم سه رم له ناو کوندا بوو، کلکیشیان برپیم، منیان پێنه گیرا، من راده ست نه کرامه وه، من نه کوژرام، من نه چوومه وه، من ته سلیم نه بوومه وه، من مامه وه ...!

له قهد پالی بنارشاخه که له خانوویهکی دوو ژووری خاویندا، کابرایهکی ره شتالهی لاجانی ده ژیا، به هیمنی و به جوانی کاری بهرگدووری ده رکرد، ژنه کهی خه لکی بناری قه ندیل بوو، نهو دیمانهی که مبوو، نه دهکرا خه لکی زور ببینیت، نه گهرنا زور حهزی له قسهکردن بوو، نه گهر نه ترسابوویه قسهی زور دهگوت، نهویش وتبووی:

هر من ته نها ماوم، مه فهرهزهیهک بووین کادیرو نووسه رو پیای جه زره بهمان له گهل دابوو، هه موویان فه وتان، ته نه من ماوم، له و خانوو دا که بویان جیهیشتووین، جارجار ئاسوده و جارجاریش به ترس و چاوه پروان ده ژین. خاوهن خانوو که پاش بو مبارانه کهی بناری (شاخیبه راستی)، که بنه مالهیهک ژن و زاروکیان به یه ک چرکه شه هیدکرد، نه وانیش له ترسانا ئاودیوبوون، خانوو کهیان بو جیهیشتوو، نه و نه دهکرا شاره که جیهیلیت، نه دهکرا ئاودیوبیت، هه رچهنده ژنه که شهی حهزیکات، نهو به ناوو به وینهو به چالاکی سیاسی و چه کداری ناسرابوو به ناوبانگ بووه.

مالهكهى ئه و تاكه مال بوو له و قه دپاله ئاوه دانى تيدامابوو،
 هه موو به ره و ئوردوگاكانى ئيران روښتوبون، گاو بزى و
 مريشكيشيان به ته مائى ئه و جيھيشتبوو.

له گه ل دوورينى جله كورديبه كه و ليدانى قوچپه كانى، شروقهى
 ره وشه سياسيبه كهى ده كرد، دهيووت:

ئه گهر ئه لران پشتيوانى ئيوه يه، بوچى وا هيزه كانى به عس له
 دياناوه سه رده كه ويٽ، بوچى توپه كانى كه له (جونديان) دانراون،
 كاريگه ريبان نيبه ؟.. بو مووشه كهى سه ر ئه ئه ستگه كه فروكه
 باجه ره كهى خسته خواره وه، له و شوينه يان هه لگرت؟.. بو
 مووشه كه كلان نه مان، بو ..؟

پياوه به رگدووره كه زورى له دلدا گه لاله بوو، كه مى
 هه لده رشت، زورى شى ده شارده وه، سه رى نه ينى كه مى
 هه لده دايه وه، ماوه ماوه ش، به گهرمى و به سته زمانه دهيووت:

(من تاكه كه سم له براده ره كانم له ژياندا ماوم، ئه و ژنه منى
 شارديته وه، من پاسه وان و شوان و گاوان و كابان و سه ربانى ئه و
 چه ند ماله م، منيان بو پاراستنى ماله كه يان راگرتووه، ئاگرئ
 بكه ويته وه، بنميچه كان دويه چرووه كان، كادينه كان من
 ده يكوژينمه وه. به ده ستي خوُم سه ربانيان بو ده گه ل، دو
 چرويانيان بو راده گرم ..).

بپاوی کؤنه سیاسی ده کرئ ببیته بهرگدرووو کریکارو پاسه وان
و نیچیرقان، ئه گهر ده سه لات و پاره لات و چه کلات و بریارلاتی
نه مینیت.

من ناوم ح همه توفیقه، خه لکی ناوچه ی هه ئشوم، له
پیشمه رگایه تی ماندووبوم، لیره گیرساومه ته وه، لیره ژنم هیناوه،
کاری به رگدووری له ئه لوان فیرووم، که م که م کارم هه یه،
فارسییه که م باشه، باش له هه واله کلن سهرم ده رده چی، که نالی
فارسی زوره ، من شتی لیوه فیرده بم، ئه و خانووه مان
به ده سته که وتووه، دوو ژووری خاوینه به خوئی سپی سپیکراوه ،
کاریته کانی پاله وان، چرووه که ی سه ری نوییه ، دیواره که ی
دارگویزی تیدایه ، سیوسیوه که ی ده رگاکه ی نه رم ده سورئیت،
که مترین با ده گریته وه، وه ک ده ربه ند نیه، زریان رووی تیناکات،
له کانی ئاووش نزیکه، ئاوی خاوینمان له برانه، روو له ئاکریی و
قیبله یه، زور تاوی ده گاتی، به سه ر ئه و گرده ده که وم، پشتی داری
وشک ده پر مه وه. له هه وشه که ش سه وزه و گیا و گویش ده که م،
له سه ربانه که ی ته ماشای فرۆکه کانیش ده که م، که دوو دوو، سی
سی له مامه رووته وه ده رده که ون، که فرۆکه ی باجه ره لده سته،
دوو فرۆکه ی سوخوی به له نجه شان به شانی ده فرن، ئه گهر
سوخویه ک هات، یه کیکی تری به دواوه یه، من هه ستیان پیده که م،
ده زانم جه وله که یان به ره و کینده رییه، له و سه ربانه وه ئه وه نده م
ته ماشا کر دووه، له جیاتی فرۆکه وانه که هیله که ی شاره زابووم.

بهلام بۆ ئیমে راستیه کهی دهگوت، چهند خۆشه مرۆ بتوانی دلی
 بکاتهوه، راستیه کان بلایته وه، ناوه کان وه ک خوی به ناو قووورگی
 بلایته وه. به ئیمه ی وت:

من کوردی ئه ودیوم، ژنیشم خه لکی ئه و دیوه یه، لیڤه ماوم،
 ئه و دوو سی ماله رویشتون، ماله کانیاں له سهر من جیهیشتوه،
 له و روژانه دوو سی مریشکی ان مردار بوونه وه، به سپیلکه مردن،
 بهلام که له بابه کهیان دهستم و چهقۆ پیراگه یشت، خواردمان، ئه و
 شه وهش میوانیشمان هه بووه، به خیری ئه وان که له بابه
 نه خۆشه کهم ان خوارد، پیش ئه وهی ره ق بیته وه، ئیمه به ئاوی
 خوی کولاندمان.

ئه و قسانه ی بۆ ده کردین، مه کینه گچکه کهی ده ستیش ئیشی
 پیده کرد، ژنه پشدین گه وره کهشی چای زه ردی بۆ تیده کردین،
 هاورییه بالکییه کهمان له چاخواندن تیر نه ده بوو، ئیمه
 به چایه کی شیرین و چای دوو م به سویندخواندن و ده بی یه کیکی
 تر بخۆنه وه خوارده وه، هاورییه کهمان وتی:

ئه وانه خزمی خۆمانن، له شاره وه هاتوون نازانن دیشله مه
 بخۆنه وه، چاخۆرنین، هه ولییرین..!

ژنه کهی به شیوه زمانیه شیرینه کهی خوی هاته قسه و وتی:
 من و ئه و پیاوه تهنه ماوین، ئاگاداری ئه و سی چوار
 خانوویهن، ئاگامان لییه، شه ویکیان دوو که سی بیگانه،
 کوردییه کهیان زۆر سه یربوو، وتیان خه لکی (قادر کهرم) ین،

یهکیان بریندار بوو دهینالاند، له نهخۆشخانهی (کهوهرتی) جینگیان نه مابوو، ده ست به بهتانیه و به ئهزاقهوه، هاتن، ئیمه دهرگامان بو کردنه وه، یه ک هه فته تا برینداره که بووژایهوه، خزمهتمان کردن.

پیشمه رگه برینداره که و هاو پئییه که ی دهیانووت:

دایکو باوکمان له گه رمیان جیهیشتوو،

دهیانووت:

به ئوتومبیل گونده که مان، ماله وه مان ده سهعات لیروه

دووهره، دهیانووت:

له وشه ری (سه رتیز) دا سه ربازی زورمان کوشتوو ،

فرۆکه یه که مان خستووته خواره وه، دهیانووت:

ئیمه زمانی کوردی و عه ره بی و تورکی ده زانین، ئه وانیش وه ک

ئیمه سی زمان ده زانن، کوردی قسه ده که یین، فارسی ده نووسین و

ده خوینینه وه، عجمیمان زور باشه . کورد له ههر ولاتیک بی سی

زمان ده زانیت، پیشمه رگه برینداره که و ساخه که دهیانووت:

ئه گهر سه رکه وتین و به ره و ئیران په پینه وه، تازه ناگه رینه وه،

ئیمه ی گه رمیانین، ئه و ناوچانه ی ئیمه نه وتی زوره ، ههر

ئاوه دانیه که بیره نه وتی له ئاقاره که دا هه بیته، ژیان ی تیدا

نامینیته، برۆین ناگه رینه وه. ئه و دوو گه نجه یه کیکیان برینیکی

گه وهره ی له رانی چه پی بوو، ساچمه ی

تۆپی به شانی که وتبوو، له نهخۆشخانه که له بهر که می جیگه و له ترسی فرۆکه، دهرمان و پارو و ئه رزاقیان دابوون، ئه وانیش به که چه جییک خۆیان کردبوو و ئه و خانوو چۆله ی ته نیشتمان، ئیمه ش دهرگامان بو کردنه وه و دارو ئاگرمان دان، ههر دووکیان ده یانوت:

له و شه رانه سه ربازی هه مان سربیه و فه وجه که ی خۆمان به دیلی دۆزییه وه، له نهخۆشخانه که سه ربازی دیلی برینداریش هه بوو، ده یانوت:

ئهو ی بریندار بوویه و پشتیان هه بوویه، ره وانه ی ئه و دیویان ده کردن.

ئه وان له ماله وه نه هاتبوون، ئه وان له سه ربازگه وه هاتبوون، له ماله وه یان وایان ده زانی و ئه وان هه ره عه سه کهرین، له سه ربازگه ش، وایان ده زانی و ئه وان له ماله وه ن.

ههر دووکیان سه ربرده یان وه ک یه ک بوو، به یه که وه ده یانوت: سی چوار روژ به ریوه بوین تا گه یشتینه ناوچه کانی پێشمه رگه، که ئیمه هاتین پێشمه رگه هیشتا له شاره کان نزیک بوون. که گه یشتین ئه وان پێیان وتین:

ئیه سه ربازن، ده بی لی ره برۆن بچنه سه ره وه!

نامه یه کی پێچراوی به شه ریتیان داین، تا له هیزی (زۆک) گیرساینه وه، که سمان نه ده ناسی، به لام هه ردوو کمان به یه که وه ماینه وه، ئه وان ده یانوت: به تالیۆنه که ی ئیمه هه موو سه ربازی

فیرارن، پیشمه رگه ی لای خوْمانی تیدابوو، هه ولیړی، بادینی، خه لکی ئیمام قاسمی که رکوک و سابونکه رانی ناو سل یمانی، گۆران و شاره زووریمان له گه لدا بوو، ئامیر به تالیوْنه که مان، ئامیر سرییه که مان، ئه فسه ربوون، زور جووله و چالاکي و ده رچوون و ره بیه و که مینمان له سه رشپوه ی سه ربازی بوو، به یانیا ن سه روو ریشمان ده تاشی، زوو نه وه ک فرۆکه بگاته سه رمان، چووست و ته یارده بووین، زوو نانمان ده خوارد، زوو تغه نگه کانمان پاک ده کرده وه، زوو له که مینی شه وانمان ده گه پراینه وه، زوو هی ریشمان کرایه سه ر، زوو پیشمه رگه مان لئ شه هیدبوو، زوو بریندارمان دا، زوو سه ربازی دیلمان گرت، زوو فرۆکه شمان خسته خواره وه، ئیمه له پیشه وه بووین. زور راستگوْیا نه و به سته زمانانه ده یانوت:

پیش ئه وه ی ده ربچین، وامانده زانی شوْرش فرۆکه شی هه یه، توْپی قورسی هه یه، وتیان شوْرش وه ک جاران به تغه نگه ره شه که و غه داره نییه، شوْرش ئه مجاره زوو ته واو ده بیْت، هه موو دونیامان له گه له، چین و ئه مریکا و ئیسرائیل و .. له گه له.

حه توفیق هه لشوْپی ده یووت:

پیشمه رگه برینداره که و پیشمه رگه هاورییه که ی ده یانوت:
ئیمه فیرارمان کرد، زور ته نگا و بووین به په له بووین، زوو بگه ینه گه لاله، زوو ببینه پیشمه رگه، ده ترساین ته واو بیْت، به شی ئیمه نه مینیت. (خانی حمه ئاغا) هاوسه ری حمه توفیقی هه لشوْپی ده یووت:

ئەو دوو كەسە يەك هەفتە مانەو، جارجار يەككيان گۆرانی
 خەمگینی دەووت، دیاربوو، بریندارو بیزاربوو.
 حمە توفیق هە لَشۆیی، یان پیاوہ لاجانییەكە ئەگەر
 نەترسابووایە پێی دەووتن:

پیاوی باش بن، بۆکی خۆتان بە کوشت دەدەن !! ئەگەر ئەو
 تۆپانەیی ئۆزان بکشیتە وە، یەك هەفتە خۆتان پیراناگیریت، بۆ
 کێی دە کەن ؟؟.. لەیەكەم رۆژە وە، لەیەكەم گوللە وە دیارە، لە
 بۆنی دووکه ئی تۆپە کانەو وە دیارە ئەنجامەكەیی دیارە ، بە لام
 نەدەویرا، لەسەر ئەو قسانەشی بەلگەیی روونی نەبوو، لەبەر ژانی
 دلی خۆی لە تاوی نەمانی برادەرەکانی دلی ئەو، وایدەزانی ...

من بە تەزوا ماوم لیڤە ، ئەو چەندە ماله لەسەر شانی من و
 ژنەكەم جیماوہ ، هەر منیشم لە ناو هەموو ئەوانەیی بەیەكەوہ
 پەپینەوہ ماوم، یە کیکیان لە کونیكەوہ خۆی شارذبۆوہ ،
 بەنەخۆشی و دوور لە چارەسەری مرد، كە س گۆرە غەریبیەكەشی
 نازانیت، ناوی لە سەر کیل هەكەشی نەنووسراوہ، لە و هە موو
 کیلەبەردو تاشەبەردو پانەبەردە ئەگەر بەردیكی بۆ کرابیت بە
 کیل ئەوہ بەختیاربوو، هەموویان بزربوون ...

.....

کابرای شهلهی کۆنه پېشمه رگهی کوردی ئه وديو له بهغدا، ئه
ئيوارهيه له لای ئه بو يونان دوو بیره ی ساردی بو هوشيار
داواکردبوو، به يهکهوه کهوتنه قسهکردن و بیره خواردنه وه.
هوشيار دوو بیره کهی ته واوکردبوو، کابرای ش هلهی که به ناوی
(بهختيار بانه یی) خوی پیناساندبوو، داوی لیکردبوو، ده توانی
بیره ی زۆرتر داوا بکات، به لام ئه و وتبووی:

من ده بی پاسی ژماره 2، یان 3 وه رگرم، بچمه لای پاسه کانی
سه ربا زگه ی تاجی، له وئ شه وه بو و محده کهم هه لده کشیم.
پاسه کان نه فه ریان به يهک درهم هه تا ناو سه ربا زگه که
ده برد، پاسه کان تا نزیک فه وجه کهی ئه وان ده چوو، شه قام شه قام
له ناو مه عسکه ره که ده سوورایه وه، له باب نظامه که دا ئینزباتیک
سه رده که وت و ته ماشایه کی ناو پاسه کهی ده کرد، به (اطلع -
ده رچه) به ریی ده رکردن، به روژیش پاسه سووره دوو نه هومه کانیش
ده هاتنه ناو سه ربا زگه که، سه دان سه ربازی له (علاوی الحله) ه وه
ده گه یانده وه وه محده کان، نه خو شخانه سه ربازییه که، جبه خانه کان،
فرۆکه خانه که، مه دره سه کان.

هه ر له پيش همبرگره که وه سواری پاسه که بوو. ئه و چه زی
ده کرد بچپته سه ره وه وه له به ربازییه وه ته ماشای رووناکییه کانی
شه قامی السعدون بکات، چا وه له باره کانی سواح و ئاشورپانیپال
بکات.

هوشيار ده یووت:

من به نیو درهم پلیتیک له جابیه که وهرده گرم، بهپه له
 سهرده کهوم، له لای جامه که جیگایه که ده گرم، ئیواریه نهفر زۆر
 نییه، ئه گهر راستیشرت دهویت، له م شاره کهس نه ماوه، خه لکه که
 هه مووی سه ربازن، به درپژایی ئه و سنوووره ی ئ ئلان - عیراق
 سه رباز مولدراوه، کو په کانی ئه و ولاته هه موو له سه ر دۆشکه و
 جووتلوولهن، له ناو ربیه ی سه ربه چینکۆن، له سه ر تۆپه گه و ره کانن،
 لووله هاوه ن پاک ده که نه وه، به ره سته ی خۆل به رز ده که نه وه،
 خه رهن د ده کوئن، له سه ر گۆره پانه کانی عرضات وه ستاون، له بهر
 فیراری له کونه فیراردا شاردراونه ته وه، کوا پیاو له و شارهدا ماوه،
 ئه وه ی هه یه برینداره له سه ر قه ره ویله کانی خه سته خانه ی
 ره شیدو تاجی و وه شاش و غزالیه له سه ر پشته ن، ده ست و قاچیان
 له گه چ گیراوه، له و ولاته کوا پیاو ما وه .. هه موویان یان
 سه ربازن، یان له که رته کانی جیش الشعبی له گوندو
 شارۆچکه کانی کوردستان، له سه ر بینایه به رزه کانن، له سه ر
 دۆشکه ن، له سه ر جاده ن، ئه وانیه ی ماون راپیچییان ده که ن، له و
 ولاته ژنان له بی پیاوی له گه ل کریکاره میسریه کان و
 خه لیجیه کان دهنون.

....

یهک کۆشک له شاره که ی ئیوه هه بوو، یهک ده رگای مه زن و
 بۆندو قایمی هه بوو، یهک ئاش و یه ک مه کینه ی ئاردو یه ک

مهکینهی سههۆل لهو شارهدا هههبووه، شارهکه هی ئه و پیاوه بوو،
ئه و کاره بای به و شاره تاریکه داوه، ئه و نانی به و شاره برسییه
داوه، ئه و به فوی به و شاره گهرمه داوه، کلیلی گه وره ی شاره که
لای ئه و بوو .. پیاویک شاریکی نان و ئاوده دا .. ئه و .. له بی
پیاوی کیژه چاوه گه وره که ی، خویندکاره ته نووره کورته که ی، کیژی
ئه و پیاوه، کیژه دهنگ نه رمه که ی، کیژی ئه و کۆشکه، شووی به
پیاوه وگی که چه لی له ری بیگانه ی میسری کرد، پیاو نه مابوو له و
شاره.

....

حهزی ده کرد له ناو جامه خهتخه تکه ی پاسه که ته ماشای
(ساحه النصر) بکلت، به ناو له پی ده سنی جامه که خاوین
بکلته وه و ته ماشای قهره بالغیه که ی لای که باب ئه ربیل بکلت، که
گه یشته لای کۆلانه کانی بتاوین، لای (آبو نواس) سهری بسوریزیت،
له ناو نفقه که له دیار ته له فۆنه عمومیه کانی ناو نفقه که، کی
ده ناسپت، هه موو پیاوی میسری دشداشه سپی دریز له بهرن،
به سه دان له دیار بانکه کان وه ستاون و دۆلار ده کون، پاره
ده گۆر نه وه، پاره ره وانه ده که نه وه، له پیش نووسینگه کانی هیلی
ئاسمانی عیراقی و میسری و به ریتانی و تایلاندى و ئوردنی پلیتی
گه پرانه وه ده کون.

لهو شاره گهوره په دا کوا پیاو ماوه، ئه وهی لهو شه وه درهنگه دهنگی دیت، خورته میسرییه کانه، ده نگیان به رزه و هاواریان، باسی رۆژانه و باسی کارو خاوه نکار دهکهن، دهست به فلاقله وه له پپش سینه مای الخیام، له پپش سینه مای سندباد، له پپش دیواره به رزه که هی هونه رهنه ند (جواد سلیم)، له ناو باخچه که هی (الامه)، له کۆلانه کاندای ته نها گه نجی میسرییه لهو پایتهخته بی ته خته ده سوو پپنه وه. به عدا بوو پته قاهیره، ناشیرینه کان هه موو هاتوون، برسرییه کان هه موو هاتوون، چاوحیزه کان، گه واده کان به قهحبه کانه وه، هاتوون و ده لئین، ئیمه هونه رهنه ندین، نه خوینده واره کان هاتوون و ده لئین، دبلومی تجاره مان هه یه، لات و به زیویه کانی سینا و قاهیره و جیزه هاتوون و ده لئین ئیمه (هیلی بارلیف) مان شکاندووه، ناکه سبه چه کان هاتوون و ده لئین، ئیمه (عمده) بووین!

....

کابرای ئی ئانی شه له به دوو بیره کهو به بابه ته گهرمه که، (هوشیار) ی راگرتبوو، زۆر مایه وه و دوکاهوت، که چوو (باب المعظم) پاسه کانی سه ربازگه ی التاجی نه مابوون، گۆره پانه که چه ند که ناسیکی میسری پاکیان ده کرده وه، به دهستی دریزو به ژنی دریزو ددشاهی دریزو گیسکی دریزو گۆره پانه که بیان پاکده کرده وه. ئه و میله ته ی سه رکرده که بیان به گفتی سوقیه ت و شیعی

شاعيره كان و وتارى توندى هه لپهرهسته كان شه پيكي گه وره
سازكردو جه ننگه كه شى دؤراند، ئه و ميلله تهى ده رىاعان دؤراند،
رووبارى (نيل) يان دؤراند، سه حراعان گيرا، شارى ان گيرا و هه ر
هاواريشيان ده كرد به سهر دوژمنه كانمان سه ركه و نتوون، هه ر
شيعرى سه ركه و تنيان بؤ دؤراندن و شكاندنه كانيان ده و ته وه،
هه موو فرؤكه كانيان له سهر عرزا له ناو فرؤكه خانه سه ربازيبه كان
سوتان و هاواريان ده كرد، نيوهى ولاتى دوژمنان سوتاندوه و،
ئاگره كه يان پي ناكورژيته وه.

ئوه ميژوو يانه، ئه وه سه ركه و تنه كانيانه بؤيه هه موويان له
ولاتاندا بؤ نان و بؤ دؤلار گؤ ره پانه كان پاك ده كه نه وه، شه وانه
له سهر شوسته كان ده مئينه وه، هه زاره ها ناسنامه و به لگه نامه و
بروانامه و به رنامهى ساخته يان بؤ كار كردن هيئاوه و شار به شار،
كؤلان به كؤلان بؤ كارو نووستن و پاره ده گه ريئن.

...

هوشيار كه زانى پاسه كان نه ماون، زوو گه رايه وه كؤلانه
باريكه كانى گه ره كى (البتاوين) ي (السعدون)، له هوتيله
كورده كان قه ره و پيله يه كى هه رزانى وه رگرت، چه ند سه عاتيك
خهوى ليكه وت، هه ر له چاوى پياوه شه له كه و سه ربرده كانى ئه و
به يانى سه عات چوار كه له خه و هه لسا له بؤر ييه كهى سه رى گه را
نه يدؤزيبه وه، كلا وه كهى ديار نه ما بوو!!

ئەو بەیانیه (هوشیار) ی سەربازی ئیحتیات لە لیوای 601 بە سەریکی بێ ژماره ، شە و هاتبوو ناو هوتیله که، شەوکه ئەو سەربازە (قادسیه ی صدام) بە سەریکی بێ شەرەف سواری پاسی ژماره (2 التحریر) ببوو، ئەو شەو شەو سەرلێشیواوانە سەریکی تاوانبار لە ناو کە ناسە میسریه کان لە (باب المعظم) هاتبوو هوتیله که، سەریکی بێ ناو نیشان لە هوتیله که ناوی نووسی بوو، سەریکی ترساوی دەستی ئینزباتی عەسکەری دەستگەرە خەوی لیکەوتبوو، نازانی شەرفەکهی، کلاو کهی، ناو نیشانە کهی، نامووسە کهی لە کێ لیبە جئاو، چۆن جابیه کهی ناو پاسە که بۆ سەربازیکی بێ بیڕیه پلیتی بپیوه، چۆن میسریه کانی ناو گۆرەپازە که وەک کەرته مقەباکان نەیانداو ته بەرگێسکه کانیان ولولیان نە داو، لە تۆلە ی دۆژمنە سەرسەختە کهی ئەو هی فرۆکه خانە و جبه خانە بارودخانە و سە مونخانە و پۆ لیسرخانە ی ولاتە کهیان بە چەند هیرش و مووشه کیکی لە ناکاوو بلەز سوتاند، چۆن و هک ئە رکیکی نیشتمانی ئەو میسریانە ئەو سەربازە کوردەیان تەمبێ نە کرد.

...

چۆن دەبێ لە رۆژانی شەری شەرەفی دە روازە ی خۆرە لاتی نەتەو هی عەرەبی، بێ کلاوو بە سەر رووتی لە پایتەختی (رەشید) و (معتصم) دە سووریتەو، چۆن کوردیک تا دوینی بە پشتیوانی سوپای

شاهی ئاران شه پی کردوون، ئیستاش سه ربهستانه و سه رخووشانه له ناو گوره پانی باب المعظم ده سوورئته وه، چون شه رم ناکات، به فرمان و وه فای سه رکرده و پیشه وای نه تهوهی عه ره ب به ر لیبووردنی گشتی که وتوو، تفه نگه برنوییه کورته چیکیه ره شه که ی به 25 دیناریش لیوه رگرتوو، له جیاتی سه ری به تفه نگه که بشکینن، له جیاتی له تۆله ی (سینا) و (شرم الشیخ)، ئه و سه ربازه بی شه ره فه له ناو ئه و ته نه که خو لانه بپهستن، شه وه و که س نازانی ت، ته نه اییه و ده سه لاتی نییه، ماندوو وه و تاقه تی نییه، مه ست و سه رخو شه له تۆله ی شکانی 1200 ده بابیه میسری، له تۆله ی چوونی سه رو که کانیا ن بو ناو کنیسه تی ئیسرائیل، ئه و کورده بی کلاوه شوونبزر نه که ن.!!

....

ئه گه ره ئه و شه وه، هوشیار دوو فه ریده ی ساردی بی مه زه خواردیته وه، ده سته یه که ئینزیاتی سه ربازی خاوینی قه یتان له قۆلی هه ندام پو شته و تیر به داره باریکه لووسه کورته سه رخپه که بانگیان کردبایه ، ئه ویش به سه رکۆتی و به سه رخووشی و به و دره نگه به ره و روویان چوو بوایه ، به عه ره بیه تۆزاوییه که ی خو ی قسه ی له گه ئیان کردبایه ، فیلمه که به چی کۆتایی ده هات، کی ده بووه پاله وان و کی ده بووه کوره شیته که و کی سه رده که وت، کی بنده که وت. له و مه یدانه دا، له پیش چاوی سه دان کریکاری میسری

سه رشه قامه کان، سه ره تا سه ربازیکی کوردی ئیحتیاتی خاوه ن
وه زیفه و شه هاده بیان،

به داره کان،

به پۆستاله کان،

به دهسته گه وره کان،

به تفه چه وره کان،

به جنیوه پیسه کان،

به ناوو ناتۆره ناشیرینه کان، ده یانکرده جل و پارچ ه
په رۆیه ک، روویان له رووی (ماسی) ره شترده کرد، هه موو گیانیان
ده کوتا، ئینجا به یه که وه بۆ ناو زیله که بیان به رزده کرده وه، بۆ
ئینزیباتخانه، بۆ به ندینخانه، له ویش زوو سه ریان چاک ده تاشی،
ناوی وحده که بیان وه رده گرت، له سه ر ئه رکی خۆی، به پارهی
گیرفانی خۆی ره وانهی (وحده که بیان) ده کرده وه، چه ندی له زیندان
مابووایه کاری پیس و ناشیرین و گران و زهحمه تیشیان پیده کرد ..

ئه گهر هوشیار ئه و شه وه گه رابایه وه سه ربازگهی تاجی، جندی
ئه وه له شیعه که ی براده ری بیزانیبووایه بیرهی خواردیته وه،
به نه رمی سه ری بۆ لای گوئ ده بردو به ئه ده به وه پئی ده ووت:

هوشیار، گوناحه .. گوناحه ..

ده یپرسی .. هوشیار به لام تۆ له به غدا، چۆن بیره بیان له پیش

دانایت ..؟

به سه رساميه وه ده بپرسى. چۆن به جلى سه ربازى چوويته ناو
بارپىك ؟..

چۆنت بيره كرى ..؟

باله خوداى گه ورهش نه ترسيت، چۆن له ئينزباتق له
ئىستخباراتق نه ترسايته .. ؟
چۆن له وزالمانه نه ترسايته، ده ستى ئه وانه زۆر له زه برى
خودا دريژترو قايمتره ...!

ئاگرى ئه وانه له ئاگره كهى بنى بنه وهى دۆزه خيش گهرمتره .

- كه واته به ره و (ويل) مان ده بوم .. !!

ويل كينده رييه ..!!!؟

- نازانم ده لىن، بهش و پارچه يه كى جهه ه ننه مه ..!

نائيب عه ريف جاسم له هوشيار هاته ولام، به عه ره به يه كى
پاراوى په تى، به مۆرالىكى راستى و باوه روله ناخه وه، تا چاك
بيترسي نيته، ده رگاكانى دۆزه خى بو پيناسه كرد:

(ده رگاكانى دۆزه خ هه وتق، به ژمارتۆماره له چه ندين
سه رچاوهى ئاينى ناويان هاتوه، يه كه ميان به عه ره بى (جهنم)
ه، له وه رگايه وه، له وه شه دا، ژنان و پياوان روويان
ده پوو كيته وه، گوشتيان لى ده بيته وه، ئه وهش شوينى يه كه م و
ئاسانى ئازارو ئه شكه نجه يه .

دووه ميان به عه ره بى (لظى) ه،

لهو به شه دهست و پپییه کان دهخوریٔ، چوارپه لهکان
هه‌لده و هرؤ.

بهش و ده‌رگای سییه‌میش به عه‌ره‌بی (سقر) ه،
بۆیه‌ش به و ناوه ناونراوه، به عه‌ره‌بی واته گوشتی تیدا
دهخوریٔ، ئیسقانه‌کان ناخوات.

ده‌رگای چوارهم، به عه‌ره‌بی ناوی (الحطمة) ه،
لهو به شه‌دا ئیسقانه وردو‌خاش ده کات، دل ده سوتینیٔ،
که‌سه‌کانی تیدا به رزده‌کریتیه‌وه و به ناو ئاگره‌که‌یان داده تاوه،
دهست و قاچیان ده سوتیتیٔ، له جیاتی فرمیسک له چاوه‌کان خوین
ده‌بارینیٔ، نه و شکیان ده‌کاته‌وه.

ده‌روازه‌ی پینجه‌میش ناوی (الجحیم) ه،
ئاگره‌که‌ی زۆرگه و ره‌یه، گرویه ک بلیسه‌ی به قه‌ده هه موو
دونیا‌یه.

شه‌شه‌میش ناوی (سعیر) ه،
لهو به‌شه‌دا سی سهد کۆشکی تیدا‌یه،
له هه‌ر کۆشکی‌کدا سی سهد خانووی تیدا‌یه،
له‌هه‌ر یه‌کی‌کیان چه‌ند شیوه‌ی سزاو کۆت و زه‌نجیرو که‌له‌بچه‌و
مارو دوو‌پشکی تیدا‌یه ..

له ده‌رگای هه‌وته‌میش که ناوی (الهاوئة) ه ،
ئوه‌وی بگاته ئه‌و به‌شه، ده‌که‌ویته ناو بی‌ریک، ده‌رچوون و
رووناکی نابینیته‌وه، له ناو بی‌ره‌کان ئاگر به‌گور به‌ره‌و رووی‌ان
دؤ ..

دهرگاكان هه موو پولاو ئاسنن،
ئهرزه كهى به درك و خار راخراوه،
تاريكى دايبوشيوه،
ئهرزه كى به مس و قورقوشم و شووشهيه،
به ههزار سال گهرم كراوه،
به ههزار سال بهو گهرميهه سپى كراوه،
به ههزار ساليش رهش كراوه ..).

...

هوشيار وه ك به ر لیبووردنیکی گشتی كه وتبی، به پیکه نینه وه
وه لامى دايه وه:

ئیمه كه لتوورى سه ربازييمان نييه، وه ك ئیوه له ناو به رگی
خاکی نه كولاوين، خه تی بیريه ی سه ری زورتان تا بو ناو گوړیش
شورتان ده كه نه وه، دياره .. زوو دايكتان به مه لوتكه يی
كوپه كانيان به ناو قايشى تفه نگی پوლის ی مه خفه ره كان
تپپه راندوو .. ئیمه زور شاره زانين، من نه مده زانی به جلی
سه ربازی چوونه بارو خواردنه وه قه ده غه يه .. منال بووين سه د
جار نیوه پليتی سینه مامان له سه ربازان كړووه ته وه، ته واو كه ری
فيلمه هيندييه كان و شمشونمان به نیوه پليته كازی ئه وان ديوه.
له چاخانه كان سه ربازمان به جلی عه سكه ری ديوه له ديار
عه تابه بیژه كان هوړ هوړ گریاون .. ئیمه هه ره ئه وه نده سه ربازمان
ناسيوه .

ئەگەر ئە و شە وە بۆ سۆراخی بېرییە کەى سە رى، گە رابووایە
 لای (ابو یونان)، یە کسەر کابرای فرۆشیارە کە بێیدە ووت:
 من چۆن بە و ئیوارە یە بیره ی فەری دە ی ساردو بێ مەزە دە دە مە
 سەربازیک بە جلی سەربازیشە وە، من دە مزانی، نە مووت، دە بیتە
 فیلم، بە یانی بە سەری رووتە وە چ ولامی ئامیر حظیره و ئامیر
 فصیل و ئامیر سریە و ئامیر فە و ج دە دیتە وە، برۆ کابرای شە لە ی
 برادەرت بدۆزەرە وە، ئە و دە زانی کلا وە کەت لە کێ بە جیما وە ..

....

- وەرە بېشە وە هە ی (کلب - سە گ) ..!! چۆن بێ بېرییە دیتە
 ناو عرضات ..! نازانی ئە وە شەرمە زاییە بۆ سوپای عیراقی،
 نازانی سە ر کە و تە نە بۆ فرسی مجوس .. دە تە و ئ ئیمە لە شە رى
 شە رە ف و لە پاراستنى سنوورى ئوممە ی عە رە بى بشکینیت،
 دە تە و ئ نامووس و ئابروو حە یا و پیرۆزییە کانمان لە کە دار بێت،
 هە ی سە گى سە گباب، هە ی کە رى کورى کە ر، هە ی خۆ فرۆش ..
 بېرییە کەت لە کێ جیھێشتوە .. ئیمە بېرییە مان بە تۆ نە داوە ..؟؟!
 - بە ئی وەر مگرتووە . هە موو شتم وەر گوتبوو .!

نە یهێشت قسە کانى تە واوبکات، تفيکی گە ورە ی لە دە مى
 خپر کردە وە نە ویرا دە ست بە رووی بگریت، هە ردوو روومە تە
 سوورە کە ی، کە پووە گە ورە کە ی سمیلە رە شە گە ورە کە ی لچە سوورە

ئەستوورەكەى نىچوچە وان لووس و پانه كەى قژ ره شه خاوينه كەى،
هەموويان بە رووى تفى ئامير فه وجه عەميدەكە كرابۆوه،
چاوه پوانى بارانى تفى ئامير فه وجه موسلاوييه كەى بوو، دەيزانى
تف له رووى دەكات، دەسه لاتى نه بوو، دەسته كان بربوونه وه تا
بەرووى تفى زه ردو پيسى ئاميره كه بەرزبكرينه وه، چۆن دە كرئ
دەست بەرووى تفى ئامير،

كىرى ئامير،

دەستى ئامير،

تەوقيعى ئامير،

فەرمانى ئامير بەرزبكرينه وه.

ئاميره كەش ناتوانى، دەست و روو و كير و قسه و ره خنه بەرووى
ئاميره ليواكەى بە زبكاتە وه، ئامير ليواكە ش ناتوانى بە رووى
قائيد فرقه و ئەویش بەرووى قائيد فيلق و ئەویش .. له و ولاته وايه
كەس ناتوانى دەنگ و روو بەرز بكاتە وه.

بهشی دووهم

نائیب عهریف جاسم ده رچووی بهشی بایولۆجی بوو، چوار سال به ئینگلیزی و به عه ره بی کیمیا و شانه و خوین و ده رمان و پلازما و چه ندین بابا ته زانستی خوین دبوو، بۆیه به پیکه نینه وه، هوشیار پییده ووت:

باشه تۆ چۆن بوارت هه بوو، هه ر سۆ جزمی قورئان له بهر بکهیت ..!؟

له قسه کانی ئه و تووره نه ده بوو، که دهیووت، چۆن (نهج البلاغه) ی ئیمامی (علی) پی له بهر کراوه ..؟ چۆن کتیبه کهی (العقادت) له سه ره ئه و کتیبه دیر به دیر ده لئیتته وه ..؟ چۆن میژوو و کار و دو عای هه ر دوا زده ئیمامه کان ده زانیت، ده زانی (ئیمام علی) و هه ردوو کوره کهی (حسن) و (حسین)، ئه وانی تر (علی آپن حسین) و (محمد الباقر) و (جعفر الصادق) و (موسی الکاظم) و (علی الرضا) و (محمد الجواد) و (علی الهادی) و (حسن العسکری) و (محمد المهدي)، ئه وهی نه مردو وه و رۆژی دئ به زیندوویی دیتته وه، به زیندوویی به ناوو په یامی (مهدي المنتظر) دیتته وه، میلله ت و نه ته وه و که ون و کائینات رزگاره کات، چۆن هه موویان به کار و به

خهباتیان شاره زایت، چۆن م یژووی بوون و کۆچی دوایی
هه موویانت له بیره.؟!

هه ر جاسم بواری بووایه باسی (السجاد) ی بۆ ده کرد، ده بیوت:
سجاد کۆمه له دوایه کی پیروزی شیعه کانه، شیعه کان و
کهسانی زۆری سوفی ئه و دوایانه یان لا مه بهسته، به و
دوایانه ی علی کوری حسینی کوری علی (خودای لیزاربیت)، له
پهروه ده گار نزیک ده بنهوه، ئه وانه ناخ و دوای ئیمامه کانی
(اهل البیت) ن.

ئه فسوسی گهرمی بۆ ونبوونی 11 دوایه کی ناو السجاد هه بوو،
که ئیستا تهنها 54 دوای لی ماوه تهوه..
ئه وهنده ی بۆ باسکردبوو، ئه ویش ده بیوت:

یه کیک له هه هاو کتیبه ناو داره کانی شیعه کان (نهج البلاغه)
یه، که بریتییه له کۆمه له یهک له وتارو ریئمایی و نامه و
پیشنیا روه وشته به رزه کان، که ئیمام علی له ژیانیدا
فه رموویه تی، له وانه 238 وتارو 79 په یمان و به لێن و 488 قسه ی
نهسته قن.

....

کی ده لێ، ئه و به ختیاره شه له ی ئه و ئیواره دره نگه ی هوشیاری
به دوو بیری ساردی فه ریده مه سترکردبوو، بۆیه ش به پاسه که ی
تاجی رانه گه یشت، له ترس و هه ره شه ی که ناسه میسرپییه کان،

به په له و به دلهراوکی، خۆی گه یاندبووه، هوتیله که. له و گێژاوه
 چاوه پوانه کراوه دا کلاوه که ی به یانی دیار نه مابوو، هه ر ئه و حمه
 توفیقه لاجانییه نه بیته، که له شاره که و له ناو خانوو لچه په که ی
 سه ر گرده که به رگدووری ده کرد، ئه و به پیوه ئه وی نه دیوو، که
 رویشتن به ریی نه کردن، که چوونه ژووهره که له به ریان
 هه لئه ستایه وه، له سه ر مه کینه ی دوورمانه که هه لکورما بوو،
 قاچیکی درێژکردبوو. یان پاش ئه و دیشله مه خواردنه وه یه
 بریندار بوو بیته.

ئهو به ختیاره ی ناو همبرگره که ی ئه بو یونان، حمه توفیق بوو،
 ئهو سیاسیانه یه بیریان تیژه، سه رناسن، که چاوی به و که وتوووه،
 ناسیوو یه تیه وه. ئهو کادیرانه له ناسین و کوکردنه وه ی خه لک زوړ
 په روژ بوون، له ده ره یانی ناو ره چه له ک و شیوه ی زوړترین
 که س، ئه لقه یان گه وه تر بووه، هیزیان ئه ستوو تر بووه، به ده نگ
 خه لکی ده ناسنه وه، به شه و سه رناسن، به روژ به له دن.

بو ئه ویش نه ی ناسیوه ته وه، هوشیار و توو یه تی:

(من که جلی سه ر بازیم له به رکرد، مؤرالم گوڤا، جلی ناوه وه و
 ده ره وه م گوڤا، له وه تی من هه م، فانیله ی سپی له بن کراس
 له به رده که ین، لیره فانیله ی خاکییان پی له به رکردین، زنجیریان
 به ناوو ژماره ی خو مانه وه، بو مردن و ناسینه وه له مل کردین،
 ده ستم گوڤا، په نجه کانم گوڤا، که ده رویشتم سه رم هه ر نه وی بووه،

بۆيه زۆر به ههله ده رۆيشتم، من كه رېووم، ده بهنگ بووم، ره نكه
ئهو خ واردنهى رۆژانه بۆمان له ناو (قصعة) ى ده كه ن باندۆرى
هه بېت، ئه و زمانه ى پيمان ده دوينن، ئه و ورده كارى رۆژانه . له
رېگه وه مرۆ ده گوڤن، ناو ده كه نه ژماره، باو ده كه نه قه ده غه، شياو
ده بېته تاوان و سزاي گه وه ى له سه ره .

كه جووته پۆستاله كه يان بۆ هاويشتين، من چوومه وه لاي
نايب عهريفه كه ى (ميره) و وتم:

ئهو جووته پۆستاله بۆ من ته سكه، ئازارم ده دن، به توورپه ى
وه لامى دامه وه:

ده توانى له گه ل ئه بوخه ليليكى تر بيگۆرپه ته وه، دووركه وه،
سه رقالم مه كه، من چه ندى زوو ده مه وئ له ناو ئه و پۆستالانه دا
دووركه ومه وه، من له سه عات شه شى به يانيه وه له ناو پۆستالم،

پۆستال وه رده گرم،

پۆستال ده ژميرم،

پۆستال ده به سته م،

پۆستاله كان جووت جووت قه يتانيان تپه گرم،

له ترسى ئامير ناچارم سه دان پۆستال پاك بكه مه وه،

من بوومه ته پۆستالچى،

من بوومه ته بۆياخچى،

من بوومه ته پينه چى ..

(دوایی سه بردهی ئه و پۆستاله تان بۆ ته واودهکهم. ئه و پۆستالهی وهک گازی پلایز گۆشتی له قاچی چهپم ده کردهه).
 بۆ پیاوه کان به یهک قاچ دروست نه بوون، دوو پێیان بۆچییه ،
 منیش ئه وهنده ماندوو نه ده بووم، لیراهاتنه، یهک پی و ته واو،
 پاسکیلیان بۆ یهک پی دروسته کرد، به یهک پی یاری فوتبۆلیان
 ده کرد، پانی گۆله که یان ته سکت داده نا، یاریزانیان زۆتر ده کرد،
 ئه وه موو پۆستاله شمان نه ده ویست ..! با ژنهکانیان دوو قاچیان
 هه بووایه، کوپ به یهک قاچه وه له دایک بووایه، کیزانیش به دوو
 قاچه وه له دایکبووانه، نازدارتریش ده بوون.

با بۆتان بسه لمینم له وهتی من بوومه ته سه رباز، له رۆژی
 یه کهم که له نهۆمی سه ره وهی (تجنید) هه که (ده فته ر خدمه)
 کانیا و هک کۆتر بۆ فری ده داینه خواره وه، ده بووایه بیگریته وه
 ئه گه رنا ته ر ده بوو، ده که وته ناو چلکاوی

سه وزه فرۆش و

ماسی فرۆش و

توورفرۆش و

ماست و په نیرفرۆشه کانی بنه وهی ته جنیده کهی (تهیراوه).

(دواییش سه بردهی رۆژی یه کهمی به ریکردنتان بۆ

ده نووسمه وه).

پاش نیوه روږیه کی درهنگ، سهرم نهوی، چاوم له بهر پپی انم بوو،
 رووم به پاسیک ته قیه وه، سه رم هه لبری شوفیره که ی له سه ر
 سووکانه که چاوه روان دانیشتبوو، قوومی له جگهره سوّمهره که ی
 دهدا، دووکه له که ی ناو پاسه که ی ته ماویی کردبوو، له په نایه کی
 جامه که ی پپشه وه ی پاسه که، پارچه لاستیک کی له زگه به جامه که
 وه نووسابوو، له تابلوی زایلونه گچکه که دا نووسرابوو، (آمانه
 العاصمة باب المعظم - التاجي)، شانم به ته نیشتی پاسه که
 خشانو پپی راستم به رزکرده وه، به دهستم ده رگاکه م باشتر
 والا کرده وه، له که له نه ته سکی ده رگاکه چوومه ناو پاسه که . من
 یه که م نه فه ربووم، له ناو دووکه لی جگهره ی شوفیره که، چاوه کانم
 کورسیه که ی پپش ریژی پشته وه ی ناو پاسه که ی نیشاندام، جهسته
 بی ناقه ته ماندو وه که م به کورسیه که دادا، شانم به ته نیشی
 جامه که دا، که میک ته ماشای ناو گه راجه قهره بالغه که م کرد،
 زوریش ناگام له خو نه بوو، ماوه ماوه ش ده رویشتم.

ژنیکی لادیی معیدی عه باره شی خووری ئه ستووری فش،
 سه ربه ستراو، ناو قه د پپچراو، ده ست کوتراو، نیوچه وان کوتراو،
 روومه ت سیس، چاوکزی ماندوو سواربوو، به پادان و به خشه خش
 گه شسته پشته وه، باره ئه ستوره که ی له سه ر دوو کورسی به تالی
 ته نیشت یه ک، له نزیک من دانا، باری نیوه بیکه بیکی هه لگرتبوو،
 ده میک خه ریکی کردنه وه ی پشدینه کانی پشت و ناو قه دو ناوشان و
 مه چه کی بوو، ده نگی لی دانی شخارته یه ک هات، به دووکه لی

پشته وهم زانيم ژنه كه جگه رهيكي داگيرسانده وه، كوڤه كوڤه
 ئهستور كهكي پاسه كهكي ده له رانده وه، باره كهكي كورسيه كانى
 پشته وهى گرتبوو، يه كيكي تريش سواربوو، هه ردووكيان باش
 يه كتريان دهناسى.

(دوايي تيددهگن، ئه و دوو نه فهره، ئه و دوو ژنه معيدييه بو
 يه كتريان دهناسى، بو زور به يه كه وه قسه يانكرد، بو باريان زور
 گران بوو، بو به تهنهابوون، بو هاتنه ناو پاسه كهكي سه ربازگه
 تاجى).

ئه گهر ئه و دوو ژنه سفور بوونايه، هزرى ئه وه دهكرا، ئه و دوو
 ژنه له نهخوشخانه پهرستياربن، يان له بهدالهى سه ربازگه بن،
 له (بهو) ي ئه فسه ران كارى خاوينكر دنه وهى ناو چيشته خانه بكه ن،
 يان له ئيداره ي فيلق نووسه رى تايپ بن.

پياويك سواربوو شان و شه و كه تى له گورانبييژه (ريف) يه كان
 ده چوو، عه بايه كهكي سه رشانى به نهخش و به چنين بوو، هه ردوو
 ده ستى زه رفى كه لوپه لى پييوو، يه كيكي تره ات، ده ده وازده
 نه فهرى له و شيويه سواربوون،

ئه وانه ي هاتنه ناو پاسه كه ده ست به مه نه جل،

شان به كه واو عه با،

چاوره شكراو، گهر دن كوتراو، مه چهك كوتراو، عه گال ئه ستور،

عه گال باريكي يهك بازنه يي، دوو بازنه يي،

رهنگه هر جوریک له و عه بایانه ناوو شیوهو بو نه و عه شیرت
و پایه ی کومه لایه تی خویان هه بیته، به لام من و هه موو کوردیک
هر یه کجورو یهک ناو و شیوهیان ده زانین ..

که سیان قسه یان له گهل من نه کرد، که سیان بیجگه له
سلاوه که، که منیش به بزه و به سه ری لیوه وه و لامم ده دانه وه، قسه ی
تریان له گهل من نه کرد، هه موو دانیشتن، به زمیان گه رم بوو،
بابته و سه برده ی زوریان گیرایه وه.

ئوه ی له شه قامی سه عدون سه ردانی دکتوری کردبوو،

ئوه ی له (مدینه الطب) سه ردانی نه خو شی کردبوو،

ئوه ی بو وه رگرتنی کوره که ی له کولیزی ئه فسه رو فرۆکه وانی
بو سو راخ و بو پیناوی هاتبوو، یه کیک هاتبوو له (الکمالیه) له لای
کیوه لییه کان ددانی زیڕ دروست بکات،

یه کیکیان هاتبوو له سه ربا زگه ی ره شید سه رله کوره
گیراوه که ی بدات، ئوه ی تریان بو ...

چاوه کانم زوری ته ماشا کردن ماندوو بوو، کزیوو، گچکه تر
بوونه وه، ئاگام له خو م نه بوو، بییرییه که م به چاوان داداو زورتر
کوژامه وه و خه وم لیکه وت .. پاسه که به لاره لار ده رویشته، تابه
خواره که ی پاسه که، پاسه که ی وهک لانک ده هه ژاند، ماوه یه کی
باش بوو پاسه که له باب المعظم ده رچوو بوو، له پرده که ش
په ری بوو، که چاوم کرده وه، له دهره وه ی شاربووم، له دووره وه
تابلو یه کی زه ردی گچکه ی ریگای نیوان شاره کان به دهرکه وت،

لهسەر تابلۆی هکه خویندمهوه، نووسرابوو، (بلد 60 کم)، پېش
ئوهی بگاته تابلۆیه زهردهکه له ریگایهکی خۆل لایدا، چاوه
ماندوو هکانم هه رئه وهندهی بینی و خه وو هه ژانی پاسه که و
ماندوو یی خۆم چاوهکانی داخستهوه.

هه رئه و نه نووستبوو، ژنهکان زوو خهویان لیکه وتبوو، پیرهکان
لیو به جگهری کوزاوه وه خهویان لیکه وتبوو. شوفیره که به هه ردوو
دهستی توند سووکانه گه وره کهی گرتبوو، له بهر پارچه ی ناو
تایهکیان، پاسه که له دهست شوفیره که وه ریده رگرت، راسته ری
نده بوو، لای ده دا، وه ریده رگرت، له دهرزی جامهکان، له کهلهنی
گه وره ی ده رگاکه وه، تۆزیکه ورد ده هاته ناو پاسه که، تۆزه که
دهخشی، به نه رمی ده هات، له سه ر لووت و له بوکله و له سه ر شانی
ده کهوت، عه با ره شه که ی ژنه کان، عه بای سه ر شانی پیاوه کان،
یه که پارچه تۆزی گرتبوو، تۆزه که له هه لم ده چوو، باوه ش باوه ش
ده هاته ناو پاسه که.

چاوهکانی کرده وه، له ناکاو و وه ک ئه وهی داوه کانی سمیلی
گرانبین، دهستی بو سمیلی برد، بینی پارچه یه که تۆز به دهسته یه وه
وه نووسابوو، ته ماشایه کی ناو له پی کرد، ویستی بلێ، ئه و زۆریه ی
ئیواره کان بو نانخواردن و کپینی رۆژنامه و کات به سه ر بردن، له
سه ربازگه داده به زیت، به و پاسانه ده گه ریته وه، هه رگیز و تۆزاوی
نه بوو، عه رقی خۆل و تۆزو غوبار نه بووه، ئه مجاره بو و
دهسته یه که غوباری لینیشتوو، بو .. چاوی باشتتر کرده وه، بینی

پاسهکه له بیابانیک ده پروات، له دوورهوه، چه ند دارخورمایه ک
سهربهرز دیارن، له دوورهوه بینی چهند خانوویکی قوورپی نهوی و
سابات و کوخی حه سیر دیارن، که چاوی کرده وه، ته ماشای
نهفهرهکانی کرد، که سیان وه ک ئه و سه رسام نین، که سیان به
دهشتهکه نهشیواون، زانی بو تاجی ناروات، زانی هلههیهک ههیه،
بویه لهناکاو ئه ورستهیهی له دهم ده رچوو:

_ بو کئی .. راگره، کوانی سهربازگهی تاجی ..! بو کئی ..!!؟

(ئیوارهکه بهختیاره شهل، به هانای هاتبوو، دوو بیره ی بو
داواکردبوو، تینویه تی شکاندبوو، راستی کردیته وه، تا به خواری
بچیتهوه، یارمه تی دا تا نه چیتهوه، ده سنی گرت تا تووشی
فیلمیک هات، به سهر کهس نه هاتبیت ..! لهو بیابانه، له ناو ئه و
عهره به لادیاننه، له وئیواره درهنگه کئی به هانای دیت، کئی
دهبیاتهوه سهربازگه، ئه و ده بی بهیانی زوو سه عات شه ش ریشی
تاشیبیت، پوستانی ره ش کردبیت، له گوره پانی مه شق وه ستابیت،
دواکه وتن و درهنگ هاتن نییه، به پینج دهقه ناوهکان ده نووسریت،
ناوهکان ده دریته ئامیر سریه، ئه ویش دهیداته ئامیر فوجه کهیان،
یهک روژ دواکه وتن، یهک ههفته ئیجازهی دوا ده که ویت).

کابرای شوفیر که گوئی له و هاوارو گازه که بوو، به هه موو
هیژییه وه، به سنده له ره که هی پئی له سهر ئیستوپه که داگرتبوو،
پاسهکه له شوینی خوی چه قیبوو، ره ق راوه ستابوو، وه ک ئه وهی

ههستی به بوونی مینیک کردبیت، هه موو تایه گهورهکانی له بن پاسهکه بیینه دهرهوه، گه یشتبیتته سه ر بۆسهی شهیتان، وا وه ستا زۆری نه مابوو، پێشه وهی پاسه که بروات و پشته وهی جیبهیلایت، هیشتا باش نه وه ستابوو، ئاورپیکی سه رسورهینه رانهی بۆ پشته وه دایه وه، بۆ لای سه رچاوهی هاواره که ئاورپی دایه وه، ئه و زوو دهیزانی دهنگه که له کیوه هات، دهیزانی، تهیریکی عهنتیکه له ناو قه فهسه که یان دایه، ئه و باش ده یزانی قه لاجیک له سوانده که ی ئه وان نیشتووته وه، دهیزانی شوانیک به رخیکی لی گووم بووه.

له ناو پاسه که ببوو مقۆ مقۆ، شوفیره که دهستی له سوکانه که ی به رنه دا، به ناچاری پشته ئه ستوره که سووراند، ملی وه ک گاردینی پاسه که لوانده وه، هه موو ته ماشای سه ربازه ته نها که بیان کرد، چاویان به قه د لایتیکه ده ستی کرده وه، که سیان روویان له پێشه وه نه مابوو، هه موو روویان له و کرد، پاسه که وه ستابوو، ئیواره یه کی دره نگ بوو، بواری ئه وه بیان نه بوو زۆر له بوونی ئه و سه ربازه بکۆلنه وه، به یه که وه، هاتنه قسه کردن، به یه که وه ته ماشایان کرد، به یه که وه به دۆزینه وهی ئه و ده نگه، شوک و سه رسام بوون.

سه ربازه که خۆی له گه ل کورسیه که کردبووه یه ک، له ناو پیاوه سه ر به عه گاله کان، ژنه شه ده گه وره کان، له ناو مه نجه له سپیه نوویه کان، له گه ل پریسکه و قونکه فه رده و پاشکۆو ته نکه ی مشت که لوپه لی لادیی دیار نه بوو. دهنگی ده هات و رهنگی نه بوو، قسه ی

ده کردو مانای نه بوو، ده یگوت و که سیان سه ریان له قسه کانی
ده رنه ده چوو، به جدی و به سۆزه وه پپیده ووتن ئه وان به گالت هوه
ده یان بیست.

_ من ده بی به یانی سه عات شهش له (عرضات) بم !!..
ئه بو خه لیل، گاو گۆلک و مریشک و جوو جکه مان له به یانی هوه
جیهیشتوه.

_ من راست سوار بووم، من ههله م نه کردوه !!..
ئه بو خه لیل، تاجی چی .. معسکهری چی ..
_ ناکرئ، نابئ .. میوانی چی و مانه وهی چی .. من سه ربازم،
به یانی (غائب) ده دریم، سه رم سفر ده که ن! من و سه ر سفر کردن!
(عهسکهری که س نانا سیت، (زحف) به جیولوجی و بایولوجی و
جفاجی و .. به هه موو که سیک ده کات، که هاتوویت، شته
پیروزه کان، به رگه تاییه تیه کان، شه هاده به رزه کان، ناوه
گه وره کان، ژن و مال و مناله کانت له روژی به ریکردنه که
جیهیشتوه).

من له ناو گۆره پانه که پاسه که م بینی، سه رم به رز کرده وه، له
جامه که نوو سرا بوو، تاجی، منیش ههله م نه کرد، یه کسه ر سوار بووم
له شوفیره که م نه پرسى، پرسى ناوئ، ناوه که نوو سرا بوو، تاقه تم
نه بوو پرسى باربکه م، ترسام زوو شوفیره که ولامم بداته وه
به تووره یی پیم بلت:

ئەبو خە لیل چاوت نابینی، نابینی وا نووسراوه ، تاجی،
 سەرکەوه، ئە گەر پارە ی خورده ت هه لگرتوووه و سواربه ، ئە گەرنا
 پاسی پاش من وهگره!!

ترسام بپرسم، زۆر ماندوو بووم، چه ند سه عاتیک بوو مه شقمان
 ته و او کردبوو، به پهله هه ر له عرضاته وه، چه ند هه نگاوێک
 دوورکه وتمه وه، له ناو پاسه سووره که ی نهۆمی دووه می خۆم
 دیته وه، بۆرژام، که چاوم کرده وه، نزیک (علاوي الحلة) بووم، به
 پاسی (المنصور) له (الکرادة) هاتمه ئەو به ره، له وێ له سعدون
 خۆم دۆزییه وه، نانم خواردو له ناو کتیبخانه کان خۆم دۆزییه وه،
 چه ند کتیبیکم ده ستنیشانکرد، تا له ئیجازه ی داهاتوو بیانکریم،
 زۆر سوورامه وه، له باریکه ریگا که ی آبو نوا س له سه ر رووباری
 دجله، له گه ل بۆنی ماسی برژاوو بۆنی (حلیب السباع)، تا باش
 ماندوو بووم پیاسه م کرد . بپروام وابوو چه ند دره نگتر بچمه وه،
 ئەوهنده خوشتره، بۆیه زۆر دوا ده که وتم، به درێژایی شه قامی
 (الرشید) سه رکه وتمه وه، ته ماشای وینه ی ناو جامخانه کانم ده کرد،
 له دیار ملیپچه ئەستوو ره رنگ سووره کان، ئە فسوسم ده خوارد،
 له پێش سینه مای (الخيام) ماوه یه کی باش له دیار وینه
 گه وره که ی ئە کته ری میسری (نجلاء فتحي) وه ستام، قسه کانی
 مامۆستایه ته مه ن گه وره که مان، ئە وه ی ژنی نه هی نابوو، هه بوو
 ده یووت، نێره مووکه، بۆیه ژن نا هینی، بۆیه ش تا ئە و که ماسییه ی
 پڕ بکاته وه، زۆر باسی ژن و کیزان ده کات، ئەو ده یووت:

ئهو نجلاء فتحىيه زۆر جوانه ، كه پيڊهكهنى جوانه ، بهگريانهوه چاوهكانى جوانتروگه شتردهبن، جوانه ههموو مودهكانى جلى لى دئ، پانتورى ته سك، شارلستونه بهرينهكانى ژماره چل و سه رووى چلى ليدئ، كه تووره دهبيت، ئه گه توورهبوون له ههموو كه س نه وه شيتهوه، ئه وه له نجلاء فتحى دهوه شيتهوه، به چاويلكه گهورهكانى ئه گريجهو كولمه و روومهتهكانى زۆرتر ده كرينهوه، به كهمهري پشتى، به دستوجگه رهى و به خهناوكهى مى، به ههلبه زينى بو سه ر سينگه به مووهكهى محمود ياسين و حسين فهمى، خودا هه موو شتى پيڊاوه.

لهولاه (هوشيار بايز) ي پشدين گه وره، به دهنگه كهرخهكهيهوه، لهريزي پشتهوه خوئ لهسه ر رحلهكه دهسوورانو دهيووت:

ههمو شتى پيڊراوه ، ته نها ئيمانى نيبه ، هه موو شت بو ئه و دونيايه ئاسان و له بهردهستانه، ته نها له و سه رى نه بئ، كئ بههاناي ديت..!

قوتابيهكان، زۆربهيان ولاميان دايهوه، دهئيبى له پهنا سيبهرى مزگهوتى گوندى دانىشتوووت، ئيره ههوه، ئهو دونيايه ههوهو ..

ماموستا كه قسهكهى نهبرى، بهپيكه نيكي قوولهوه دهيووت:
هه رليره تهواو بوون، برؤنه سينه ماى (سيروان)، برؤنه خزمهتى نجلاء فتحى .. برؤن له باتى منيش هه ناسه ليوهرگرن،
له باتى منيش بوئ بسوتين ..!

لهناو دینگهکانی شهقامی رهشیدا کاتیکی باشم بهسهبربد، که
گویم له دهنگه بهسۆزهکهی (آم کلثوم) بوو، زانیم بهرهو (المیدان)
دهرۆم.

له پرده ئاسنهکهی نزیک به شی ناوخواییهکهی باب المعظم
پهریمهوه، تا خۆم له ناو گۆره پانی پاسه کان دۆزییه وه، له ناکاو
ئهو پاسه م هاته بهرچاوو سواری بووم، من ماندوووبووم، من
بیزاربووم، من شهرمهزاربووم، من ...

.....

شوفیره سهزرلهکه، یه کییک له عهگال به سهرهکان، یه کیکی
تریش، هه موویان بهیهکهوه، بهلام بهدهنگی جیاواز له قهبهیی و
سهرسامی و به شوکهوه، وتیان:

ئهبو خهلیل، ئهو پاسه مان بو گوندی (سحابه) بهکرئ گرتبوو،
بهیهکهوه هاتووین، بهیهکهوه دهچینهوه، تایبهته بو ئیمه لهوئ
وهستابوو، شوفیرهکesh خه لکی گوندهکهی سه ره وهی خو مانه، ئیمه
داده نییت و ئه ویش ماندوووه ده چیته وه ناو مال و منالهکانی.

دهنگی شوفیره که له ناو ده نکهکان ده ناسرایه وه، بویه
بهتوورهیی و بهخه مه وه، وتی:

_ کاکه ئه بو خه لیل، ئیستا چی له تو بکه م ..!!??

(زۆر بی منه تانه) هوشیار ولامی داوه ته وه:

بمگه پښه وه شوینی خوم، له کئ منت بهه له هه لگرتووه،
بمگه پښه وه ...

_ به عه ره بی وتی (لو یجی ربک)، نه گهر خوداش بیټ!

پیره میږدیک یهک آستغفراللهی گه وره ی وته وه .

یه کیکیان له و نزیک بوو، به روویه کی باوکانه و تی:

من نه مشه و نه بو خه لیل ده به مه وه مائی خوم، به یان زوو

به ریږده که مه وه، میوانی منه ..!

ژنیک و پیاویک به شو فی ره که یان وت:

بروؤ .. لیخوره بروؤ (أبو حمید) دره نگه، شه ومان به سه ردا هات .

نه بو خه لیلیش له جیگای خو ییه وه، به ده نگیک ی به رز وتی:

نا نه بو حمید مه روؤ، چاره ی من بکه، من ..

نه بو حمید ده سرتی بو سولفه که ی برد، به لام نه بو خه لیل

سووربوو نه پوات، نه و بگه ریښته وه، نه و بباته وه گوره پانی باب

المعظم، به و پاسه ماندووه، به که سه کانی نا و پاسه که وه،

هه موویان له بهر به ژن و بالای نه بو خه لیل و ل ه سه ر شه ره فی

سه ربازیک، تا (شط العرب) نه گریټ، تا گه مارو که ی سه ر شاری

(عبادان) به ناگرو ئاسن بمینټه وه، تا مووشه کانی سه ر تارانی

پایته ختی ئیران به رده وام بیټ، تا (نوسود) ی هه رومانی نه و دیو

له بهر ره حمه تی (صنایدید) ی قادیسه بمینټه وه، ده بی نه و نه بو

خه لیله ببه نه وه، نه و شه و بگاته وه سه ربازگی تاجی، بیچته وه

سەر هاوێن شێست ملیمه کهى .. ده بێ بچیته وه، ئه گهرنا نایب
 عهریف جاسم، زوو ده لێ، کاکه .. زۆر بێ وه فابوو، فیراری کردو به
 منى نه ووت، رویشت و خودا حافیزی نه کرد، زۆرم مابوو بوێ
 بلیمه وه، کهمم وت و زۆرم مابوو.

پاسه که له ئیواره یه کی درهنگ له روخی جوگه یهک که ئاو بو
 باخچه و مه رهزه کان ده بات، له و ته نیشته وه، پارچه یهک خویى
 سپی موژده ی ئه وه ی ده داتى، هیشتا دونیا روونا کهو خه می نه بیته،
 هه ره گاته وه تاجی، له دووره وه یهک دوو مال دیاره و که سوکاری
 عه ره به ده سته سه ره کانی ناو پاسه کهن، زۆر ته نگاون، چاوه روانن
 نازانن، بوچی پاسه که ی ئه بو حمید له ناوه ندی ریگا چه قیوه و
 که سی لێ دانابه زیته، ئه گه رتایه شه توخواره کانی په نه چهر
 بوو بیته، ئه وه پیاوه کان له گه ل ئه بو حمید سپیره گه وره که ی بو
 داده گرن، ئه گه ر پارچه یه کی شکابیت، هه موو داده به زن و شان
 به باره وه به ره و ئاوی دینه وه، ئه گه ر یه کیکیان نه خو ش بیته ..
 ئه گه رنا .. ئه و پاسه بو له ناو چه قی ریگا وه ستاوه ؟.

بو یه یه کیکی تر هاته ته نیشت ئه بو خه لیله یا خییه که، که بێ
 چهک بێ رومانه ی ده سته، بێ شه ستیر ده سته به سه ر پاسیک
 به چه ند عه ره بی ژن و پیاو داگرتوو وه وتی:

کاکه تو میوانی ئیمه یته، خو ت مالى کامانت ده وئ، چه
 ده خوازی، چه خواردنت ده ویت، به وشه وه (هیبیط) تت بو
 ئاماده کهین، به رخیکی ناسکت له ته زوور بو سوورده کهینه وه،

ماسیت بەئاگری سەفی خورما بو دەبرژینین، رۆبه (ماستی شل) ت،
ئەستووکی تەندوورت بو دەکەین ...

یەکیکی تر هاته تەنیشتی و وتی:

کاکه ئەبو خەلیل. تاوانی ئییه نییه، خۆت بەهەله سواری ئەو
پاسه بوویت، میوانمان به، لەسهەرچاوان ..

یەکیکی تر وتی:

من ویستم قسه بکهه، که بینیم، زانیم بیگانهیه، زانیم میوانه..
بەلام ئییهی عەرهب له میوان ناپرسینهوه، تا زۆر نه مینیتیهوه، تا
بیزارده بپیت، وامانزانی ...

پاسه که به دهستی سه رباژیکی کورد راگیراوه ، ریگای پیشی
لیپچاوه تهوه، پرده کانی سه ریگاکه ی هه لگرتیهوه، گازی ناو
تانکیه گهوهی هه لمژیوه تهوه، سووکانه کی له شوفیره که
وه رگریتهوه، کلاجه که ی لابردووه، به نزی ئیستوپه که ی لیکردیهوه،
ناهیلیت ئەو پاسه به سه رنشینه عەرهبه کانه وه یهک مه تری توی
بروات، با دایک و باوکی گهوره ئەفسه ری (قوات الخاصه) ش بن،
با مام و خالی سه فیرو وه زیره کانی به غداش بن، ناهیلیت یه ک
بست بجولینه وه، پاسه که ی له ئامیزگرتووه، توندی گرتووه، هه موو
تایه گه وره کان و گاردین و دینه مۆی ده رهیناوه.

من ميواني ئهوانه بيم، شه و له لايان بميني مه وه، كهس به شوينم
نازانيت، كهس نازاني، ناييب عه ريف جاسم له گه ل بووايه
باشتربوو، ئه گه رچي ئه و شيعه ش بوو، حه زي به چه ره بيان
ناكات، راسته ئه ويش وهك ئه وان عه ره به، به لام وهك يهك نويز
ناكهن، وهك يهك سويند ناخون، وهك يهك جنبو نادهن.
شيعه كان زوريان سه ربازو ناييب عه ريف و عه ريف و (ضابط
صف)ن.

سونه كانيش زوريان ئه فسه رو

عميدو

مقدم و

فرۆكه وانن،

سه روک و

وه زيرن!!

زوربه بيان له بالويزخانه كانن،

سه فيرو

قونسل و

به رپرسی كه لتووری و

به رپرسی سه ربازی و

گه وه به رپرسی توپي ئيستخباراتن،

زوريان سه روک وه فدن، ده چنه سوقيهت و به رليني خو ره ه لات،

ده چنه چين و به رازيل.

زۆريان بهرپوه بهرى كۆمپانیاكانن،

كليل به دهستى كۆگاكانن،

دهمراستى بريارهكانن،

گهورهى ديوهخانهكانن،

گهوادى مهلهكانن،

قونتهراتچى گهورهى پروژهكانن.

ليپرسراوى (ئورزدى پاك) و

(رافد) و

(باتا) و

(آهزة الدقیقة) و

(آثاآ المنزلیة) و

(الشركة العامة للسيارات) و

(آهزة و معدات و آلات الزراعیة) و

(علف الحیوانى) و (سمادو یوریاى زراعین) و

(مواد غذائیه) و

فروشیارى (گۆشتى مجمدهكان و ماسییه گهورهى دهریاكان و

مريشكى بهرازىلى و پهنىرى دانىماركى) و

دابهشكهرى غازو بهنزين و گازو نهوتن!

دارو كه رپووچ و چیمه نتۆو گيچ و ئاسن و ئه لمنیۆم و مه رمه پرو

كاشى و جام و بلۆك و نهوت و گازو تراكتۆرو ئوتومبیل و .. له بن

دهستى ئهوانه.

ئەوان لە كۆليژەكانى راگە ياندن و سە ربابى و فروكە وانى
مەدەنى و سەربابى و ئەركان و نەوت و ئەمنى قەومى و سىياسەت
و تە رجمە و ئامۆژگە ي قە زائى و پۇلىسى وە ر دەگيرين، كورو
كيزەكانيان ماجستېرو دكتورا بەئاسانى وە ر دەگرن، دە چنە
زەمالە و بە پارەى حكومەت لە دەرهو بەبە تى باش و دە گمەن و
نوؤ دەخوينن،

ئەوان سەربابزەكانيان، لە شارەكانن.

مامۇستاكانيان بەرئو بەرن،

دكتورەكانى زانكۆيان عميدو سە رۆك بەش و سە رۆك زانكۆو

كۆلينن،

سەندىكاكلن بۆ ئەوانە،

رېكخراوەكان لەوانە،

تەلەفونيان بۆ دەبەنە گون دە دورەكانيش،

ئاويان بۆ دەچيئە ناو بەستانەكان،

رېگايان دەگاتە شوينە دورەكان،

ئەوانە نامرن، ئەوانە كەميان دەكوژرين،

تون دو بە بەرگەن و ناسوتين ...

بپاوەكانيان شە وانە بە مۆزىكى شە رقى بە دىداشەى سېى

حەريرى خەليجى، سە ما دەكەن، نويز ناكەن و دەچنە حەج، پارەى

زۆريان دە ستەدەكەويئەت و زكات نادە ن، شىخن و تە كىەيان نىيە،

زاناو پىسپورن و شە هادەيان نىيە، كە رەستەى خا و بە ئىستىراد

دههینن و کارگه و کیلگه و وهرشه‌یان نییه، شه‌وانه له باوه‌شی
ژنان دهنون و ژنیشیان نههیناوه.

.....

(به‌وشه‌وه بچیته ماله‌عه‌ره‌بیگ، له مالیان بمینیته‌وه، کی
ده‌لئ، ئه‌وه‌ی ده‌چیته ماله‌وه‌یان باوکی ئه‌و فرۆکه‌وانه نه‌بوو، که
ئیواره‌یه‌کی دره‌نگ مووشه‌کانی سه‌ر به‌رزایی (چۆمان) خستیانه
خواره‌وه، هه‌ر به‌ئاسمانه‌وه بووه خه‌لووزو هه‌یکه‌ل، یه‌ک پارچه
بو‌دی ره‌ق هاته‌وه‌وه، ئه‌و ئیواره‌یه فرۆکه‌کان، باجه‌رو دوو
سو‌خوییه‌که‌ وازیان نه‌هینا، له به‌رزایی (مامه‌روته) وه‌هاتن،
ئه‌و ئیواره‌یه (ملازم اول‌الط یارصفاء) به‌ختی‌خوی و
ئه‌فسه‌ره‌که‌ی یاورو میکانیکیه‌ که‌ی و بو‌مبا‌هاو‌یژه‌ که‌و
نه‌خشه‌گره‌که‌ی به‌ره‌و سوتان و دۆزه‌خ هازووت، ئه‌و ئیواره‌یه دوو
ناپالمی له (شاخی سه‌کران) به‌ردایه‌وه، دووکه‌له‌که‌ ئه‌ستووو
ره‌ش بوو، تاله‌ ئه‌ستیره‌کان نزیک بووه، تا گه‌یشته‌وه هیلی
فرۆکه‌که‌، تاله‌گه‌ل ئامیژه‌هه‌وره‌سپییه‌کان ئاویته‌بوو، به‌رزبووه،
دووکه‌لی ناپالم، لوله‌یی، ئه‌ستووو، تاریکه‌، هیزی زۆره‌، زۆر
ده‌پوات، چه‌ند کاریگه‌ری له‌سه‌ر به‌ردو ره‌وه‌زه‌شاخ و دارچروو و
قه‌دی ئه‌ستووو دارگو‌یژه‌، ئه‌وه‌نده‌ش به‌رز ده‌بیته‌وه. فرۆکه‌کان
رۆیشتن و هاتنه‌وه، هیشتا ژن و مناله‌کان و هه‌ندی له‌پیاوه‌کانیش
له‌کونه‌ته‌یاره‌کانی گه‌لاله‌و چۆمان و ده‌ربه‌ندی رایات و پردی

زهر دو که وهرتی و ناوپردان و بناری به رده بووک و به رسرین و دیلمان و زارگه لی مابوونه وه، دوو باره فرۆکه زه به لاهه که به شوخییه وه، دلنیا بوو مووشه کان رووی تیناکه ن، ئه و زۆرجاری تر ئه و ناوچانه ی ناپالمباران کردبوو، ئه وانه ئاراسته یان له و فرۆکانه نه کردبوو، فرۆکه کان ترسیان نه بوو، به لام ملازم اول صفاء له و جه وله دا به هه له چووبوو، پا رچه ئاگریک له خۆر گهرمتر، که سه رووی پینج ملیون پله گهرمی بوو، که تیژییه که ی زۆرتر له 200 کم له یهک چرکه، ربه رووی هات، ئه و ئاگره که ی لیه دیاربوو، له بهر باری گرانی له رق و ناشیرینی و بارووده که، نه کرا ده ربازی بیته.

ئه و جاره که وته ناو توپه که، ئه مجاره نهیتوانی ده ستی ئیزرائیل له هه وکی بکاته وه. له و کاروانه دا، دبلومات و سیاست پهیره و نه کرا، چیتر په یمانه کانی نیونه ته وه یی به که لکی نه هات، مووشه که گهرمه که، ئاگره که سووره که به جهسته ی باجه ره سوقیه تیه که وه نووسا، یهک پیی تر نه چوو په پیش، له شوینی خوی توایه وه، له و ئاسمانه سارده. له ناو هه وری ساردو ته زیوی به فرا، بووه خه لووز، ئاگره که به ره هم و داها ت و هیزی سوقیه تی کرده پووش، با لیونید بریجنیف بزانی، ئه وه ی له سالی 1964 ده سه لاتی حکومت و حزبه پییره که ی له دهسته، به فرو بهسته له کی هه موو سیبیریا ئاگری فرۆکه باجه ره گرگرتو وه که ی سه ر مامه رووته، سه ر پردی گه لاله، سه ر (به رده بووک) ی پیناکوژیته وه،

ههناوی سیبیریا خۆی گه رمه و ژان و سوتانی زۆری له ناوه، سوڤیهت هه زارهها هاورپی ریبازه کهی خۆی له وئ به خهفهت و بهئازارهوه به کوشتنداوه.

فرۆکه سوتاوهکه، زامه گهورهکه، یه ک دووجار بالی لیڤداو بهسه ر لوتکهی (شاخیبه راستی) ئاودیوبوو، ئاگره کهوه ههناوه پر ناپالمه که، له چاوان ون بوون، شاخه که رایکیشا، دووکه له کهی پشت شاخه که ئهمجاره له فرۆکه کهوه بوه وه، به لام ئه و جار ههناوی سوتاوی ئه دووکه لی لی هه لسا.

کئ ده لی یه که له و شیخانهی ناو پاسه که، مام یان خالی ئه و ملازمه نییه، که ئیواره یه کی دره نگ هه زارهها که س بو هه لگرتنه وه له چۆمان و گه لاله و ناوپردان و رایات و حاجی ئۆمه ران و دۆلی سه کران و باله بیان و گونده کانی ده قهره که، به فرو شه خته یان بری، روویان له دووکه له که کردو راسته ری به رزاییه کانیان کرده ئارمانج، له نشیوو هکان، له چۆمه کان په رینه وه. له هه موولایه که دوو دوو سی سی گه نجان، هه رزه کاران. پیران به شاخه وه بوون، که له که وتنه وه ی په ره شووتی فرۆکه وان هکان بیومید بوون، بو دیتنی پارچه ی فرۆکه ، بو جامی فرۆکه که، تا بیکه نه ده سه که خه نجه رو دانه ی ملوانکه و چاوی ئه نگه ستی له ی و ناوکی میخه که بندو شیلانه، به په له بوون، غاریان هدا، هه ناسه سوار ده رویشتن.

شه و تاریک داهات، ریگاکان له کهسانی ناشاره زا گوم بوون،
 زۆریان په کیان کهوت و هه ورازه کان شهنگ و وزه ی خستن، به لام
 چهند که سیک شه وه که گه یشتنه سهر پارچه زۆره کانی فرۆکه که،
 یه کیکیان ناوی تا قمی ناو فرۆکه که ی ده سته وتبوو، له گه ل
 ناسنامه کان، له گه ل ژماره ی فرۆکه که، وینه ی کیژیکیان
 هینابوووه، به بهرگی ده رچوونی زانکۆوه گیرابوو، له پشته وه ی
 وینه که نووسرابوو، بو خوشه ویسته که م ملازم صفاء.

ئه بوخه لیل، سووربوو له سه ره وه ی ئه و به هه له سواری
 پاسه که نه بووه، ئه وان به شوفیره که شه وه، به هه له راوه ستابوون،
 ئه وان ده نووسن و ناخویننه وه، ئه وان په پیره وی نووسین ناکه ن،
 له سه ر ناسین و ناوو بوون و په نگ ده روون.

.....

پیش ئه وه ی زیله که بهرئ بکه ویت، ئه فسه ریکی ئیستخباراتی
 لیوا، چادری زیله کانی گری ده دا، نۆره گه یشته سهر زیله که ی
 هوشیارو ناییب عه ریف جاسم و سه ربازه کانی تر، شه وه که بیان لی
 بووه تاریکستان، ده کری مرۆف بی چراو رووناک ی بژیت، به لام بی
 هه وا هه لئاکات، له گه رما که س ناحه ویته وه، له کونی وردی
 دپاوی چادره که هه وایه کیان بو ده هات. به هه موو شیوه یه ک
 چادره که بووه زیندان.

پيش ئه وهى به پييكهون، هوشيار به جاسمى وتبوو، ئه گهر زانيم كاروانهكه مان به رهو باشووره، به رهو به رهكانى (عمارة) و رووبارى (كارون) ه، من له زيله كه داده به زم، تفهنگه كه م با له ئه ستوى تو بيت، به ئيمام سجاد سوئندت ده دم، ئه گهر ريگاكه ئاراسته ي به رهو باشووربوو، زوو پيم بلئ، من داده به زم، (نموذج) يكي ئيجازه ي به تالم له گيرفانه، مورو ته وقيعى له سهره، ناوى خومى پيوه يه، وحده كesh له به غدايه. من ناچمه ئه وه زه لكاوه. ئه وه شهر نييه، ئه وه كوره ي ئاگرىكه بو ميلله تيك هه لكراوه، ههرچى داماوو بيگهس و بئ پشتيوان هه يه، تييدا ده بنه قوربانى. كه تييدا يه كه م ده سته سهر باز بو ته قينه وهى مينه كان ده نيرن، ده سته ي دووه م كاره بلوتيله كانى پيشه وه قريان ده كات، ژماره يه كيش توپه دوورهاويژه نيشان شكينه كانيان ده ست و سهريان ده په ريئن.

جاسم گویت لیبوو، ئه و رۆژه ي سهر بازه كه ي (الشطرة) په تى پساندوله توپه وه ده ربازبوو، له پيش ئاميرفه وجهه كه مان راوه ستاو وتى:

گه وره م، من مؤله تم ده وئ، من ده مه وئ بچمه وه سهر گوپه كه ي برايه كه م ..!

مقدمه كesh به توورپه يى و به جنيو ولامى دايه وه.

(سەربازەكە زۆری لە هەناودا گە ڵاڵە ببوو، بە تەمابوو پێ
 بۆ، گە ورەم، من و دوو برای ترمەن سە رباژین، دوو مەكف و
 یەكمان ئیحتیاتین، بە یەكەوێ ناچینەو، ئیجازە كەمان ئە گەر
 مانگانەش رێكۆپێك بێت بە یەكەوێ نییە، كە سمان ئە وی تر
 نابینیت، مۆلەتی دووانمان بە یەكەوێ نییە، یەكمان لە (سەرپیلی
 زەهاو)، ئە وی ترمەن لە (مەمرە) یە، لە دواجاری مۆلەتە كە
 چوو مەو، لە هەردوو براكە م پرسى، وتیان باشن، یە كێكیان
 هاتووتەو بەرپیمان كردهو، رۆیشت، ئە وی تریان نامەى ناردبوو،
 نووسیبوی لە نۆرەى من مۆلەتەمان راوێ ستاوه، هە ر كە مۆلەت
 بكریتەو، من دیمەو. بە ڵام كە لە ناو پاسەكەى ناصریە بۆ بە غدا
 دەبێ، لە كاتی گەرانهویدا، برادەرێك سەرەخۆشى شە هیدبوونی
 براكەى لێ دە كات و نازانێ، كە ئە و نە یزانیبوو، نە یزانى لە
 مالهوێ بەرپیان كردوو و پێیان نە وتوو، دوو هە فته پێش
 هاتنەوێ ئە و، سە ندوو قێكى پێچراو بە ئالای عیراقیان لە بەر
 دەرگا بۆ راگ رتوون، وتیان بۆتان نییە سە ندوو قەكە بكەنەو،
 بۆتان نییە ناشنەكەى دوا بخەن.

كۆرەكەتان تۆپى بەر كەوتوو، پارچە یەك گۆشتى برژاو سوتاوو
 كۆلاو، لاشەى بێ سە رو بێ دە ست و بێ پێیە ، لاشە كە كەس
 نایناسیتەو، دا یكیشى بۆنى بكات، بۆنى نە ماو، باوكیشى لە
 ئامیزى بكات، ئامیزى نە ماو. لاشەكە بە ژمارەكەى ملی
 ناسراو تەو، لاشەكە بەوێ زانراو، ئە وان 8 سەربازبوون لە ناو
 یەك زیلدا، لە رێ رۆیشتنیا ن بۆ (مرابات) ی پێشەوێ بە تۆپێكى

گهوره، زيله كه وه هشت نه بو خه ليله كه تيگه لنبون، به توپه كه لاستيكي تايه كان و پپي و پوستانلي نه بو خه ليله كان تيگه لنبون، وايري پلاكه كان له گهل خوينهينه ري چه پ و راستي دل و شاده ماره كان له يهك نالاون، به توپه كه، سه ربازيكي داناشتووي گهره كي (الحيا نيه) ي به سراو سه ربازيكي گهره كي (الثوره) ي به غدا و رئيس عرفايه كي پيري (الشاميه) ي ديوانييه و شوفييريكي گهنجي چوارشانه ي كورد ي (داقوق) و دووي تري هنديه و حي العامل و الرفاعي و كوره كه ي نيوهش پارچه به پارچه بوون.

سه ربازه داماو كه ده يو يست به ئامير فه وجه كه يان بلتي، نه وه ك منيش نه گهر يمه وه، موله تيكم ده وي بجمه وه سه رگوري برا كه م، به يه كه وه له گهل دايك و باوكم بگريين، به رشتني فرميسكي گهرم دلي يه كتر بدهينه وه، من ده ترسم ..
پاش نه وه ي چه ند جاريك ئامير سريه و عه ريفي قه له م، كوششيان بوي كرد، تا گه يشته ئامير فه وج، نه ويش به بي نه وه ي سه ري بو به رزبكاته وه، ري زيك له خوين و جه سنه ي به قيمه كراوي برا كه ي بگرييت، به يه ك رسته پي و تبوو:

باشه، نه بو خه ليل به لام وه فاتنامه مان ده وي ت، تا بزاني تۆ راست ده كه يت، كه وا راست ده كه يت، نه بو خه ليليكي برات شه هيد بووه، نيوه زور ساخته چيبن، سه د بيانوو درؤ ه لده به ستن بو يه ك روژ (مساعده)، كه ي وه فاتنامه يه كت به ناوي برات هينا، من دوو روژ مساعده ت بو ده كه م.

بهشی سییهم

ئەبو خەلیل بوخچە یەکی نە کراوە بوو، تازە بوخچە ی کردبوو
شان، بە لām بە پەلەو لە ناکاو تەجنید بوخچە کە ی لێوەرگرت، بۆیان
لە ناو دۆلابیکی دە رگاشکاوی ژوو ریکی (تجنید منطقة آربیل
الاولی) ی دانا، بە گالتهو و پپیان وتبوو:

با بوخچە کە ی سەر شانت لێرە بیّت، کە لە عەسکەری هاتیتەو
بوخچە کە ت بە سەلامەتی دە دە پنهو، دە یان کیزی تە پو نازدار
بوخچە کە ت لێوەر دە گرن، بە نازو بوئیدە کە نهو، بە زەوقەو
بۆنی دە کەن، بە سینگیان و دە نین، بۆی روت دە بنهو، مکیازی بۆ
دە کەن، نینۆکی درێژ لە ئەنگوست دە کەن، سووری دە کەن، پەمبە ی
دە کەن، نینۆ کە تیژە کانیان لە هە ناوت گیردە کەن، زۆریش
چاوەروانی بوخچە کە ی تۆ دە بن، ئیمە ش لە سەرچاوان بۆتی
هە لده گرین، هە ر بوخچە ی تۆمان لە لانییە، زۆرن! جوړه ها
بوخچە ی گە وەرە شل و توندو ناسک و نازدارو رازاو مان لێرە
داناو.

چۆن نابیتە بوخچە یەکی نە کراو، لە یە کەم داخواییدا،
کیژە کە ی نە یویستبوو، وتبووی:

زمانی ده گری، فسه زمانه !!

براده ره کانی پییان وتبوو، بو ده تهوی له (فرقه الانشاد)
سروودت بو بلی، بو ..؟

یه کیکی تری نه ویستبوو، وتبووی:

له پو گه پو لاوازه، یه ک میسقال گوشتی پیوه نییه، ئه وه چۆن
زگوزاری پیده کری.

شه رمیشی نه ده کرد، که کیژه کانیش ئه ویان نه ویستوو، به و
رازی نه بووبنه، ئه وه شی گیراو ته وه، زووتر ئه و کیژانه ی به و رازی
نه بووینه، باسی ئه وانیشی کردوو، به لام به پیکه نینه وه ده یووت:

ئه وانه ی منیان ن ه ویستوو، ژماره یان که متره، به لام من له
پیش ه وه م، پله م زۆر تره .

یه کیکی تری نه ویستبوو، چونکه پیش ئه و، مامۆستایه ک و
برین پیچیکی گه په که یان داخواییان کردبوو، که خوازبینیه که
نه بووه و ئه و گومانی لا دروست بووه .

کیژیکی خویندکار له به شه که ی خویمان، وتبووی:

من شووی پیناکه م، مائیان له گه ره کیکی میلیه .

یه کیکی تر، وتبووی:

له ماله وه یان زۆرن و خانوو که یان گچکه یه .

یه کیکی تری نه ویستبوو، گوایه کیژه که براکه ی بوویته جیش

الشعبی .

کيژيکي تر ئهوي نهويستبووو وتبووي:

من ئه و جوړه بپاوانهم ناکه وپته بهردلان خوښيان سارده.

کيژيکي تری گردابوو بچپته داخوای، به يهک هه فته
داخوایش کراوله خانووه بهردهکانی (پيرمام) شایيهکی
گه رميشيان بو کرد.

بهختی نه بوو، يه کيک زيړی زوری ده ويست، ماره بی زوريان
داده نا، بنپشک له هيچ گوندئک، له ناو عه شيره تهکانی ره وه نديش
نه مابوو، ئه و داوای بنپشکیان ليکردبوو.

کيژيکي نهويستبوو، ناوی (مطيعه) بووه، وتبووي:

ناوه کهی زور ناخوش و گران و نامؤيه ، قه ت دايکم ناوه کهی
فيړنا بيټ!

بوخچهی نه کراوه بوو، چونکه ئه وهی ئه و به ته مای ده بوو، دوو
خوشکی له خوئی گه وره تری هه بوو، نوره بپيان بو نه ده کرد. يه کيکي
نهويستبوو، وتبووي له بهر ناوه کهی، چونکه زووتر يه کيک ناوی
وهک ناوی ئه و بووه و منی نهويستبوو.

يه کيکي نه ويستبوو به بيانوی به ژنی کووله، به يه کيکي تری
وتبوو ده می زله، يه کيکيان چاوی ... يه کيکي دؤزيبووه، ئه و
ده مانه پاره کهی ده ستی، به قهرز دابووه خزميکی له شرکهی
سيارات ئوتومبيلي پي تسجیل کردبوو . کيژيکي نازداريان بو
دؤزيبووه، ماليان له هه ريرو باتاس بوو، وتبووي، ئه و سه فاو

مهروایه م پیناکریت. بویه بوخچه که ی نه کرایه وه، به نه کراوه یی رادهستی تجنیدی کردبوو.

.....

له لاپه ره یه کی نویی ده فته رخدمه که ی بویان نووسی، بو ماوه ی شه ش مانگ بو خزمه تی سه ربازی ئیحتیاتی ره وانه ی مه شقخانه ی که رکوکمان کردیت، که ناوه که ت له (قصعه) و پله و مه نجه ل و ئاماده بوون ده نووسریت، خزمه که ت بو حیسابه .

جاری بانگکردنی موالیده که یان بو سی رۆژی دیاریکراو بوو، رۆژی یه که م و دووه م، ئه وانه ی وحده ی باش و نزیک و جیگیریان هه بوو، سه ردانی تجنیدیان ده کرد، به لام ره ش و روتته پیاده که (مشاة) تا رۆژی سییه م نه ده هاتن، هه مووش به یه که وه کۆده بوونه وه، ده ست به جانته، دل به خه م چاوه روان ده بوون.

رۆژی سییه می بانگکردنه که، هه موو دونیا له پیش تجنیده که کۆده بووه، شاره هه موو ده هاتن. ئه و رۆژه ی مه والیدی نویی به ریده کرا ده واجن به ره می له مریشک و هیلکه که می ده کرد، خانووه کانی گه ره کی (برایه تی) که تازه بناخه یان داده نا، وه ستاو کریکاره کان نه ده چوونه سه رکارو دیوار راده وه ستا، چیمه نتۆ ره ق ده بووه، به رد نه ده تاشران، (سه بیه) ئا و نه ده درا، قه لابه قووم و چه گل نه ده هاتن. کوره کانی (قۆریتان) ئاگریان نه کرده وه، ئه و رۆژه، زۆر قوتابخانه ده رسی تیدا نه ده خویندرا، له شاره وان ی زبل

به گهسکهکان، به تراکتۆرهکان، به کهبسهکان کۆنه دهکرانهوه، ئه و روژه ژنان له داخی رویشتنی پیاوه کان، نه چوونه بژاری بیستانهکان، روژیک بوو سیمای شار ی گۆریبوو، ده لآخانه ساردوسپ، گازیئوی شه وانی هه ولیروسه فین دۆمینه و بهزمی گهرمی تیدا نه دهکرا، (دیوانه) و (سهید که ریم) زورنایان نه دهژهنی.

بانگکردنی ئه و موالیده، باندۆری له سهر بازارو خه ستهخانهو قوتابخانهو ده لآخانهو قه سابخانه هه بوو، له سینهمای سیروان و سه لاهه دین و حمرا فیلمهکانیان نه گۆپی، ژمارهیهکی کهمی پلیتی تیدا فرۆشرا. کورپی تاقانه دایکیان له گه لیان هاتبوون، براکانیان دهست به جانتا هاتبوون، براکانیان به رپیکهن، به یانیه کهی زوو دهفتهر خدمهکانیان له ده رگا دایه دهست سه ربازه کهی به رده رگا، ئه ویش دوو دوو سی سی دهفته رهکانی ده برده سه ره وه.

ئه گهر رووبه ری شاره که بکهیته چوار به ش، به شیکی سه ربازگه بوو، سه ربازگه که زهوی سه دان دۆنی جووتیاری ناوچه کهی داگیرکردبوو، کۆنه قه برستانی له ناو بوو، جۆخینی چه ند جو تیاریک، بیرو به ربیر، له وده و کادین، چال و کۆنه میحرابی مزگه وت، جۆگه و جۆبارو کاروانه ری و باخچه و بیستان و په ریژو قه رسیلی شوینه واریان له ناو ئۆردی ما بوو، له و رووبه ره گه وه و فراوانه دا، پارچه یه کیان نه کردبوو به تجنید، ئه و

مه لبه ندهى مانگانه سهدان گه نجيان بو به رى ده كات،
تجنيد ه كه يان كرچيه.

تجنيد له بينايه كى ه هلى ته سكى، قالدومه رپك و ده رگه
گچكهى ناو مالان كرچى بو، ده رگاي تجنيد به رامبه رمايى
فه رمانبه ريكى تا بو بو، ته نيشته كه يان ماستفرو شيكى
سه رجاده بو، پشتى به چايخانه يه كى قه ره بالغ بو، روژانه دوو
هزار ده سته ه زنيف و تاوله ي تيدا ده دورا، بيست سى به رميل
چاي تيدا ده خورايه وه، دوو سى فه رده شه كرى خه ت سوورى تيدا
ده تاوايه وه، هاوينيان بيست سى قالبه ي سه هولى بو ده هات،
زستانان به سو بهى سوورى به لووله و به نه وت گه رم ده كرايه وه.
تجنيدى يه ك و تجنيدى دوو له سى چوار ژووردا بو، سه دان
دوسيهى هاوولاتيانى ناو شارو ناحيه كانى قه زاي ناوه ندى تيدا بو،
سجله كان كوڻ و دولابى رزيوو شكاوو كورسى شه ل و ميڙى كوڻ و
پانكهى په رخوا رو په نجه رهى شكاو، به هه موو ژووره كان يه ك
ته له فون، يه ك توالتى ته سكى سه قه ت، يه ك ته نكى ناوى
خواردنه وهى هه بو.

تجنيد كارى به رده وام و زوربوو، تا مواليد ه كان و ئيحتيات ه كان
به ناشايسته به رى بكات، تا له يه كه م روژيانه وه، سووك و
بيكه رامه ت بن، تا دوين ي و كارو روژانه ي ئاسايى خوى
له بيري بكات، له و كه لاوه تجنيد ه وه، به رپيان ده كردن، تا هه ست
به شكوو ناره زايى نه كه ن!

(پێش ئه وهی من ئه بو خه لیل بم، که سێکیتربووم، من ئه و بێرییهم بۆ مووچه ی باش و نه جمه ی سه رشان له سه ر نه کردوو، من راپێچکراوم، له تجنیدهوه، ئیمه یان به جنیوو ئیهانه وه سوارکردوو، سه ربازی و امان له گه له (مکلف) یه که ی هه شت ساڵ بووه، که سیش نازانی ئیحتیاتیه که ی چه ند ساڵ ده بێت، جلی ژماره گه و ره ده ده نه که سی گچکه و ئه ندام کوول، کورپه ده و له مه نده چوارشانه کان ده که نه سلاحسز، شه و کوپره کان و نه خۆشی ره بوو له سه رتۆپی 120 ملیم داده نین. تا نه بیه سه رباز نازانی بێریزی له و ولاته چه ند زۆره . زولم و غافلگیری له ناو عه سکه ری هه یه، برسیه تی و ناعه داله تی زۆر زۆره . خواردنی ناخوری، ئاوی تانکیه کانی کرم و ز یروی تێدایه ، گۆمی بۆق و چلکاو له ناو سه ربازگان سه رچاوه ی له رزوتا و نه خۆشیه کانه).

که به که وچکه گه و ره که خواردنه که ت بۆ له قاپه گه و ره که ی قصعه ده که ن، جنیوت پێده ده ن، له رویشتنی راست و چه پا، به شق و پێله قه ده رچوونت بۆ راست ده که نه وه. له شه شی به یانیه وه تا چواری ئیواره ، شه وانیش ده بی پشتت نه که یته وه، له هه ر په نایه ک ئامیری ده سته دار ده رکه ویت، ده بی سه ربازی بێرییه له سه ر، پۆستال له پی، ریشتا شراو به (ئیستاعید) وه بۆی بوه ستیت، ئه گه ر ئامیره که بۆ ریسوا کردنی هیه چ بیانۆیه کی نه بی، تا بتشواته وه، تا که می ریسوا ی بکات، ئه گه ر هه موو مه رجه کانی سه ربازییت پوخت و شیاو بێت، به فیزه وه پێتده ئی:

وه ره سهگ، نهو پارچه كاغهزه هه لگره وه، وه ره !!
نيزام و ياساكان بو پيرؤزي سه ربازي نه بوون، ترس و
چاوسووركردنه وه كان بو گوپرايه لي و ياساكارى نه بوون، توندى و
چوارچيوه كان بو گرئيدان و به يه كه وه بوون نه بوون، هه موو
به نامه و رؤژانه و مه شقه به ئازارو گرانه كان بو چالاکى و چوستى
نه بوون، هه مووى به ريگردن بوون بو كوژرانى به كومهل، تا ئاسايى
بيت، يه ك خيز ان چه ند پياويان بكوژريت، كه مه ندام بن،
برينداربن، بگيرين ئاسايى بيت.

....

ئيسماعيله فهندي مه يكه فينگه فينگ، من ده زانم، سه ربازي به
تؤ ناكريت، بزاري تريش له توش ناوه شيته وه، ده ست و مه چهك و
چه له نگيت هه ره وه ندهى لي ده وه شيته وه، من پ شتيوانتم،
به يه كه وه ين، من ده بمه موختارو به ريوه به رو قائيمه ي مانگانه ت،
من له جياتى (مدير تجنيد) ده فته ره كه ت بو پر ده كه مه وه، من
ته سريحت ده كه م، ده فته ره خدمه كه ت بو به رگيش ده كه م، بو ت
هه لده گرم، مه ترسه، خه مت نه بي !!

له پشت چاويل كه گه وه ره بلوور نه ستووره كه وه، لچى به يه ك
وه نووساندو ته ماشايه كى (په روين) ي هاوسه رى كردو وتى:
دئاره بوويته (پيلاگيا نيلو فنا) ...!! يان تو (ناتاشا) ي منى !!
ژنه كه وتى:

من (ناتاشا) و (دایکی پاڤیل) ی (مکسیم گۆرگی) نیم، من مامۆستا (پهروین)م، هاوسه روهاوده ردو هه توانی برینی مامۆستایهکی زماندریژی ترسنۆکم، میردم به شهو له سهر من پیاویکه ههر تیڕ نابیت، خه وی نییه، سه رشۆریهکانی ناو شارو بیدهنگییهکانی له زۆرداری و ترسی له شهپهکان و ماتبوونی له رهوشه سیاسییهکان و جنیوی به ردهوامی ناو گوتارهکان، هه مووی له من ده ردهکات، ئه و پیاوه بهرۆژ سه ری به رز نه بی، چاوی نهکاتهوه، بهرووی داروبهردا وهستاوو ئاماده نه بی، زۆرم لا سهیره ئه و پیاوه چۆن شهوانه جوگه ی ئاوی زه وقی هه لدهستیت، دهنگی بهرزو هه ناسه ی سوار، دهستی بو دۆخینی ده چی، دهستی دهگاته لونکه ی مه مک و ده شتی سینه و قوولاییهکانی تامی ژنانه م. ئه و پیاوه ی له پێش پیاویکی ئه منی ناحیه وا باریک و له رزۆک بی، چۆن ئارهزووی رهقه و هه لدهستی، چۆن له دهروه ...

من شه وانه که زۆرم بو دینی، که تهنگاوم ده کا، به دهسته گه ورهکانی ده مکوشیت، به ددانه درو بزما رییهکانی گازم ده گری، تا ره حهت ده بی، هاواری لیپه لدهستی. ئه و ده مانه ئه و پیاوه شوخی به رژانهکانی دئ، که هه لدهستیتهوه، وهک ده می شو فله و تهقه ی لیوه دیت. که هه لدهستیتهوه، و ادهزانی ئازابووه، سهرکهوتنی به ره ی شه په که ی به به لاغیکی سه ربازی به مارشه وه بو نووسراوه، که خۆی ده شوا، ههسته بیغیره تیهکانی به ئاوه که وه

به ره و جوگه ی کولانه که بیان رویشتهوه، له سهر من میردو جوامیرو
 نیره که ره، له سهر من جه نگاوه رو پیشمه رگه یه، له دهره وهش جورج
 و مشکه، چه ند ساله به شه قامی باتا پیاسه ی نه کردووه، له ترسی
 ئینزباته خاوینه دست به داره کان، به و جاده یه گوزر ناکات، له
 دووره وه زیلیکی سه ربازی ده بینیت، ره نگی ده گورپیت، زمانی
 تیکده ئالییت، ته نگه نهفس ده بی، هه ناسه بر، شه وانه له شیرینه
 خه ودا راده پهری و هاوار ده کات و ده لی:

من شاری که لاهوی (محمره) م پچ ناپاریزیت، سوپای عیراقی
 که شاره که بیان داگیرکرد هه موو خانووه کانیان رووخاندبوو، سه دان
 هزار به ژنی دریزی دارخورمایان برپوه ته وه، مناره تا قانه که ی
 مزگه وه ته که م له چاوانم راده چه قی، من به رگه ی نه و تاوانانه
 ناگرم، نه وانه ی نه لبومی ماله ئیرانیه کانیان هیناوه و وینه ی
 پیاوه کانیان دراندووه و وینه ی ژنه چاوره شه نه هوازیه کانیان له
 باخه ل ناوه، له ناویاتاخه کانیان داناوه، له گه ل تاخمی تراشیان
 داناوه، هه رکه بواریان بوو ده ستیان ته پ ده کهن، به سابوونی
 عه سکه ری ده ستپه رپیان له سهر لیده دهن.

ژنه که ی له بهر خوییه وه و توویه تی:

نازانم ئیسماعیل نه و قسانه ی له کی بیستووه، نه و ترسنوکه
 که س نانا سیت، له ماله وه دوورناکه ویتته وه، نه و شه وانه هه ر من
 ده ناسیت، کولانی من ده ناسیتته وه، به شه یدایی له دهرگای من

دهدات، له په نجه رهي داخراوى من دپته ژووره وه، له كلاورژنه ي
 منه وه نه بې رووناكى نابينيټ، ئه گهر ئه ويش ئه و ويڼانه ي
 دهستكه وتبټ نازانم كې بوى هيڼاوه، ويڼه ي ژنه چاوپره شه كاني
 ئه هوازي له كې ديووه، ده بې وهك ئه بو خه ليله كانيش دهسپه پرې
 له سهر ويڼه ژنه ئيرانيه كاني خرمشهر نه كردبټ، حه قيه تى به
 من تيريش نابې، يان ئه و ترسنوكه تهنه ابرسى منه و به س،
 ئه گهر من ره حه تى نه كه م، رهنگه ئه و ويڼانه ي پهيدا كردبې، چوڼ
 له خرمشهره وه گه يشته ئه و گونده شاراوه ي ناو به ژن و باوه شى
 ئه و شاخانه !!

ماموستا ئيسماعيل به (پهروين) ي هاوسه رى دهووت:

حه ياتم، ممام .. خوټ چاك من ده ناسى، من پياوى ئه وه م
 (عبادان)، ئه و شاره گه وره ي بگرم، من له كوټرى نه رى تو بترازى
 هيچى ترم پيناگيريټ !!.. كوټرى نه رى تو به دهستى راهاتووه،
 بوپه من به ئاسانى ده تگرم، هه ر ئه وه نده م زه حمه ته تا ليوى ته پرم
 ده گاته بناگوپه كانت، سه ره تا بو مژينى ئه و پارچه گوشته دهستم
 دوور ناخه يته وه، تا ده ستت شل ده بټ و خوټ رامده كي شيت، كو
 شان ه كاني جه سته ي ژن به رامبه ر به مژينى ليو خاوده بټ ته وه،
 قودره تى ليوو مژين و گه رميه كى زوره، من له تو دوور بم، وه ك
 منالكي ساوا زي ره م دى، ئه و شاره گه وره چوڼ به من ده گيريټ،
 له ناو چره دوو كه لى سوتانى بيره كان، خه زانه كان، بو ريه كان،
 شه رى ناقله كاني نه وت له كه نداو، من پياوى ئه و زولم و ئه و

شەپە دژوارە نیم. من شارەزای دێرینی تۆم، ئینجا لە شەپە تۆ زۆر شەوان دەدۆزینم، لەسەر رەببەیی تۆ مردارم، بریندارم، هەردوو دەست و قاچم بە مینەکانی تۆوە دەپەن، من بە تیلی کارەبای پرچی رەشت، دادە کەوم، لە سەر دە و دە کەوم، هە ناسەپر دە بم هەلناستمەو.

ئەوانە شاری کوردیان لە ئیران گرت و خاپووریان کرد، هەزارەها لادیی داماوی ناوچە ی (سەرپیلی زە هاو) و (ئەلیاسییەکان) لەبەر زە بری بۆمبارانە کان هە لھاتن و بەناچاری هاتنە ناو عیراق، گوندو شارە عەرەبەکانیان گرت و سوتاندیان، شاری عە جەمیان گرت، تە نھا شاریکی فارسیان نەگرت، ئە وہی گیراوە یان عە رەبستانە یان کوردستانە ، یان عەرەبی داماوی برسین، یان کوردی بە ستەزمانی شوانکارەیان رانراوان.

لەناو عیراقیش داماو بیەکە، سوتانە کە بەر (پینجۆین) و (چۆمان) و (گەردمندیل) و (حاجی ئۆمە ران) و (مەندەلی) و (نەفتخانە) کەوتوو، شیعە بەستەزمانەکان لێیان تیکچوو، هۆرەکانی عمارەو ناوچەکانی دەقەری بەسەر، لێانقەوماوە.

من مامۆستام، بۆ کاری خۆم دلسۆزم، لە گوندیکی دووری ئاوەدانی دەرس بە هەژدە منالی بەستەزمانی خاوین دە لیمەو، من لە چاو دایکوباکیان لە مەلای گوندی، لە کوێخای گوندی، لە کۆنە ئاگاکیان، لە مودیر ناحیەو ئامیر بتالیونیەکیان کە ئیستا مالی لە شارا، خۆشەویستتربووم.

دوو ژووریان به ههروههرز بۆ قوتابخانه که دروستکردبوو، ژووریکیان به بی کرئ بۆ من سپیکردیته وه، دارم له شاخ بۆ دههینن، سۆبه یان بۆ دانام، هیلکه له مریشکه سوورهکانیان بهردهبیتهوه، بۆ منی ده هینن، به شه ساوهری چ اکراوم هه یه، به شه تریی خۆشم هه یه، گوندییهکان میوژ بی من ناخۆن، گوژی بی من ناشکیینن، ئاوم به نۆره بۆ دههینن، گهنم بۆ ده به نه ئاش، نانی گه وهی ته نکم به سیری خاوین بۆ ده برژینن، ئه وهی بچیته شار سه ر له ماله وهشمان ده دن. به موچه و به ناوو چاکیت و پانتۆله وه، من مامۆستام ئه گه رنا، خاوهن گوندیکم، باوکی هه ژده منالی به هه ره مه ند به ساده یی، به هه ره مه ند به ئاوازی سازگار، من باوکی هه ژده کیزو کورم، من مدیر ناحیه م، قورئان ناخۆینم و نویریشم هه رگیز نه کردوه، به لام مه لای گوندیشم، من ترسنۆکم، ئه وان من به ئازا تیده گهن، من بیده سه لاتم، ئه وان چه کیان لای من ده شارنه وه، من بانکی پاره نیم، پاره م له لاداده نیین. من له و گونده عه رق ده خۆمه وه، ماست و سیریشم بۆ دابین ده کهن، مانگانه، پاره ده نیلام له مه یفرۆشه که ی شه قامی (ئیسکان) قاپیک عه ره قم بۆ دههینن، له گه ل معاشه که م یه ک قاپ عه ره قیشم بۆ دی. من مدیر ناحیه م. ئه گه رنه ترسیم من قائیمقامیشم، من پاریزگاریشم. ئه وان به قائید فرقه و ئامیری سه ربازگه ی (سپیلک) یشم ده زانن.

هوشیار له ناو زیله داخراوه که، هه ناسه سوار، لووتی به کونیکیی
بچوکی چادره که وه نووسابوو، کونه که جیگای یهک کونه لووتی ئه و
ده بوو، کونه که دهیتوانی هه وای ده ره وهی بۆ هه ناسه که ی
به ئاسانی هه لمرییت، یه کیکیان شانی گرت و هوشیاری گیری
چادره که ی دوورخسته وه و پییووت:
کاکه با ئیمهش بایهک وه رگرین.

کابراش حهقی بوو، ئه ویش هه ناسه ی نه ده هات، ههستی ده کرد
قورگی وشک بوو یته وه، خپرا کونه که پووی به کونه که وه نا، ده فه ی
سینگی به چادره که وه نووساند، گه رمی هه ناسه دانه که ی
چادره که ی ده هه ژاند.

یهک لیوا سه ربازی سه رداخراوی ده سته سه ر، سوارکراون، تا
سنوریان بۆ پپاریزییت، تا چه کداریان بکه ن، لیشاوی الله اکبری
پاسداره کان بگپرنه وه، ماتۆرسواره کانیا ن له سه ر ماتۆره کانیا ن
بخه نه خواره وه، ئه و ئیرانیانه ی پروادارن که مردن ده ستیا ن
ده گاته ئه و کلیلانه ی ملیان، که ده روزه ی به هه شتیا ن بۆ
ده کاته وه.

ئه و پاسدارانه ی له سه ر ماتۆره کانیا نه وه ده کوژرین، به کام
ده رگا ده چنه ژوره وه، کللی کام ده رگایان بۆ په یدا کردوون، دیاره
ده رگای یه کهم ته نها بۆ پیغمبه ری ئیسلامه ، دووه میان ده رگای
رۆژووگره کان، که ناوی (ریان) ه، ده رگای زه کات و سه ده قه و حه ج

و عمره و جیهادو په یوه نډیښ ههیه، ده رگاکانی به ههشت یه کیکی له دۆزه خ زۆرتره، ئه وانه له کام ده رگا ده چنه ژووره وه؟!

هوشیار به نائومیډی له چادره که دوور که و ته وه، وه ک بروسکه یه کی به هاری م امۆستا ئیسماعیلی هاته وه بیر، ئه و پیاوه ی سویندی خوار دبوو، بریاری دابوو، له گه ل ئه و حکومه ت تیگه ل نه بیټ، به پپش باره رگاکانی حزبی و سه ربازی و ئه منیه کان گوزه ریش نه کات، نه چپته تجنید، سلاو له هیچ که سی نه کات جلی سه ربازی له به ربیټ. دوو شه قام و سی کۆلان له ئینزباتیه کان دوور بکه وپته وه، له هر شوینیک زیلنیک وه ستابن، ئه و له وئ به خیرایی بروات، له سه ره ریگیه ک (جیب قیاده) یه ک بروات، ئه و راوه ستیټ، له ئاسمان فرۆکه یه کی بۆمباهاو یژ له به رزیشه وه هه بیټ، ئه و هه ناسه راگریټ، ئه و پیاوه به ژنه که ی وتبوو:

من وه ک هوشیار نیم، بلیم ت ا شوینی مه ترسی، تا ده گمه (سوسگرد) و (دیزفول) ده گه ریمه وه، من ناچمه تجنید، من ده فته ر خد مه که م له میژ له بیر کردوو، ده زانم له گه ل به دله هاوینیه که و نی تاقه که و بیر ییه که و خو ده که و زنجیره که ی ملی و جوټیک پۆستال و .. له گه ل ئه وانه له روژی یه که م کفنمان ده ده نی، پارچه په رویه کی سپی لاکیشه، (شعاده) یه کی سپیه بۆ

ناشتن و بۆ مردنه، من ده‌سته‌كانم له بنرا ده‌بپيٽه‌وه، ئه‌گه‌ر ئه‌و
كفنه وه‌رگرم.

يه‌كه‌م رۆژ جنپوت پي‌ده‌ده‌ن،

يه‌كه‌م رۆژ زۆرت ماندووده‌كهن،

يه‌كه‌م رۆژ ژماره‌كەت پي‌ له‌به‌رده‌كهن،

يه‌كه‌م رۆژيش كفنه كه‌ت ده‌ ده‌ني، به‌ لام نازانن له كوئ

ده‌كوژرپٽ، ئه‌ گه‌رنا ده‌ تبه‌نه ناو گۆرستانه‌ كه‌ش، كي‌له‌ كان به
بالاده‌گرن، گوپه‌كه‌ت بۆ ئاماده‌ ده‌كهن، به‌ لام له‌به‌رئه‌وه‌ي ئه‌وان
ده‌زانن له‌ناو خاكپك به‌ كوشتنت ده‌ده‌ن تازه داگيريان كردووه، له
ناو خاكي خۆت ناكوژرپٽ، ره‌نگه‌ لاشه‌و ته‌رميشت نه‌بي، ره‌نگه‌ له
رووباري كارون بخنكيپٽ، ره‌نگه‌ له چياكاني بارزين و گردمنديل
بكه‌ويته‌ بن به‌ فر... من به‌ قه‌مه‌سه‌له‌ رۆمانيه‌كه‌وه‌ به‌ بلووزه
باشه‌كان، به‌ پۆستاله‌ نوپيه‌كان، هه‌لناخه‌له‌تيم. ته‌باشيري ده‌ستم
به‌ داري ده‌ستي گه‌وره‌ترين ئه‌فسه‌ري فه‌يله‌قه‌كانيش ناگۆرمه‌وه‌!!

مامۆستا ئه‌بو خه‌ليل له‌ به‌ره‌كاني شه‌ردا، له‌ پيشه‌وه‌وه‌ له‌ پشت
به‌ره‌كانا، دوزمني زۆربوو، ئه‌و خواردنه‌ي بۆيان ده‌ هي‌نان، ساردو
بي‌ خوئ، نه‌ كولاوو نه‌گه‌ييوو، بي‌تام و ناشيرين، كه‌ س نه‌يده‌زاني
گوشتي چييان بۆ ده‌ ني‌رن، له‌ وه‌تي سوپاي عيراقى له‌ بيسته‌كاني
سه‌ده‌ي رابردوو دامه‌زرابوو، سه‌مووني به‌تام و به‌جه‌رگي هه‌بووه،
چاك برژابوو، ئه‌و سه‌موونه‌ گه‌ورانه‌ي كه‌ (حسين بداغ) له‌ بۆنه

تاييه تيه كان دهيه ئايه وه، تامي هه رما بوو، ئه و سه موونه جاران و وهك ناوه كه ي بداغ له بير ناكري ت، چونكه خو شي نه يده زاني ناوي باوكي ماناي چيبوو، بو باپيري ناوي بداغي له باوكي ناوه، تامي خو شي سه موونه كه وه له گه ل ماناي ناوي باوكي له كو لانه كه مان ببوو كه لتوور، به لام پاش نيو سه ده و زورتريش، سه موونه كه ناخوري ت، به لام بو مان روون بو وه، باپيراني (رئيس عرفاء حسين بداغ) ي كو لانه كه مان، عجمي ئه و ديو بو وه، مه زاري (بداغ) پيرؤز بو وه، منالي زوري به ناو كرا وه، له ئازريجان له ولا تي عجمان، ئه و ناوه زور باو بو وه.

ئيرانيه كان گه مارؤييه كه ي سه ر شاري عبادانيان شكاند، مه ترسييه كان ي سه ر ته نگه ي هر مز كه م كرايه وه، كارون هه زاره ها لاشه ي سه ربازي عيراق ي ساغ و بريندار و مردووي به نه ئيني و به شه وو به هيمني برد، هه زاره ها سه ربازيش له محمرة و شوش و خفاجيه و سنسگرد به ديلي گيران.

سه ربازه كان زوو كفته سپيه كانيان بو ئيرانيه كان به رزكرده وه، كفنيان به عزرائيل نيشاندا . له هه موو شكانه كان به لاغه كان ده سته واژه ي پاشه كش و ته كتكيان به كاردده ئينا، له كو تايي هه موو به لاغه كان ژماره ي كوشتياري دوژمن به سه دان، به هه زاران سه ربازو ده رجه دار بو وه، قوربانيه كانيش ئيمه ش به چه ند كه سيك داپراوو سه رلي شيو اوو بريندار بو وه.

هوشيار به وه رانه گه پشت له زيله سه رداخراوه كه دابه زيت،
چون سه ري چ ادره كه هه لداته وه، چون خوي بدزيتته وه، ناكري
ژماره يه كي زوري زيلي سه رداخراو . به چاوديري چه ند
لاندرکروزيكي ئيستخبارات روپشتن، له ناو دوو هه زار سه ربازي
به نازو به تهنه او به بيمنه ت و بيترس و بيپرس بيته خواره وه، له
چه قه ي ريگايه ك، له ناو گو ره پاني كو بوينه وه يان، به دهنگي بهرز،
يان به دزي دوور بكه ويته وه، بلي من سه ربازيتان بو ناكه م، من
لينينگرادي عبادانم پي ناگيري، من ناتوانم ئوي كاروني سه ر
شط العرب وشك بكه م، تا ئيوه بپه رنه وه، به من ناكري، توله ي
شيخ خزعل له محمره به من ناكريته وه، من ...
ئو چون دابه زيت، ناكري ئه وله ترسي مردن راده كات،
به دهستي ليژنه ي (اعدامات) به ئاساني به چهند گولله يه ك
سيره گيراو ده كوژري.

.....

هوشيار توده چيته شه ره كان، له گه ماروي عبادان
به شدارده بيت، له گيرانه وه ي هيري ئيرانيه كان بو وه رگرته وه ي
ناوچه گيراوه كانيان، شاره كه لاوه كان نوژن بكه نه وه .
كتيبي مردوو خوره كان كه (بورهان قانيع) ئاماده و چاپي
کردبوو، به بير ديته وه، ئه و شاره جوانه رووسياي سه ر روبروي
به نازي (نيچا) كه ناري كه نداوي فنلنداو ده راي به لتيك،

قهیسه‌ری مه زن پوترس له 27 ی مای سالی 1703 دروستی کردبوو، سه‌ره‌تا شیوعیه‌کان ناویان ناوه، (پتروگراد)، تا سالی 1924 به‌و ناوه خنکاندیان، تا سالی 1919 یش سوڤیه‌تیه‌کان به ناوی لینین خنکاندیان، له پاش شو‌رشه‌که‌ی ئوکتۆبه‌ری سالی 1917 له پایه‌ی پایته‌ختیان داگرت، ئه و رووبه‌ره جوانه به گه‌مارۆو شه‌رو مملانی زامداریان کرد، به‌سه‌ختی خوینیان پشت، ده‌ستیان بری، ناویان گوڤی، چاوی جوانیان کوڤرکرد، به‌تۆپ و به‌فرۆکه‌نیازی ته‌ختکردنیان بوو، ته‌ختیان کرد، هه‌ر چواره‌وره‌یان گرت، نزیکه‌ی یه‌ک ملیۆن که‌سیان به‌برسیه‌تی و به‌سه‌رماو به‌گولله‌له‌و‌شاره‌کوشت.

...

ئهو له ترسی مردن و کوشتن نه‌یده‌ویست بۆ به‌ره‌کانی خوارووی بچیت، باشی ده‌زانی به‌ره‌کانی (عماره) و (زین القوس) و (سیف سعد) هه‌ر وا نامینیته‌وه، ئه‌وه‌ی هتله‌ره‌ 900 رۆژ له‌گه‌مارۆی سه‌ر لینینگراد بۆ نه‌چووه‌سه‌ر، ده‌یانویست له‌عبادانی سه‌ر که‌نداو و شاری پترۆل به‌ئه‌بو‌خه‌لیله‌داماوه‌کان بیکه‌ن، ئه‌و‌شاره‌ش وه‌ک محمره‌ته‌خت بکه‌ن، وه‌ک قه‌سری شیرین ته‌ختی بکه‌ن.

سو پای ئه و دکتاتورانه، هزری ئه و سه رکردانه، شار ته خت ده کهن، سه دان قوتابخانه تهخت ده کهن، هیلانه ی هه زاره ها مالباتی بیوه ی ده روخینن، تا بلین، ئیمه موسلمانین خه لیفهین، مزگه و ته که ده هیلنه وه، شاریک ده سوتینن، یه ک مزگه وت به رز راده گرن، هه موو به ژنه کان ده برنه وه و مناره که قیت راده گرن، سینگه کان ده که نه نیشانه ی گولله و زام، گومبه ته که ده هیلینه وه، لاپه ره ی خویندنی منالان ده پپچنه وه و سوره ته کانی ناو قورئان به رز ده گرن، چاوه کان له داخی زیدو ئه قین و ته مه نیان کویر ده کهن، به لام بلندگۆکان ده نگیان ده مینیت.

وهک ئه وه بیشرمانه بلین:

ئیمه هه موو بیناکان به یهک بریار خاپوورده کهین، به لام مزگه وت به رز راده گرین.

عه ره ب له بیابانی (نجد) و (حیجاز) هه سه رکه وتن، به ره و سیبه رو سه وزایی و ئاو هاتن، ده سه لات و میلله تانی ناوچه کانی سه رووی میزو پۆتامیایان داگیرکر دو عه ره بیان نیشته جیکرد، شاریان دروستکرد، پایته ختیان له سه رکه لاهه کان به رینکرد، کۆنه که نیسه کانیا ن کرده مزگه وتی مه زن و شکۆدار، هاتن تا سه ر ده ریای سپی رویشتن، چه ند ده سه لاتیش گۆرا، ئه وانه له سه ده کانی شه ش و زووتریش بۆیان ده چوو ه سه ر، به لام له و سه رده مه دا سیما و ناوو که لتوو رو ده سه لات به ئاسانی ناگۆریت.

له سهردهمى نوپيش هترو ئه لمانياى نازى پۇلۇنياى داگيرکرد، سوپاي به رهو دانيمارك و نه رويژره وانهکرد، ههر لهو سالهدا هۇلنداو بلژيكاو ولوكسمبورگى گرت، له ئهپرىلى سالى 1941 فهرهنشاش خۇى بهدهستهوهدا، يوگسلافيياو يۇنانى زهيتون و ئۇلۇمپيشى داگيرکرد، له دهرياش پهرييهوه بهرهو و لاتى ميسرو باكوورى ئه فريقيا به ريكهوت، له ناو خاكى سۇقيه تى ساردو بهستهلهكى دووره دهستيش رۇيشت، به لام له هيرشى بۇسه ر مۇسكۇشكا، له شهرى (العلمين) شكان و خه ونى داگيرکردنى سويسى و خۇرره لاتى ناوه راستى بۇنه هاتهدى و ئه و ناوچه ستراتيزيانهى لهدهست ئينگليزهكان دهرنههينا.

له شهرى گه وره جوانيهكان ده كهونه مهترسى، له گه مارۇى سهر لينينگرادى دووه مى شارى سۇقيهت مۇزه خانى (ئارميتاج) ى كه و ته بهرزه برى ترسناكى شه ر، ئه وهى له سالى 1726 سهرهتاي دامه زراندنى 225 تابلۇى هونه ريبيان له فلاندرى و هۇلندا بۇ كرپيوو، بالويزى روس تا خۇى له دهسه لاتداران خۇشهويست بكات، له پاریس شاكارى هونه رى ئه وروپيهكانى دهكرى و دهيهينايهوهو سهر ئارميتاج، دبلۇماسه رووسهكان ديارى جوانيان بۇقه يسهر تابلۇى هونه رى بوون، له ههموو پارچه كانى ئه و جيهانه بهرينه تابلۇيان بۇى كيشايهوه.

له سالى 1785 ژمارهى تابلۇيه كان گه يشته 2685 تابلۇى هونهرى دهگمهن، (كاترين) قهيسهرى روس (قۇلتير) و ههستيارى

مەزنى تىرى دە ستىنىشانكردبوو، بۇ گولبژئيرکردنى تابلۇيە كان. ژمارەى كتيپە ھونەرييەكان و كە لتورەكان گە يىشتە نزيكەى نيو مليۇن گە نجينە. كاترين ئە و ھە موو گە نجينەى تە نھا بۇ خۇى دانابوو، بۇيە لە نامەيەكدا نووسيبوى من و مشكە كان ئە و گەنجينانە دەبينين. ھەتا ناوہ ندى سە دەى نۇزدە ھەم دە رگاكانى بەرووى ميللە ت نە دەكرايەوہ، بە لام نازيبە كان دە يانويست بەشە پرو داگيرکردن مۇزەخانەكە بڧەوتپنن.

دەرگايان بە رووى ميللە ت كرده وە ژمارەيەك كە سايەتى رۇشنيبيرھاتنە ديارى، لە سەردەمى سۇڧيە تدا ئە و بالآخانەى مۇزەخانەكە بە چەند مۇزە خانەى تىرى نزيك خۇييە وە بەسترانەوہ، ژمارەى گەنجينەكانيش چوار ئەوہندە زيادى كردوہ، ئيمىرۇ دوو مليۇن و نيو گە نجينەى ھونە رى تىدايە، لە وانە 15 ھەزار تابلۇ و 12 ھەزار پەيكەر و 600 ھەزار گەنجينەى دىرىنى شووينەوارى، يەك مليۇن ميداليا و كۇنە پارەى تىدا پاريزراوہ.

بەشە رۇمانى و يونانيە كەى سە دە ھە زار پارچەى ھونە رى دەگمەنى تىدايە . پەيكەرى ئە سينا ليۋە لە شىوہى ژنيكى خاتوونە، وەك شەركەرنيكى جەربەزەيە، خودەى سەرى لە شىوہى غۇلە گورگونەيە، پۇشتە كراوہ بەجلى رە سمى يونانى، دە ستە بەرپمىكى دريژ، ھەموو سيمای نازايەتى و شكۇو جواميريبە.

شەپەو تابلۆی راستە قینە ی لیوناردۆ دافینشی لە مەترسیدا بوو. شەپەو ماله گەورەییە هونەری خستوو مەتۆسی، تابلۆی (پاکیزە و گۆلەکە) کە بەرھەمی سەرھتای کاری هونەری دافینشی بوو، گە مارۆی شەپەو لە ناو خەم و کارە ساتی مردوو خۆرە کان بەنیازبوون رەنگەکانی هەلۆه ریت و پرسەداری بکەن.

مایکل ئە نجلۆش لە و مۆزە خانەییە میوانە، بە دوو پەیکەر نیشانەیی بەرگری و کۆششی تێدایە بەر جەستەییە، ئەو پەیکەرانی نیشانەیی بەرگری و مردوو خواردنە کانی ناو کۆلانە گەمارۆداراوەکان بوون، جەستەیی کە سوکاری یەکتریان برژاند تا شارەکە نەگیریت، بە خاوی گوشتی ساردیان خوارد تا جوانیەکان و پیرۆزییەکان شکۆداربێ.

مۆزەخانەیی ئارمیتاج پاش مۆزە خانەکانی فەرەنسی بە ژمارە دوو دێ، لە و مۆزە خانەییەدا دیوارەکانی بە سەدان تابلۆی بەرزی پینچ سەدەیی هونەری فەرەنسی رازاوەتەو، وەک:

تابلۆی (نوێژی پێش نانخ و اردنەکە) و (ژنە جلشۆرەکە) ی هونەر مەند شار دین.

تابلۆی (دیمەنی شوانەکە) ی هونەر مەند بورشییە.

تابلۆی (ژنە سەر سەختەکە) ی هونەر مەند فاتور.

تابلۆی (ئەسکندری مەکدۆنی) و (بەیاننی بەندەرەکە) و (بەیاننی)

ی هونەر مەند مینیار.

تابلوكانى (تانكريدو ئايرمىنيا) ى هونهرمەند بۆسىن .
تابلوۋى (خىزانە شيردەرەكە) ى هونهرمەند لويس لىنيان .
تابلوۋى (ويئەى ژنە ئولليگوريە) ى هونهرمەند خويه .
هەرۋەھا پەيكەرى مەرەرى زانا فۇلتىرو جاك لە سەر كورسى
گۆدۇنىش لەو مۆزەخانەيە .

بەشى هونە ر ئىنگليزىيە كە لە پېنج سالۇندا دانراوہ ، وە ك
شاكارەكانى هونەرمەندان (رىنولدز، گىنسبور، لۆرنس ..) . لە
سالۇنىكى تايبە تيدا بە ناوى سالۇنى سوارە كان، چە ندىن چە كى
دەگمەنى فە رەنسىيەكان و ئە سپانىيەكان و ئە لمانىيەكان و
ئىتالىيەكانى سە ر دەمى سە دەى پازدە و حە ق دە، وە ك كارى
خەنجەرى هونەرمەند (ئال گرىكو) و قە لغانە سەرەتايىيەكانى
قوطينەكان، كە كىشىان لە نىوان 16 تا 20 كىلۇگرامدايە، چە ندىن
شېرو تىرى وە رزىرەكانە كە كىشىان لە نىوان 4 تا 7 كىلۇگرامە،
رېزىكراون .

لە بەشى سەردەمى كۆن و هونەرى خۆرەھەلاتىەكانىش، نزيكەى
400 ھەزار گەنجىنەى هونەرى ناياب و شايستە ھەيە، ئەو بەشە
لە سالى 1931 ھوہ دامەزاراوہ، لەو بەشەدا مېژوى ناسراو بە
(سەردەمى باليوليت)، تا دامەزراندنى يەكەم دەولت و كەلتورى
سىتيەكان، ئەوانەى لە سەدەى دووى پېش زاین لە حەوزى دەرياي
رەش ژياون، لەخۆدەگرېت .

لهو به شهدا كه لتوورى (بدو) ى ره وه ندى شاخه كانى طای ئه و
سهردهمى تىدايه . لهوانه 150 ههزار پارچه يان ره نگدانه وهى
كه لتوورى ولاتانى (ميسرو چين و ژاپون و ئه سيای ناوه راسته)،
لهو مؤزه خانويه دا به شيكى بو ئه دهبى نادىنى ميسرييه كان
تهرخانه، كه ميژووه كهى بو سه دهى نۆزده هه مى پيش زاین
ده گه پيته وه، كه بریتيه له گيرانه وه حيكايه تى كه شتیه
كاره ساتباره كه . ئه و پورتريتانهى كه زور له ميژ نييه له يه كيك له
ناشتنگاكانى (الفيوم) دۆزرانه ته وه، كه له سهر قوماش و دار
دروستكارون، له سهرانسهرى جيهان لهوانه ته نها 400 دانه ماون،
كه ميژوويان بو سه دهى يه كه م و دووه مى زاینى ده گه پيته وه .
لهوانه 30 دانه يان له و مؤزه خانه و له مؤزه خانهى پو شكين له
مؤسكو دانراون . شوينه وارى كو نى (تدمر) ى سوربييه كانيش هه يه،
كه ميژويان بو سه دهى يه كه مى زاینى ده گه پيته وه .
يه كيك له په يكه ره هه ره نازداره كانى ئه و مؤزه خانه يه،
مه رجه له برونزييه زه بلاحه كه يه، له تيره كهى ده گاته 2،45 مه تر،
كى شى دوو هه زار كى لوگرام ده بيت، نه خش و نووسىنى پيتى
عه ره بى له سه ره، دياره بو تيكر دنى ئاو دانراوه، كه
له لايهن (تيمور له نگ) هوه پيشكه شى مزگه وتى حاجى عه لى
كراوه، كه له لايهن هونه رمه ندى مامؤستای ئيرانى (عبدالعزيز بن
شرف الدين تبريزى) له 26 ى يونيوى سالى 1399 دروستكراوه .
پيش ئه وهى له م به شه ده ريجيت چاوت به چه ند گه نجينهى (بیبى

هانم) ی یه کیک له ژنهکانی تیمورله نگ ده کهویت، که لهو مزگهوته دانراوه، که بهشی 10 هزار نوپژکه ری پیاوی کردووه، بهرده گهورهکانی به 95 فیل له هیندستانهوه بو گواستراوتهوه. تهمنی به شه رووسیهکهیان دریژ نییه، ته نهانیه سه دهیه، بهلام 200 هزار پارچه گهنجینهی گرانبه های تیدایه، له وانه میژووی دوو سه دهی هونه ری رووسی تیدا به رچاوده کهویت، له وانهش هه لکولین له سهر عاج، سه عاتیکی هیلکهیی، بورتییتی مؤزاییک، په یکه ری پوترسی یه کهم، په یکه ری زانای رووسی میخائیل لومؤسوف، نیوه په یکه ری پوترسی یه کهم له برونزو مه زاری زیوینی ئه لکسندر نیفسکی ..

لهو شارهش له ناو دلی کیژوله کانیش ئارمیتاج بوونی ههیه، له عبادانیش له هه موو مالیک پیروزی ئارمیتاج ههیه، ره شمالی ماله ره وه ندیک، ساباتی بیستانه وانیک، قه لاتیکی سه رکه شی میژوویی سه رده میک وهک ئه و مؤزه خانهیه، پیروزو له بهر دلانه.

له ماله کان خا ولییه ی شه وی بوو کینی که خوی پی وشک کردیته وه، له و شاره هه لگیراوه. له چاوه کان دیمه نی ژوان، له دهست و بازووی کاریش داهینان و ئاوه دانی .. ئه و شارهش پیروزه و مردوو خوره کان ئاماده ن پاریزگاری لیبه ن، به ئه بوخه لیله کان ناگیریت، به گه مارؤکان ته سلیم نابن، به دووکه لی سوتانی نه وتی خویان ناخنکین، به ..

هوشیار باشی ده زانی له میژووی نویدا شکانی سوپای داگیرکر
مسۆگهره .

دهستی خۆی چاوه کانی دلی، به ئارمیتاج ده زانی، هه موو
به شه کانی جه سته و هزر و دیمه نه کانی له هه موو جیهان
کۆکردیته وه، نایه ویت پارچه پارچه بێت، دیل و ئه سیر بێت ..
نایه ویت له گه ل ئه و کاروانه بو به ره کانی شه پ بروت، بچیته شرق
البصره، بچیته سه ر رووباری (کرخه)، ناو که لاهوی محمره ..
مامۆستا ئیسماعیل به پشیتوانی ژنه که ی له گونده که مایه وه،
مامۆستایه کی بێ موچه ، مامۆستایه کی بێ ناو له قائیمه ی
پهروه رده، نه پینی موالیده که ی، بانگکردنه که ی تجنیدی له لای
ژنه که ی مایه وه، به یانیان وه ک روژانی پیش فیرارییه که ی له گه ل
پهروین ده چونه وه مه کته ب، ئه و بابه تی ئینگلیزی و عه ره بی و
ماتماتیکه که ی وه رگرته وه، ژنه که شی بابه ته کانی تر، به یه که وه
کاروباری به رنامه و ئه زموون و دابینکردنی داری سوتان و
بانگیڕانی مه کته به که و هاتنی پشکینه ره کانیان به ریگرد، تا له
سه ربازگه ی مه شقی هه ولیرسه ربازه فیراره کان به رووی
مدرعه کان ته قینه وه و برپاریاندا بچنه وه ماله وه، ماله وه ماله وه
هه موو روژی ته سرحی هه موو فیرا ره کورده کانی ناو سوپای
عیراقی لیکه وته وه، ئه وه ی له (فو) بوو، ئه وه ی له به ره کانی
(عماره) بوون، ئه وانه ی له دوورگه ی (مجنون) بوون، یان ئه وانه ی
له ماله وه بوون، به یه ک برپار له سه ربازی رزگاریان بوو.

ڪاڪه نهيو خهليل - 95

بهشی چوارهم

به فارسی له ناوی سه ربازه ئهسیره که یان پرسی، ئه ویش
بهترس و له ره وشیکی شکان و بیئومیده وه ولامی دایه وه:
من سه ربازی ئیحتیات (هوشیار سعید عبدالقادر) م.
له بی شانسی خۆی، هه رسی ناوه که ی ناویکی دوازده
ئیمامه کی ئه هل ئه لبیتی شیعه کانی له ناو نه بوو، خۆ ئه و زۆر
ستایشی بو به رنامه و هزری ئیمام عه لی هه بوو، ده یزانی ئه و
ئیمامانه زۆریان له خهبات بو عه دالهتی کۆمه لایهتی و
بنبرکردنی نایه کسایه نیه کان کۆششیان کردو بوونه ته قوربانی ئه و
ریبازه ش.

پاسداره که پرسیبوو ی:

تۆ سونهیت، یان شیعه !!

ئه ویش به نه رمی وتبووی:

دایک و باوکم سونی بوون! منیش بوومه ته سونی !!

که زانیان هوشیار سونی مه زه به و جاسمیش شیعه مه زه به،
به شان جاسمیان به رزکرده وه و ده ستیان له ناو دلای ناو دووریان
خسته وه، هیزی هه لسانه وه و رویشتنی نه بوو، به لام ده رویشت و

دوور ده کهوتهوه. هوشیار هه ناسه و روحی وه ک تارماییه ک له
تهنیشتی ده رویشت، تا ماوه یهک، تاله و دیاربوو روحی
جیانهبووه.

ئوله ناو زیله که شاخیکی گه وره ی نهینی درکاندبوو به
جاسمی وتبوو، من ناهیمه ئه و بهر هیه، من پیاوی نیوهی ریگام، من
ریگار امده گریت و کاروانه که بوم هه لویستهیهک ده کات و
داده بهزم، توش که من بزربووم، که دهست به کهلهچه منیان
لهسه روورانه کیشاو منیان نه هینایهوه، تفه نگه که و چوار
مه خزنه به تاله که و یاتاخه کهم بو ته سلیم بکه ره وه. من نامه وئ
به فیراریش قه رزاری ئه و حکومه ته بم، زورجار حکومه ت لهسه ر
یهک دینار کیشه یهکت بو ده نیته وه، به هه زاران دیناریش له بن
دهرناچیت. جاسمیان سواری ئوتومبیل کردبوو، سه ربازی ئه سیری
عیراقیان به سواری برد، به لام هوشیاری سه ربازی عیراقی کوردی
سونییان به پیادهیی، به ریگای چه ند سه عاتی گه یاندبووه،
مه لبهندی ناو نووسینه که.

پیش ئه وهی ته می سه ربازه هاورییه که هی گووم بیت، به چه ند
رسته یه کی گریاوی کپ، به هاواریکی ترساوی مه ند، بانگه وازی بو
جاسم نارد، ئه و ده رویشت، ئه ویش نامه و هاواری بو ده نارد،
ده یویست به جاسم بلخ، ئه و شه وهی وینه فه ورییه که هی مناله
کوړپه کهت به دهست گه یشت، چه ند

به‌دیار وینه که گریایت، چه ند ده ترسایت ئه و مناله ته‌مه‌ن بیست رۆژه نه‌بینیت، ده‌گریایت، ئه‌و گریانته بۆ (حسین) و (عباس) برای نه بوو، بۆ مه لۆتکه‌یه‌ک بوو، له هه‌ناوو تۆی تۆ دروستبوو، ده‌ترسایت نه‌گه‌رپه‌ته‌وه، تا ناوی لیبنیت، ده‌ ترسایت، نه‌چیته‌وه تا به ژنه‌که بلایت، سه‌عات چه‌ند ژانی به‌که‌مت هاتی، که‌ی مناله که له‌دایکبوو، ژانت زۆربوو، ده‌ ترسایت، بزه‌ی شادی دایکت پاش له‌ دایکبوونی مناله که نه‌بینیت. ئه‌و شه‌ وه زۆر گریایت، ناکرئ سه‌ربازیکی دوو خه‌ت له‌شان، سه‌ربازیکی چاره‌پروان ده‌کریت، ببیته‌ لوغم و به‌هه‌ستی هه‌رشیک بته‌قیته‌وه تا دوژمن پێشروه‌ی نه‌کات، سه‌ربازیکی له‌سه‌ر سه‌نگه‌ر (ساتر) له‌ جیاتی یه‌ک جار دووجارو زۆرتیش بۆ (قادسیه) بکوژریت، له‌ جیاتی یه‌ک ساچمه‌ی به‌رکه‌ویت، ئاساییه‌ ئه‌گه‌ر گولله‌ تۆپیک پێش ته‌قینه‌وه‌ی، مووشه‌کیکی پێش ئه‌وه‌ی بکه‌ویته‌ سه‌ر زه‌وی بۆ سنوورو سه‌رکه‌وتنه‌کانی حزب و سه‌ر کرده‌ به‌و بکه‌ ویت. نه‌ک دانیشیت به‌دیار وینه‌ یه‌کی ره‌ نگاوه‌نگی فه‌ وری مه‌ لۆتکه‌یه‌کی ساوا بگیرییت.

ده‌بویست هاوار بکات و گریانه‌ که‌ی ئه‌ و بۆ ئه‌ و کاره‌ ساته‌ی تیکه‌وتوون نیشان بدات، به‌ لام ئه‌ و بیان دوورخسته‌وه، له‌ و شه‌ په‌ ئه‌سیرو دیله‌کان پله‌ و پایه‌یان زۆر بوو، ئه‌ سیره‌کان ده‌کرانه‌ دوو لق، سه‌ربازه‌ ئه‌سیره‌ شیعه‌کان، که‌ زۆربه‌یان سه‌ربازی مشات و شوفیرو هاوه‌نجی و تۆپچی بوون، ئه‌ وان له‌ رۆژانی شه‌ره‌کان و

پيش هيرشه كان پله ي كه ميان هه بوو، به لام به ئهسيري پله يان بهرزتر راگيرا.

هوشيار سعيد بو خوت بگري، بو بوخچه نهكراوهكهت، بو ئه و روژه ره شه ي تيكه وتوويت بگري. جاسم به و ديلييه رزگاري بوو، با لهوئ سه دان كتبي شيعه گهري كوكاته وه، با هه ر سجادو هزري ئيمامه كان بخويئته وه. لهوئ به بيترس سه د نويز بكات، نويز بكات و تر به كه به رامبه ر نيوچه واني دابنيت، ترسي سونه كانت لهسه ر نه ما، يادي له دايكبوون و مردنه كه ي ئيمام عه لي بكه ره وه، يادي روژي بوون به خه ليفه ي بكه وه، يادي كوشتنه كه ي چله كه ي، سالانه كه ي، يادي كورپه كان ي، كورپه زاكاني، كورپه خوشكه كان ي، يادي هه ر دوازه ئيمامه كان بكه ره وه، شه وو روژت با بو ئه وان بيت، سال سي سه دو سه رووي شيتست روژه به شي بوئه كانتان ده كه ت، شه وو روژه كان دريژن، به شي زورترين خويئنده وه و دوعاو سه لاوات و له خودان و زه نجير كوتانه كانت ده كات، برؤگه يشيته مه نزي خوت، خه ته باريكه شه رمنه كان ي شانت دادپه، فرئ بده ناو گوو.. خه ته كان، ژماره ي سه ربازييه كه ت، له ناو گوفه ك فرئ بده!

....

هوشيار زانيبووي ناييب عه ريف جاسم ئه ويش هاتوته سويد، ئه ويش له راپه رينه كه ي شعبانيه ي شيعه كان و راپه ريني به هاري كورده كان ئاواره بووه، له ناو سه حراكه ي سماوه چه ند شه وو روژ

ماوه تهوه، دوو سه د سئ سه د خیزان و منالی زۆر، پیرو سه رکرده کانی راپه رینه که قوم و گه رده لول و تینیویه تی گه مارۆییان دابوو، به ناچاری و له ترسی روحی خویان، به دواي چه ند بدویک که وتبوون تا سه رسنووری سعودیه ، بریاریانداوه دهستی سه ربازه سعودییه کان ماچ بکه ن، تا بواریان بده ن ئاودیووبن.

له کهمپی (فلین) زوو له عه ره به کانی جنوبی پرسیبوو، له شاری مالمۆ، که هاوولاتی عه ره بی زۆره، ئه و شاره ی به شاری موسلی ده شوبهاند رایسپاردبوو، ناوه که ی له لای چه ند کارمه ندیکی سوپه مارکیته عه ره به کانی دانابوو، ژماره ی ته له فۆنه که ی ماله وهشی بۆیان جیهی شتبوو.

هوشیار ده یویست بزانیته بۆ ئه منه کان له گه ل موختاره نوپیه که ی گه ره که کیان هاتبوونه ماله که یان و یه خه ی دایکوباوکه داماوه که یان گرتبوو، ناوی تۆشیان هی نابوو . پیش هه موو شتییک، پرسی نامه که ی لییکات.

ئه گه ر جاسم له ناو تونیلبانه که ی (رینکبی) ، یان له (شارلهۆلم) چاوی به هوشیار بکه ویت، بی دوودلی لی نزییک ده بیته وه، که سایه تی عه ره بیش وا خولقاوون، شه رم ناکه ن، زوو لیی ده چیته پیش و پییده لی:

کاکه تۆ کوردیت ..!؟

ئەویش خۆی زۆر جار دانی بەهوە داناوه کەوا ئەهوی لە یەک سال
زۆرتر نەیدی بێت نایناسیتهوه، لەو رۆژانە کورپیکی چاویلکە لەچاوه،
لێ دیتە پیش و سلاوو ریژی لێدە کات، کە دەزانی هوشیار
نایناسیتهوه، پێی دەلی:

مامۆستا نامناسیتهوه، ماوهیەکی زۆر بەیەکەوه بووین...!!
هوشیاریش داواى لێدە کات چاویلکە کەى لە چاوی داگیرئت،
بەلام ئەو هەر نایناسیتهوه و بەدنیاییش دەلی، من هە رگیز تۆم
نەدیوه، ئەویش بەپیکەنینیکی تالەوه پێدەلی:

بە منت دەووت، ناوی خۆت گۆپیوه، ناویکی وات دانا بوایه لە
شیرازەى خیزانە کەو گە رەکەو ناوه کۆنەکەت بوە شیتەوه، تۆ
(عبدالقهار) ت بە (دارستان) گۆپیوه، زۆر زۆر لەیەک دوورن...
کە ئەورستە یە دەبیستت، کورپە چاویلکە لەچاوه کە
دەناسیتهوه.

...

لەو رۆژەو بەتێپەربوونی چەندین گۆران و گە مارۆ و رووخان و
کۆچرەوو بێنانی و شە روشۆری بێئامان، لە ناو ئاپووری پایتەختی
سویدا، چۆن نائیب عەریف جاسمی بەبیر دیتەوه، ئەو خۆی شیوه و
سیماو سە رو کە لێو ورگ و دە فەى سینگی زۆر گۆراوه ، سمیلە
گەورەکەى پاک تاشیوووه ، سە رى ماشوبرنجە ، ژنى هیناوه و
عەربانەى یەکەمى کۆرپەى لەناو دەستەو پالەدات، لەو رەوشە

ئەو بووئە هوشیاریکی تر، بیگومان جاسمیش زۆر گۆراوه ، پاش هەشت ساڵی ئیران، ئە ویش حە وت سائیش لە کەمپی ئاواره عیراقیەکان لە سعودییە بوو، چە ندجار سعودییەکان بە نادلی خۆی ناردووینتە حەج و گۆرە بیئازو ناشایستەئە نەوکانی ئەهل ئەلبیتی لە نزیك مزگەوت و تە لآره مەزنەکان بینوو، بۆیە چوونەکەئە بۆ مائی خودای لا پیروژ نەبوو.

چۆن ئە و دوو کە سە یەکتەئە بناسنە وە، جاسم وای زانیوو هوشیار لە پشتەوئە بەرەئە شەرەکە ئە و رۆژەئە بەیەکەو ه گیران، ئە و گیراوه تەو و کە وتووتەو دەست حرس جمهورییە کان و دەستەئە ئیعدامات گوللە بارانیان کردوو . لە سائی یە کەمئە لە کەمپەکەئە ئییرانی نامە یەکی لە مائەو بۆ هاتبوو، لە نامە کەدا نووسرابوو، کەوا ئە و سەربازە کوردەئە تۆ سۆراخی دەکەئیت، خائین بوو، نە ک ئە و ئە بو خە لیلە، کوردەکانی (شیمال) هەموو وان، دەستیان بپروات لە پشترا خە نجر لە شۆرش و سە رکردایەئە دەوەشینن.

....

جاسم لە کەمپەکەئە خۆئە لە خوارووی ئییران پرسیاری هوشیاری دە کرد، لە نامەکانی کە پۆستی خاچی سووری نیو دەوئە تیش بۆئە دە گەیان دە شاری ناسریە، لە ویشەو دە چوو هەزاکەیان، لە قەزاکەشەو بۆ ناحیە کەیان، تا دە گەیشتە مائەو و

گونده که بیان، نامه دیله که له ناو دهستی چهند پیاوانی حکومت و
ئهن دستاوده ستیان ده کرد، ناوی کاکه هوشیاری تیدا بوو.

له چهندین نامه بو برایه کانی دهینوسی:

برای به ریژم، له خودای گه وره و ئه هل ئه لبیت ده پاریمه وه،
باش و سه لامهت بن، ده ینوسی ده ستی باوکه نه خوشه کهم ماچ
ده کهم، ده ست و روومه ته چوورچه کانی دایکم ماچ ده کهم،
نیوچه وانی مناله کهم ماچ ده کهم، ئه و مناله ی وا ته مه نی بوویته
شهش مانگ، وا ته مه نی بوویته یهک سال، ته مه نی بوویته دوو
سال، ژئی بوویته سی سال و نیو، که ته مه نی بووه پینج سال که
چوو به رخویندن. جاسم له هه مو نامه کانی هه والی کاکه
هوشیاری ده پرسی، بوئی ده نووسین، ئیمه به یه که وه بووین،
به یه که وه له ناو دووکه ل و خویندا گیراین.

ئو نه ده ویرا له نامه کانا بنووسیت، ئه گه رنا به جوانی بوئی

ده نووسین:

من و هوشیار به یه که وه بووین، ئه و پیاوه کورده سونییی
هه رگیز نوپژی نه کردوو، به ژماره و پیاوانه یه ی خوی چه ند هه زار
شووشه ی بیره ی فه ریده ی خواردیته وه، چه ند چاره گه عه ره قی
سپیشی خواردیته وه، من زور کوششم کرد نوپژ بکات . که داوام
لیده کرد وه ک من نوپژ بکات، وه ک من پیش ئه وه ی به تانیه که

بهسه رچاوانی دابات، چهند ئایه تیک و چهند دو عایه ک بخوینیت،
به لام ئه و به پیکه نینه وه دهیوت:

کەس بە گەورەیی فێردەبیت، بیری گەوران کۆڵە، درەنگ شت
وهرده گریت. زۆرمان به ریکردوو وه که ممان ماوه، ئیمه ئیستا به ر
غه زه بی خودا که وتووین، دۆزه خه و تیکه وتووین.

له بهر ماله وه بیان نه بووایه له نامه کانیدا زۆری بۆ دهنووسین:

من و کاکه هوشیار بپروامان به شه ره که نه بوو، هه ر ئیمه نا،
له و لیوایه ی ئیمه دوو که س بپروای به شه ره که هه بوو، یه کیان
ئامیر لیوایه کمان و دوو میشیان عه ریف فه لاح، به لام عه ریفه که
به شه و بپرواکه ی ده هه ژا، ترسی ئه ستوووری له تاریکی هه بوو،
نقه ی نه ده کرد، شه وان ترسنۆک ده بوو، خۆرپه رست و رۆژپه رست
بوو، ده ترسا شه و یکیان سه ربازیکی شیعه ، یان کوردیک
گولله یه کی له که لله سه ری بدات، بیکوژیت، شه وانه ده بووه
مه ره م، نه رم، به لام که تیشکی خۆر هه لده هات، عه ریفه
ترسنۆکه که ی شه وه که ده بووه گورگ، وه ک سه گ په لاماری
چوارده وه ری خۆی ده دا، جنیوی بۆ (مه لامه سته فا) و (محسن
الحکیم) ی دهنارد، دهنواری پیس بوو، به جنیوباران ه وه دهیوت:

ئهو دووانه هۆکاری ئه و شه په ن، ئه وانه ئیمه بیان تووشی ئه و
دۆزه خه کردوو، بۆنی ئه و دوو که لاکه یه ئیمروش وا دیت.

عهریف فه لاج به رۆژ سه ری به رز ده کردو ده بووایه قابه که ی
قصه یان له پیش نه و دانابوایه، که سه موونه کانیان وه رده گرت،
نه و یه که یه کی ده ژمارد، سه موونه جوانه کانی بو خۆی له گیرفانه
ته نیشه کانی پانتۆله رۆمانیه کی ده په ستا، که ه که مجار پاکیتی
که ره (زبده) ی میسر ییه که ی وه رگرتبوو، له گیرفانی نابوو، له
گۆره پانی عرضات که ره که توابوو، که ئامیر سربیه که یان
بینیبووی شله یه کی سه یر به لاق و لینگ دپته خوارئ، بانگی
کردبوو، تیگه یشتبوون زبده که هه مووی به گه رمی گۆره پانه که و
ته مووزه که ی به غدا له ناو گیرفانی توابوو، بویه ئامیره که پارچه
کاغه زه زه رده که ی له گیرفانی ده ره ینا بوو، به لام ئامیره که ش
ده یزانی فه لاجه که حزبیه و ده ستی له گه ل ئیستخبارات هه یه،
نه گه رنا (زحف) یکی له سه ر ده ستان پیده کرد.

عهریف فه لاج به رۆژ ره وشتی زۆر ناشیرینی ده کرد، یه ک و
دوو جار ییش پۆستاله که ی به سه ربازیکی فه قیرۆکه بویه کردبوو.

....

جاسم له ترسی ماله وه و چاوی نامه کان نه بووایه زۆری بو
ده نووسین، هیچی نه ده نووسی چونکه ده یزانی نامه ی ئه سیری له
پیناوی ولات و سنوور ده کرپته وه، دیر به دیر ده خویندرپته وه،
نامه کان شفافن، دووروون، پیته کان ده بینرین.

نامهیهک له نامهکانی جاسم، له لایهن ئه منی ناحیه کان بۆ
 ئه منی قه زایان ره وانکرا بوو، له قه زاوه به نه نینیی و به خیرایی بۆ
 ئه من و ئیستخباراتی فرقه و فیلقیان نووسیوو، ئه وانیش نامه به
 نامه تا هه وال و پرسینه وه که گه یشتبووه ئه منی ناوچه که ی مائی
 هوشیار، پیاویکی ئه من له گه ل موختاری تازه دامه زراو پاش
 کوشتنی موختاره کۆنه که هاتبووه لای دایکوباوکی هوشیار،
 پرسیاریان کردبوو که وا بۆچی ناوی کوپه که ی ئه وان له ناو نامه ی
 ماله عه ره بیکی ناسرییه به رده وام دووباره ده بیته وه،، گومانیان
 له ناو هاتنی ئه و کردبوو.

...

نامه ی ماله وه ی نایب عه ریف جاسمی کۆنه مامۆستای
 بایۆلجی دواناوه ندی ناسرییه ی ئیستا ئه سیر له ئیرانیان له
 پۆستی خاچی سووری نیوده و له تیی وه رده گرت و له بنه وه بۆیان
 زیاد کردبوو که وا سه ربازی ئیحتیاتی کورد هوشیار که مائی له
 هه ولیره له شه ره که ی عبادان به دهستی عه داله تی سه ربازی و
 لیژنه ی ئیعدامات تۆله ی لیکراوه ته وه. به ناوی براکه ی، به لام به
 دهسته ته ی خۆیان، به زمانی ماله وه یان به لام به هزری
 ئیستخبارات بۆیان نووسیوو، براده ره که ت، پاش گیرانی تۆ
 گولله بارانکرا، خائین بوو، به ره یه کی درپژی کارونی راده سته
 ئیرانیه کان کردبوو، فه رمانی دابوو تۆپه کان، دۆشکه کان، ته قه

نەكەن، بە چاوه‌كانی لوغمه‌كانی پێش خۆیانی بۆ ئێرانیه‌كان
هه‌لگرتبووه، سیمه‌كانی كارە بای بۆ پێچران‌بوون، ئه‌ ووه‌ وانه‌ی
له‌و رۆژه‌ لیژنه‌ی ئیعدام چاویان به‌ ستن و گولله‌ بارانیان كردن،
ساتره‌كانیان

پێشه‌وه‌یان پێکردیته‌وه، ئاوی خه‌ره‌نده‌كانیان هه‌لمژیه‌وه، سه‌ری
ره‌بیه‌كانیان کردیته‌وه، ئه‌ وانه‌ له‌میژه‌ كار بۆ سووککردن و
لاوازکردنی سوپاکه‌مان ده‌کەن.

ئهو سه‌ربازه‌ ئیحتیاته‌ کورده‌ هۆکاری شکانه‌کان بوو، ئه‌ و بوو
پشتی له‌ چل په‌ نجا هه‌ زاری سه‌ ربا‌زکردو راده‌ ستی پاسدارانی
کردن، ئه‌ و بوو شاری محممه‌ ی شیخ‌خ‌ زعلی کعبی دایه‌ وه‌ ده‌ست
ئێرانیه‌کان، ئه‌ و بوو قه‌ رزی سه‌ر وڵاته‌که‌مانی گه‌یاندە 80 ملیار
دۆلار، له‌ چاوی ئه‌ وی ده‌ زانین ئیستا 14 ملیار دۆلار قه‌ رزاری
شیخه‌کانی کویتین، ئه‌ وانه‌ ماوه‌یه‌ک له‌وه‌و پێش زۆر کۆنیش نییه‌،
ئیماره‌ته‌که‌یان قه‌ زایه‌ک بوو له‌ شاری به‌سرای (الفیحاء)، ئه‌ و
ئهو خه‌لیله‌ کورده‌

(شط‌العرب) ی به‌ ئیمه‌ دۆراند، (ده‌روازه‌ی خۆره‌ه‌لاتی
عه‌ره‌بی) له‌ بنرا بۆ ئێرانیه‌کان هه‌لته‌کاند.

که بهرێکراین و ناومان بۆ به دران خویندراپه وه، ده ستهک جلی نوییان له بهرکردین، ده ست به جاننا هاتینه وه، هێچمان نهبوو بیکهینه بارگه و بوخچه، که هاتمه وه نامه کهم له گهڵ خۆم هینایه وه، هه شت ساڵ ئاواره یی و هه شت ساڵ زیندان، زۆری له ناخ و روح و بیره وهری هه لگرتوو، هه ناو ته ژۆ، به لام ده ست قالا، چی بهیئینه وه، من ئه و نامه یه م هینایه وه، به لام به داخه وه که راپه رینه که تیشکاوو شاره کهم به حرس

جمهوری گیراوه، به وه رانه گه یشتم نامه که له باخه لم بنیمه وه، ده ستم نه گه یشته ماله وه، له زیندانی بیگانه به ئاسووده یی و له سه رخۆ هاتینه ده ر، به لام له ولاتا به و سوپایه ی هه شت سالی ته مه نی لاویم له سه ردانا، رامکردو به هیچ رانه گه یشتم.

له سه ده ی نوێ، له و ناوچه یه دا، من به ته مه نترین دیل و ئه سیرم، منی شیعه هه شت ساڵ له زیندانی حکومه تی شیعه ی ئیران مامه وه، وه رن با بچینه سه ر لیستی ئه سیره کانی ناو خاچی سووری نیوده و له تیی، بزائن من پیرترین ئه سیر نیم، که هاتومه ته وه نامه یه کم له باخه له، ئه و نامه یه وه ک پیناسه، زو لم و تاوان و چه واشه ی حکومه ته که ی خۆم نیشان ده دا. من نامه که هه لده گرم، روژۆ دئ ده ستم ده گاته وه ئه و ریکخراوه یه، نیشانیان بده م، چۆن هاوڕییه کیان گولله بارانکردووم، به یه که وه له

پێشەوه بووین، بە یەكەوه ئێمەیان کردبوو ساترو سه نگه‌ری
خۆیان، ئێمه بۆ هه لگرتنه‌وه‌ی ریگاکانی خۆیان له مینه
شاراوه‌کان پێ پاک ده‌کردینه‌وه.

که گه‌یشتنه‌وه به‌غدا، ئێمه‌ی ئه‌سیری هه‌شت ساڵه‌یان پشکنی،
ئه‌وانه‌ی ئێمه‌یان بۆ ته‌قاندنه‌وه‌ی مینه‌کانی پێش خۆیان ره‌ وانه
کردبوو، هه‌ر ئه‌وانه ئێمه‌یان پشکنی، ئه‌سیر چی پێیه ، باخه‌لی
ئه‌سیر چی تی‌دایه ، باش بوو نامه که‌یان نه‌ دۆزیه‌وه، من چاکم
ده‌ناسین، بۆیه نامه‌که‌م باش شاردبووه، جوانم ته‌قته‌ کردبوو، که
نامه‌که‌م گه‌یاندوه ماله‌وه دامه ده‌ست دایکم، پێم وت:

دایه گیان ئه‌ و پسه‌له‌یه‌م باش بۆ هه لگروه‌وه، ئه‌ و نامه‌یه له
ژماره‌ی ئه‌ سیری خاچی سوور گرنگتره ، له کونیه‌ی عه‌ سه‌که‌رییم
خۆشه‌ویستتره، جوان بۆم بپارێزه، من چه‌ند ساڵه‌ پاراستومه‌!

...

که چوومه‌وه کوره‌که‌م له دایک‌بوو، ژنه که‌م پاش من چه‌ ند
مانگیک بێ من کۆرپه که‌ی له مندال‌دانه‌که‌ی هه لگرتبوو. ژنه‌که‌م
به‌ته‌نها ژانی منال‌بوونی گرتبوو، مامان‌یان بۆ هینابوو، خاوی‌نیان
کردبوو، کۆرپه که‌یان جوان و پاک شووشتبوو، به گوێیه‌کانی
بانگیان‌دابوو، ناویان لێ‌نابوو، شیریان دایه‌ و له شیریشیان
کردوو، من ئاگام لێ نه‌ بوو، گاگۆله‌ی کرد، ددانی که‌ وت، ددانی

هاتهوه، ئاوی گهرمی بهسهردا رژا، چاک بۆوه، سونه تیانکردو من لهوئ نه بووم، من له سهفه ریکی دوورو نادیاربووم، ده فتهر نفوسیان بۆ ده رهینابوو ژنه کهم له جیاتی من له سهه ئیستماره کهی ته وقیعی کردبوو، فییره قسهکردن بوو، چوو مهکتهبیش، بووه پۆلی سڤیه میش من له سهه کارته کهی ته وقیعم نهکرد، ماچی سهه رکهوتنم له روومهتی نه کرد، نه چومه کوڤوونهوهی باوکان، نهچومه..

که گهرامهوه، چاوه کانم گڤرا کامیان کوپی منه، یهک یهک هاتنه پیشهوهم، ئهگهر منالیکی ئامۆزا یان منالیکی تری گوندیان پی نیشاندا بووام نه مدهزانی، کوپه کهم بهگهرمی پاش ههشت سال و چهند مانگیک یه کهم ماچی باوکانم له روومهتی کرد، کوپه کهش یه کهم ماچی باوکانهی وهگرته.

پیش ئهوهی شهوه که بچمهوه لای ژنه کهم، نامه کهم دانا، ریشم پاک تاشی، له سهه بازیکی پیایوی ئه سیر بوومه زاویه کی برسی، پیایویکی تینوو، ئاوی هه شت سالم راگرتبوو، ژنه کهم زۆر گریا، ده گریا ده بیوت، پیاهه که ئیم دوو سال به یه که وه بووین و هه شت سالییش له یهک دوور، من ژنیکی داماو، داماو تر له ژناتی تر، من هه شت سال بی سڤیه، که شهو دادههات، چاوه پوانی هیچ نه بووم، هه شت سال هه موو رۆژه کان که له بیئویژی پاک ده بوومهوه

چاوه پوانی هیچ نه بووم، که خوینم د هدیت، ده مزانی کارم به و
 بیئویژه ناوهستی، مندالدا نه کهم هیلکه کردووه و پوچ بوونه تهوه،
 هه موو هیلکه کان ره نجیان به فیرو ده چوو، هه شت سال، هه موو
 سالی چه زم ده کرد کورپه یهک دروست بکه م، به ته ما بووم، سالانه
 مه که به شیره کهم له زاری مه لوتکه یهک بیت، من شه وه سارده کان
 زورتر سه رمام ده بوو، شه وه هاوینه کان ته نیایی ده یته زاندم. نه و
 شه وه ژنه کهم زور گریا، به چاوی به گریانه وه، دریژبووین، به
 چاوی به گریانه وه ... له و ده مانه بیرم له وه ده کرده وه نه گهر کاکه
 هوشیاریس ئیعدام نه کرابووایه و ژنی هه بووایه، وه ک من پاش
 هه شت سال ژنه گریا وه کهی ژیر ده کرده وه، به سته زمانیکی نه و
 شه ره هوشیانهی ئارام و ره هت ده کرد، به لام ژنی نه هینا بوو، له
 یه کهم شه پدا ئیمه گیراین، به لام دیاره نه و که وتوتوه وه ده ست
 ئیستخباراتی فه یله ق و به (جبان) ی گولله بارانیان کردووه،
 تهرمه که یان به وه فانتامه ی جبانه وه ره وانه ی هه ولیر کردیته وه.

...

هوشیار له و ساتانه دا ژن خوشتره ، گریان سه رکه و تنه، له
 گریانه که دا منالیک دروست بکه یت، ناوی چی ده بیت، رووی چوون
 ده بیت، بزه ده ناسی، نوکته و به زمی پیکه نین ده بینیت، منالیک له
 جیاتی به ناوی چیری شیریی پیاوه تی، به فرمیسی گه رمی
 تیزابی په یدا بی، ناوی چی بیت، باشه ، ره نگ و شیوه ی چوون

دهبێ، ئه و مناله .. چي لێ ده ردهچیت، تۆیه کی هه شت سال
 هه لگيراو، منالدانیکی هه شت سال مه بیوو، مۆرالی و ره وشي ئه و
 کۆرپهیه له چي ده کات، تووره، یان بیوه ی، ئازاو بالکراوه ، یان
 ههردوو دهستی دهبیته یه کدهست، یهک چاوی کهم دهبیته، ناروات،
 پیناکه نێ!..

دوو سال نامه کهی له مالهوه بۆم هاتبوو، که دوا دیره کانی
 پیاوانی ئیستخباراتی شمالی و جنوبی چه ند دیریکیان بۆ
 زیاد کردبوو، بۆیه ش من له پالتۆیه کهم دووریبووم، دوو سال له
 پهروازهی به تانیه کهم دووریبووم، شه ش مانگ له ناو پاکیتی
 سابوونه کهم به وشکی هه لمگرتبوو، دوو مانگ له نیوان دوو
 لاپه ره ی قورئانه کهم دامنا بوو، ماوه یهکی زۆر له یه خه ی
 قه میسه کهم دووریبووم، زۆریش له گیرفانی پانتۆله کهم گیرفانیکی
 گچکه م بۆ کردبوو، ماوه ماوه ده رمده هینا و جیگه کهم ده گۆرپی، کارم
 نه بوو، مال و که پرو هیلانه و ساباتم بۆ ئه و نامه یه ده کرد، که
 وینه یه کی کوره کهم گه یشتی به یه که وه لوولم دابوو، هه لگرتن و
 پاراستنی که لوپهل له ناو خانویه کی دوو سی ژووردا، له ناو
 دارستانیکی چه ند دۆنم، له گه ل خیزانیکی گه وره ی به داپیره و
 باپیره وه چه ند مندا لیک تری هه راش و جحیل و کیژوکال ئاسانه ،
 به لام له و که مپه و بۆ هه شت سالی ش کهم نییه!

كاروانه كه شهش سه عات روښت، يه ك ليواسه رباز به ريگاوه بوون، له شوپنك وه ستان زيله كان له ريگايه قيره باريكه كه يان لادا، زيله كان يهك له دواى يهك ريچكه يان به ست، ماتوره كه ي پيشه وه دوو سى جيب قياده كه له پيشه وه بوون، زور دوور بوون. هوشيار ئه وه له ي له پيش بوو خو ي بدزيتته وه، له و كاروانه دابپرېت، ده يتوانى، به لام ئه و ته نها سى چوار مه تر پيشچاوى خو ي ده بينى، دوو كه ل، ته م، تارمايى تا س هريان دابه زي بوو، ئاسمان له وزلمه ي له و ده قهره ده قه وما خو ي پيچا بوو، نه ده زانرا شه وه يان روژه، ئه گهر شه و بووايه ئه ستيره كان دوورتر كه وتبوون، ئه گهر روژيش بووايه خو ريش به گولله توپه كان، به دهنگى راجيمه كان رانراو بوو، هه وره كان به زيبان به وه مو لاشه و خو ي و ده ست و پييه براوه كان هاتبوو، دابه زي بوون، تا لوله ي توپه كان كو يربيت، تا نيگاي (رصد) ه كان شيلووييت، كه ئاگرو مردن به ئاسويى ريكرد، كه ساچمه وهك ليژمه دا بكرد، چاوو ديتنى ناوئ، كوشتن و مردن به كو يرى كارى خو ي ده كات. نيو سه عاتيك خوار دنيكى سه ريپيان دانئ.

سه ربازو كه لله سه رو قاچ و چاوو سينگ، بو گولله و ساچمه بهرئ بكه يت، ناني بوچييه، ئاو ناخواته وه، بريندار ئاو بخواته وه گياني ده رده چييت، نه خو ش زور بخوات مه رگ هه وگي ده گريت، نيوه مردووه كان، ترساوه كان نان ناخون، به زييوه كان گه ده يان پووچ

بوويتهوه، ريخه لۆكيان ئيفرازات ناكات، نه خۆش بۆ قوومه ئاويك،
بۆ چوپه شيريك ده مي ناكاتهوه.

كه به ريكه وتن ئاسۆكه تاريكتربوو، بۆيه ماتۆره كه و جيب
قياده كهش ديارنه بوو، به ريكه وتن، بۆ پيشه وه ده چوون، ده چوون
ليوايه كي هه لوه شاوه ي پياده دامه زرينه وه، برينداره كان
كۆكه نه وه، ده ست و قاچيان بۆ بدۆزنه وه، ناوه كانيان بنووسنه وه،
سه ره كان له ناو خوده كان ده رهينن، ناوي سه رزه نجيره كان
مليان كۆيكه نه وه، ئه وان بچنه شويني ئه و ليوايه. ليواكه ئه وان
هيشتا يه ك سه ربازيان لي نه كوژرابوو، كه سيان له مۆله ت و
ئيسراحت نه بوون، هه موو هاتبوون، قاتي به ريان به دله كانيان
قه مسه له كانيان، پۆستاله كانيان رۆمانى نوئ بوون. هاوه نه كانيان
به ژماره و به كه رهسته ته واوبوو، شىستمليمه كان، سه دو
بيستمليمه كان، ئارپيچييه كان ته قه يان پينه كرابوو، روون و
گريزيان پيوه بوو، ئاماده بووني هه موو سرييه كان و فه وجهه كان
به ژماره و به چهك و تفاق ته واوو ژمارد رابوون.

له 24 ي يونيۆي سالى 1859 هاوولآتیه كي سويسرى له داخى
كوشتاره كه ئيوان سوپاي نه مساو فه ره نسا، كه تيدا 40 هه زار
شه ركه ر كوشتارو بريندار بوون، هاواري لييه لساوو به ردو ديرو
بيروكه ي خاچى سوورى راگه ياند، تا له جنيف و له سالى 1863
كۆنگره ي يه كه مي ئه و ريخراوه گيرا.

(ھنری دونان)، ئەو پیرەى لە ناو ئاگرو لە گەڵ بۆنى خوین و
لاشەکانا سەفەرى سوورى کردو خاچى لە ھەناوى خۆى گیرکرد، تا
نامەى ئە سیرەکان بگات خانە وادەیان، تا ئاوارە کان چادرو
ئارامگەیان ھە بیټ، کاردانە ھەى کارە ساتیە سروشتیەکان زیانی
کەم بکریټە ھە، خوین و دە رمان بگاتە نەخۆشەکان، بە لام ھنری
دونان نە ییوت، نامەى ئە سیری ناودە ستی خاچى سوور بکە نە ھەو
ھەوالی نادروست و جەرگبەرى تیدا زیاد بکەن.

....

لە بەر تیشكى گە رمى خۆرە كە ھەلنەستا، دووكە لى تیژی
جگەرەى كیژە كەى تە نیشتى ھە راسانیشى كەردبوو، بە لام ئە و
لەسەر كورسییە درێژە ئاسنینهكەنى ناو گۆرە پانى (سیرگل تۆریت)
ى سەنتەرى ستۆكھۆلم خۆى گە رم دە كەردە ھە، كۆترە كان لە نیوان
قاچى كیژە كان دە سوورانە ھە، زۆرتەر لە وان نزیكتر دە بوونە ھە،
دەبی كۆتریش بۆن بكات، ئە وانیش جوان و تە رو ناسك لە یەك
جیادەكەنە ھە. ئە وانیش ھە ستیان كەرد بیټ ئە و پیاو ھە سەرسپییە
ھەشت سال لە ولاتیكى ئیسلامى لە ناو دۆزە خ بوو، ژە ھریان
دەرخواردوو، ئەو بۆنەى پیاو ماوہ..؟؟

ئەو رەنگەى پیاو دیارە ..؟

له چاوه‌کانی دیلی و له دهسته‌کانی کهله‌پچه و له لووتی بۆنی
پیسایی و له هه‌ناوی خه‌م و حه‌ زکردن به‌ تۆله .. کۆتره‌کانیش
هه‌ستیان به‌وه‌ کردوو.

ئه‌ویش ئه‌ گهر ئه‌ و هه‌شت ساڵه‌ له که‌مه‌په‌کانی ئه‌ سیری ناو
ئیرانی نه‌ بووایه‌، وا زوو دانه‌ ده‌وه‌شا، چی ده‌ بوو پێش شه‌ په‌که‌
به‌هاتبیایه‌ ئه‌ و لاته‌، هه‌شت ساڵ لێره‌ ، له‌ گه‌ڵ هه‌شت ساڵ دیل
بیت و له‌ ئیرانیش، دوو فیلمی زۆر جیاوازه‌.

ئه‌و پرسیاره‌ ی له‌ خۆی کرد، ئه‌ گهر ئه‌ و هه‌شته‌ له‌ جیاتی
که‌مه‌په‌کان لێره‌ ژیا بووایه‌ .. هه‌ستت چی ده‌بوو. له‌ ولامدا و تبه‌ووی:

هه‌شت ساڵ ده‌ژيام، هه‌شت ساڵیش نه‌ده‌مردم. !

ته‌ماشای کیزه‌کانی سه‌ر کورسیه‌کان ده‌کرد، سه‌یری سینگ و
مل و سه‌ ری کۆتره‌کانی ده‌ کرد، به‌ لام ئه‌ وان ده‌ فرین و دوور
ده‌که‌وتنه‌وه‌ و له‌ ته‌نیشته‌ ژنیکی تر ده‌ نیشته‌وه‌، کۆتریک
له‌یه‌کیکی تر قه‌ له‌وترو لاوازتر و باریکترو ناسکترو نه‌ بوون.
ئه‌وانه‌ی له‌سه‌ر کاشییه‌ په‌شه‌ لووسه‌کان زادیان هه‌لده‌گرتیه‌وه‌، بۆ
دۆزینه‌وه‌ی چه‌ند ورده‌ دانی تر، به‌ و چه‌ند په‌ره‌مووچه‌ باریک و
ناسکانه‌ به‌رزده‌بوونه‌وه‌، به‌ و بالانه‌ له‌ ته‌نیشته‌ ژنیکی تر
ده‌نیشته‌وه‌.

کاکه نهبو خلیل - 117

مريشکه بهستاوهکانی ناو مجمده گهورهکانی دههاته پيشچاوه،
ئهوان کيشيان وه ک يه که، له سهر به رگی نايلونه کان کيشه کان
تۆمارن، کيشه کان هه موووه ک يه کن، قسه يهکی دايکی
بهبيردههاتهوه، که دهيووت:

کوپم به کارهبا وای لی ده کهن، ئه وهی سه ما ده کات و خوی
دهسوپینت، دهچپته ئاسمان و بهرز ده بیتهوه، ئه وه کارهبا وایان
لی دهکات.

بهراستی وایه ئه و مريشکانه ی ناو مجمده ی فرۆشگاگان، کارهبا
وهک يهکی ليکردوون، له ده واجنهکانه وه، به خيۆکراون، که ئاليک
و ئاوو کاره باو رووناکي و رووبه ري هاتوچۆيان وه ک يه کبوو، له
شتهکان، له خواردنهکان، له ئاوهکه ی پيشيان، که دکتوره که
به يهک چاو چاوی ليکردن، کيشيان وه ک يه ک ده بيت. به لام ئه و
کووترانه به چي وای ليکراون يه ک کيشيان هه بيت، وه ک يه ک بن،
سينگيان سهريان وهک يه که. ئه وان هه دياره له چه ندين سه رچاوه
خواردنيان دابينکراوه، له ژينگه يهکی پاک و پاريزراوه ده ژين و
ده فرن، دانه کان به شي هه موويان ده کات، ده ستي ناز به سهر
هه موويان راده گات، چاوی ئه قين بو هه مووانه، ئاسمان و هيلا نه
بو هه مووانه، ئاو به شي هه موو کووترکان ده کات، بو يه هه موويان
کيشيان وهک يه که، بو يه له مريشکه کان ناو مجمده کان ده چن.

له بهر خۆره گهرمه که بیری له وه ده کوده وه، شه ویکیان مامۆستا
په روینی هاوسه رو مودیر مه کته ب و ئه فسه ری تجنیدی مامۆستا
ئیسماعیلی فیرار، به میرده که ی وتبوو، ئیسماعیل بو ناویان له
باوکتان ناوه سه رشفته ..؟

ئویش ته ماشایه کی سمتی ژنه که ی کردبوو، به نه رمی
پییوتبوو، وه ره بن جیگا کاتی شفته ی تۆیه. ژنه که ش وتبوو:
ئاماده م .. شفته که م له ناو ده مت ده نییم!! به لام و لام بد ره وه.
ئیسماعیل راکیشابوو به تانیه که ی، به لام ئه وه ره مه سه له ی
شفته که ی باوکی ویستبوو، وتبووی، جارێ شفته که ی من لیگه ری،
ناسوتی، خۆت دیوه چیت لیها توه، هه ی شفته خۆر.

باوکت وه ک شفته چه ور بووه ..؟؟

_ نا .. وه ک شفته چه ور نه بووه ..

باوکت وه ک شفته نه رم بووه ..؟

_ نا .. وه ک شفته نه رم نه بووه ...

باوکت چه زی له شفته بووه ..؟

_ نا .. باوکت زۆر زۆر شهیدای شفته خواردن نه بووه ..

باوکت رقی له شفته بووه ..؟

_ نا .. باوکت رقی له شفته خواردن نه بووه، باوکت له و چوار

سآله ی مفاوه زاته که حزبییه کی گهرم بوو، زۆر له کۆبوونه وه کانی
حزبی ده هینایه وه مآله وه ش، بو هه ر کۆبوونه وه یه کیش یه ک دوو

کیلو شه کریشی به دایکه بهسته زمانه کهم ده کرده چا، ئیمه شی به چاگیرانیش بیزارده کرد، جنیوشمان ده خوارد، باوکم ئابوونه ی زۆرتزی ده دا، باوکم، له سه ر ئاوو ئاگر بوو شه ره لگیرسیته وه، ده ییوت، با مه لا مه سه فا له یه ک بستی خاکی که رکوک ده ست هه لنه گریت، باوکم شه وانه رادیوی ئیسرائیلی د ه کرده وه، تا ده گه بیشته باسی که شوه واش گوپی راده گرت، باوکم که گوشاری کادیر ده رده چوو، به ئیمه ی ده خوینده وه. گفتی ئه وه یان پیدابوو بیکه نه سه رلق، ئه وه ده ییوت سه رلق نه بی رازی نابم، سه رپهل و سه رده سه ته یی ناکه م.

....

(که شه ره کهش ه لگیرساو ته قه وه ده بابه و ناپالم له و شاخانه ئه رزو ئاسمانی هه ژاند، که دبابه رووسییه نوییه کان سواری ملیان بوون، لییره و له وئ شه هیدو بریندار هاتنه وه باره گاکان، ئه و زۆر شیرزه ببوو، زۆر ترسابوو، شه وانه له ناو مزگه وته که هه لده ستایه وه و خووی ده گرت. چاوی ببوو ده وربین له دووره وه فرۆکه سوخوییه کانی ده بینی، ده یزانی که توپ ده نگی هات به کینده ری ده که ویت، له ده نگی توپه کان ده یزانی چه ند ملیمه ، به ده نگی زه نجیره کان، ده بابه کانی له یه کتری جیاده کرده وه. ناوی هه موو ده بابه کانی پرسیبوو، ده یزانی فرۆکه شه پرکه ره کان چه ند به نزین هه لده گرن، ده بابه چه ند سه رباز هه لده گریت، پله یان

چییه، تۆپی مه یدان چه ند ده روات، شه وانه هه‌ده‌ستایه‌وه،
 هاواری ده کرد، به ئامیر هیزه کهمان بلین، با برووسکه بۆ
 مه‌کته‌بی عه‌سکه‌ری بکات، داوای هه‌زاره‌ها لوغمی ده‌بابه بکات،
 ئه‌و ریگایانه ، باریکه ریگاکان، سه‌ر پرده‌کان، بکه نه‌ لوغمی
 ده‌بابه، ئه‌و شاخ و داخه بکه‌نه‌ لوغمی تاکه‌که‌سی، با دووشکه‌ی
 شه‌ش لووله‌مان بۆ بهینن، ئه‌و که چه‌ دۆشکانه، ئه‌و دوو لووله
 کۆنه‌ چینیانه‌یان له‌کی هین‌اوه، ره‌نگه‌ پاشماوه‌ی شه‌ری جیهانی
 دووهم بن، ره‌نگه‌ له‌ قیتنامه‌وه‌ کرابن، ره‌نگه‌ له‌ (ظفار) هوه‌ به
 قاچاغ‌هاتبن، دۆشکه‌و ته‌یاره‌شکینی وا بهینن، فرۆکه‌کان نه‌توانن
 بینه‌سه‌رمان، شه‌ر وا نه‌ گووتراوه، فرۆکه‌ ناو‌گوندی لی‌حه‌ رام
 کردووین، تۆپه‌کان له‌ بن به‌ردان ده‌رمان ده‌هینن، ئه‌و چه‌کانه
 نه‌بوون، ئه‌وانه‌ی له‌ کۆبوونه‌وه‌کان ده‌یانووت ده‌ستمان که‌وتوو،
 من ...).

باوکی مامۆستا ئیسماعیلیان به‌ چوارده‌سته‌ سواری و‌لاخیان
 کرد، نامه‌یان بۆ نووسی، نووسراویان بۆ نه‌ خۆشخانه‌ی شۆرش بۆ
 کرد، ناردیانه‌ مه‌کته‌بی عه‌سکه‌ری تا ره‌ وانه‌ی ئیرانی بکه‌ن،
 بیجگه‌ له‌ هه‌وت دیناره‌که‌ی مانگانه‌که‌ی ئامیر هیزه‌ که‌یان له
 پارهی نه‌سرییه‌ی ده‌ستی، پینچ دیناریشی له‌ گیرفانی دانا، به‌لام
 ئه‌و پاره‌ و‌پسوله‌ و‌مۆله‌ت و‌خاترانه‌ و‌یارمه‌تی و‌راسپارده‌ و
 نامه‌ی تابییه‌تی نه‌ده‌ویست، نه‌یده‌ویست بچپته‌ ئیران، به‌ته‌مای
 نه‌خۆشخانه‌و‌دکتۆر نه‌ بوو، ده‌ یویست له‌ باره‌گه‌وشه‌ ره‌که‌

دووربکه ویتته وه، که فروکه ده هات رووح له شوینیکی قایمه
ئه گهرنا ده رده هات، له پیش ئامیر به تالیونه که ی داده نا، چاو
ناهیته ده ر ئه گهرنا چاوه کانی ده رده پهرین، ددانه کان ساخ بوون
ئه گهرنا له لهرزیندا دانه دانه ددانه کانی هه لده وه رین.

پیش ئه وهی که پره که بکات، حه سیره کان بخاته سه ر
کاریته کان و کونه ته باخه که پهیدا بکات، پیش ئه وهی یه ک دوو
مه نجه ل و ئامان په یدا بکات، زوول ه ته نیشته خوی کونه
ته یاره یه کی باریکی قوولی لیدا . ئه و گوئ سووک بوو، پیش
دووشکه کان، پیش ریوانه کانی ناوشار ده یزانی فروکه به ریوه یه،
ده یزانی کات و ده م و مه ودای جه وله کانی فروکه کانی ده زانی،
ده یزانی مووشه کی پییه یان ناپالم، ده یزانی .. ئه و زوو ده چوو
کونه ته یاره که ی.

روژیکیان براده ریکی پی ده لیت، ها بزانه نه بوویته سه رلق،
دیاره بوویته سه رشفته، ئه ویش به پیکه نینه شیرینه که ی پیوتبوو:
وه ره دانیشه، یه ک قاپ شفته ی وات بو سوورده که مه وه، به
حه یاتت شفته ی وا به ته ماتته له فتاری ره مه زانانیش
نه خوار دبیت. ئامیر شفته و سه رشفته، هه رچی ده لین، حه قتانه.
له و روژه وه ناوی باوکی ئیسماعیل بووه سه رشفته.

که ماموستا فیراره که خوی له په روینی ژنی ده خشانده، په روین
به پیکه نینه وه پیوتبوو، تیر شفته نه بوویت کوری سه رشفته

هوشیار له سهر کورسیه کان هه‌لسا، به دیار که لله سهری
 (سیرگل) راوه‌ستا، سه ری به رزکرده‌وه تا لووته پانه خرکه‌ی،
 گه‌یشته لووتی باریکی قه له‌می په یکه‌ره برونزییه‌که‌ی، له
 ته‌نیشتییه‌وه ئه‌و چه‌ند دیره‌ی خوینده‌وه، که نووسرابوو:

یۆهان توبیاس سیرگل که 74 سال ژیاوه و له 1814 کۆجی
 دوایی کردووه، له فهره‌نساو ئیتالیا هونه‌رو په‌یکه‌رتاشی خوینده‌وه،
 چه‌ندین په‌یکه‌رو کاری هونه‌ری له خزمه‌تی کۆشکی شا کردووه.

ئهو دوو سی ده‌قه‌ی به‌دیار که‌لله سه‌ره‌که وه‌ستا، پئیووت:

سیرگل که‌لله سه‌ره‌که‌ت له‌و گۆره‌پانه هه‌لواسراوه، من ده‌مه‌وئ
 کۆت بکه‌مه‌وه، ده‌ستت له‌ کوئییه، چاوت له‌ کوئییه، چۆن کۆت
 بکه‌مه‌وه، بته‌مه‌وه ستودیویه‌که‌ت، که زۆر دوور نییه له‌و شوینه،
 ده‌تبه‌مه‌وه تا په‌یکه‌ریکم بۆ بتاشی، له‌ په‌یکه‌ره‌که‌دا چه‌ند رسته‌و
 رووخ‌ساری تیدا بیت، که چۆن منیان بۆ کوشتن ناردو سه‌ فه‌ریکی
 نامه‌ردانه‌یان پیکردم، منیان نارده‌ ناو ئاگر، من هه‌شت سال له
 که‌مپ مامه‌وه، هه‌شت سال له‌ ترسی دیله‌کانی تر، نه‌ وه‌ک به
 پاسه‌وانه‌کان بلین، ئه‌و دیله‌ کورده‌ سونه‌یه‌ نوێژ ناکات، نوێژم
 ده‌کرد، بی ده‌ستنوێژ نوێژم کردووه، بی نیه‌ته‌ی‌نان به‌رووژوو بووم،
 پیش بانگی شیوان به‌دزی ئاوم خواردیته‌وه. من هه‌شت سال گوناح
 بووم، ده‌ستی هونه‌ری تۆ چه‌ند جوانه، تۆ چه‌ند به‌پیرۆزی هونه‌رت
 کردووه، منیش ئه‌وه‌نده ره‌زاله‌تیا پیکردم، ده‌ ئه‌وه‌نده غه‌دریان
 لیکردووم.

لهو ده مه دا (سيړگل) به ئه سيره بي نازه كه ي و ت بوو:
ئيره گوره پاني منه، شويني نازاديه، دلي گري دراوي خوتم بو
بكه روه، په له مه كه، من بيكارم، ليړه له به رزي راگيروم تا
هموو ريواران ببينم، من له سهر شه رهي پاشاي ولات
هاتوومه ته وه، پيش ئه وه ي من بگه ريمه وه پاشا وه عدي پي دابووم،
ئو شوينه دياره به ناوي تو ده كه ين، له چاوي منه وه شه قامي
پاشاو شه قامي شازاده و شه قامي (سقيا) هيماو ناوي پيروزي
ژنانه ي سويده، سقيا له چاوي منه وه روشتوو، كليلي هه موو
شو خه كان ليړه يه، ليړه وه ئيواراني شه مموان چه ند پيكي
وه نه وه شه يي نوش ده كه ن، يه كه م ماچي شه و دريژه كان له نزيك
منه وه ده ست پي ده كات، هه ست به ناسكي ماچه كان ده كه م، له
يه كه م وشه ي ژوانه وه ئاگادارم، گويم سوو كه هه مووي ده بيستم،
(سقيا) بيه كان، بو باو ه شي (كارل) ه كان ليړه وه ده رون، له چاوي
گه شي هونه ري منه وه، بو گوشه تاريخه كان ي مه ستبوون و تاوانه وه
ده چن، به بن په يكه رو سه رو كه پوو ه باريكه كه م ره ت ده بن، من
بواريان ده دم.

من به راسپارده ي گوستافي سييه م پاشاي ولاته كه م گه رامه وه،
پيش ئه وه ي بگه ريمه وه، بو لوڅه رو بو نازايه تي 300 جه نگا و ره
شه ركه ي سه ده كان ي پيش زايين، به قور گياني زيندووي ئه و
جه نگا و ره بريندارم كرد، ئه وه ي تا به ته نها نه گه ري ته وه، خو ي
كوشت.

پیش ئه وهی به و ریگا دوور له ئیتالیاوه بیمه وه، پاشای ولات
 گۆزه ی ئاماده کردبوو تا شه وانه شه رابی کۆنی له گه لّ بخۆمه وه،
 من هونه رهنده بووم ریزیان گرتووم، هه موو ده رگای کۆشکه کانی
 پاشا له ناو ستۆکھۆلم و له شاره کانی تر بو من و بو کاره کانم
 له سه ر پشت بووه ، نازیان کیشاوم، به رینترین و جوانترین
 گۆره پانیان به ناوم کردووه، چاوی شاریان به ناوی من ناوه ، له و
 چاوه وه، ماچ و ژووان و خۆپیشانان و نارپه زایی و نمایشگا و
 دیمانه ی عیشق ده کری. من له و په نایه به رزه هه موو ماچه کان
 ده بینیم، له و ستوونه مه رمه رپه هه موو چرپه کان ده بیستم،
 شوینه کهم پیروژه چونکه له ستودیوو ماله کهم نزیکه ، له
 په نجه ره کهمه وه ئیلهامی هونه ره کهم له جوانیه کانه وه بو هاتووه.

ڪاڪه نهيو خهليل - 125

بهشی پینجه م

له سهنته ری گوڤه پانه کان، له بهرده م باله خانه کان، له ئامیزو
 چاوی ره نگی گوله کان، سه دان په یکه ری ده بینی، شاری په یکه رو
 هونه ره، ئه و شاره دارو به ردو ئاسن و برونزو مس و ئالتون و
 تهنگه و چیمه نتوی کردوو به په یکه رو به به ژنی هونه رو داهینانی
 بهرز. ده مانچه ی گولله ی کوشتن و خوینرشتن له سه پایه کی
 بهرز، شهرمه زارانه و به هیز لوولدراره، وایان لوولداوه، جاریکی تر
 ئه و ده مانچه یه لووله که ی راست ناکریته وه، بویه شهرو سهنگه رو
 خوینیان له میژه به دانوستان و هه ئبژاردنه کان گوڤیوه ته وه،
 سه ندووق و تابووتی کوشتنی ناکوکییه کان کراوه به سه ندووقی
 دهنگدان (قال).

بهچهند به ردیک سینگ و مه مک و ران و سمتی ژنیان داناوه ،
 هونه رو ده ستی پیروزی داهینان به ردیان به سۆز هیناوه ، به رد
 بوویته مه مک و سه ما له گه ل ده ست ده کات، له و په یکه ره دا به رد
 نازی پییه ، به رد ئه گریجه ی تارو ئاواز هه ئده په ری نییت، به ردی
 رهق نه رم و شله و له گه ئتا دیته په نایه ک و به دوو سه عات
 قناوه یه کت له گه ل ده خواته وه، چرپه ی نازت ده داتی، شه رمیش

ناكات ماچى گە رمىشى پېيە . ئەوبە رده ژنه له بەردەم
كتیبخانەى گەپهكى (شىستا) بە نازەو، بە رووتى خۆى داوہ تە
بەر تىشكى پېرۆزى كتيب.

تۆپىكى دوراوى لە برونز دارپژراو، ويستى لە ديوارەكە
بەربېتەو و چاويلكە كەى بشكىنيت، جانتاكە ى لە شانى
بەرداتەو، بۆيە لە سوچى ديوارەكە دوور خۆى راگرت، تۆپە كە
دەيوويست سەبردەى 77 تىپى فۆتبۆلى لە 18 ى ديسمبەرى
سالى 1904 ى بۆ بگيريتە وە، چۆن يە كيتى فووتبۆليان لە وولاتە
شەختە و سارده دامەزراندووە.

لە و لاوہ پارچە كانزايەكى زەردى لاكيشە پيتى نووسينە كانى
ناوى، رووداوى كوشتنى سە رۆك وە زيران و پيشە وايەكى حزبيان
دەگيريتەو، كە (ئۆلف پالمە) خۆى و ژنەكەى لە شەويكى درەنگ
لە ديتنى فيلميك لە 28 ى فبرايى سالى 1986 دەگەراندەو، كە
دەمانچەيەكى گوومى ناو ئاوہ كە لەبەر ژەنگى كۆنى و خورانى
لوولەكەى ناكريئ بېتە دووان و بكوژە كەى بە روونى و بە ئاشكرا
دەست نيشان بكات، يادى سە ركردەكەو باس و ناوى سە رۆك
وەزيرانەكانە، بە چەند پيتىكى پرسنگدا ر شۆستە كەى كردیتە
لاپەرەيەكى ميژووى ئەو وولاتە.

پیش ئه وهی هوشیار له وولاته مال و خیزان پیکوه بنیت، له کتیبخانهکانی ئه و شاره چامهیهکی کۆنی گچکهی بهناوی (دال) ی شیرکۆ بیکه سی دۆزییهوه، رۆمانیکی هاوبهشی (جبرا آبراهیم جبرا) و (عبدالرحمن منیف) ی خویندهوه، رۆمانی شهرمهزاری (تسلیمه نسرین) ی به نگلایشی به حوزنهوه خویندهوه، که خویندهوه زانی له وولاتهکهی چه ند غه دری گه ورهیان له و ژنه نووسهره کردووه، بۆیه ش له دهروهوه، له وولاتانی هیندو سویدو ئهلمانیاو له ئهمریکاش ریزو پایه داری گیراوه، له کوشتن و سزاکهیان دهربازی بووه.

زانی له شاری ئوپسالا له سالی 1908 له سههرتای سهدهی بیستهه یه که مجار قورئان کراوه ته سویدی، بۆ کوردی موسلمانیش تا کۆتایی ههمان سهده وهرگیرانهکهی کفر و ئیلحادو گوناح بووه.

....

سوورانهوه له بهههشته بهرینهکهی کۆشکی (درۆتینگ هۆلم)، له چاوی بهرینی ئاوهکهی، له مهزنی کۆشکه داو نازداری نه خشه فهره نسیهکهی، بۆ ئه وهی بوو تا ئه و رۆژهی له بیر بباتهوه، که تاوانی زۆر مه زن شهرمهزاری دهکرا، که له بهردهمی ئه و، که بۆ تهواوکردنی ته رمی ئه بوخه لیلیک، بۆ نارد نه وهی شه هیدیک دهستی برای ئه بوخه لیلیکیان له شه هیدیکی تر به له زوبه بیمنهت قهرز ده کرد، ئه و خۆی ئاگادار بوو که قاجیان بۆ

شەهیدەکه لە پیرەمێردیکی رەق و تەقی (مطوع) ی شاری (سوق الشیوخ) یان بەئەمانەت وەرگرت، تا تابووتەکه پڕبکەنەوه، چەند پارچەئێ گۆشتی لارانێ کۆرە ئەبوخە لیلە مەسیحییەو چیپشلینەرەکهی ئامیر فەوجیان لە ناو تابووتی ئێ و لە تاریکیدا دزی.

تەواوکردنی جەنازەو بۆتەرم ناردنەوه یەک چاویش پێویست نەبوو، دایک و باوکە پششتشکاوهکه چاویان نە دەویست، گۆرۆ تەلقین و ئێ لەدە فەئ سینگ و پە راسوویان نە دەویست، ژنە داماوەکه کەللەسەرۆ گۆشتی رانی بۆچی بوو، منالە کان باوکیان دەویستەوه، ژنە که سەردارەکهی، دایکو باوکە که جەرگیان دەویستەوه، قوتابیەکان مامۆستاو رەزەکانیش دەست و یاریگاش پێ و قەلاتیش میژوونوسی دەویستەوه.

ئەوئە بوخە لیلە تازە ئەلقەئ هاسە رگییری ناکریت، پەنجەئ بۆچیە ، ناچیئە بازارو بۆژماردن و سویندخواردن پەنجەکانی بۆچیە ، لە دادگا نابیتە شاهیو پەنجەمۆر ناکاتەوه، تامی هیچی تر ناکاتە وهو پەنجەئ دۆشومژە ی ناویئەوه، روو لە قیبلە ناکاتەوهو پەنجەئ شەهادەئ بۆچیە ، پیرەمێردەکهئ باوکی دە گریاو تەرمی دە ویستەوه، دە گریاو ئەوانیش جەستەئیان بۆکۆکردە وه، دەستیان بۆهینا، قاچیان بۆ پەیدا دەکرد، بۆکه للەسەر پەکیان نەدەکهوت، لە نزیک خۆیان، کەللەئ سوتاوو برژاوو شکاوو براو زۆربوون.

لهناو رووبه ره کهسکه پانهکهی ئه و کۆشکه کۆنه، پارچه پارچه یادی جیده ههیشت، جنیوه پیسهکانی ئامیر فه و ئامیر لیواو ئهفسهرانی ئیستخباراتی دهتاواندهوه، لهسهرتابلویه رهشه گچکهکانی پیناسه یی پیش ده روزهی کۆشکه که، پیته کانی ههلهگرت، میژووه کانی ره شدهکردهوه، وینه کانی ده ستکاری دهکرد، تا دیمه نه هه لکهندراوهکانی ناو میشک و گیربووی ناو چاوانی خوئی له سهرتابلۆکه دابنیتهوه و لهوئ جیگیان بکاتهوه، لهو هیمایه شارستانیتهو لهو رووانگهیهی ههزارهها کهس رووی تیدهکهن، لهسهرتابلویه که مهرگ و ژیان و ئه سیری و میژووی خوئی بگیریتهوه.

لهناو تابلوو دیمه نهکانی پیشانگایه کی گرانبه های شاهی پیکهنین و ره خهگری بنیاتنه رهونه رمه ند (شارلن شاپلن) دهسووراپیهوه، پۆستاله کهی شاپلن، وینه ی گیراوه ، به بهرزی دیاربوو، دانه ئهسلویهکهشی له مۆزهخانهکان ده سوورپیتهوه، پۆستال ناشیرینه دراوهکهی ئه و چه ند به نرخه، پۆستاله کهی ئه ویش، ئهگهر بیتوانبوایه له کهمپهکهی ئیران داوای له خاچی سووری نیونه تهوهتی دهکرد، به و پۆستالهوه دهچپتهوه ولاته کهی، پۆستالهکانی ده باتهوه و به رووی لیژنه ی پیشوازی له دیلهکان بهرزی دهکاتهوه. جووته پۆستالهکه، ههشت سال بهیهکهوه چه ند کهمپیان کردوو ، چه ند شاریانکردوو ، چه ند هه زارچار بو دهستنوژیژه لگرتن و بو نۆره ی نان وه رگرتن، بو سه رئاو لهسهر بییکردبوون، ههشت سالی تهمن لهناو یهک پۆستالدا ماوتهوه.

دوچار له سهر پوستانه که، جنیوی خواردوو، پوستانان ، پوستانان
لهدمی ناوه ، له سعاعی یه کهم، که عهریفه که می میره
پوستانه کانی بو فریداوه، که له پییکردوو، به عهریفه که می وتبو:

_ عهریف، نه و دوو پوستانه ، وه ک یه ک نییه ، یه کیان پیم
ده گریټ!!

عهریفه که وه ک سیمرخ خوی گفکردبوو، وه رگره، سه رپوستانان،
یه ک ژماره یه، با یه کیکی خوینده وار ژماره کانت بو ته ماشا
بکات!!

له وده موده سته نه ده کرا، به عهریفه که بلټیت، من خوینده وارم،
من ژماره کانم ته ماشا کردوون، من ده زانم، به لام تاکیکیان پیم
ده گریټ!!

به یانی که ناوه کانیان خوینده وه و ژماره یه کیان جیا کرده وه و
سریه یه که میان لییان دامه زاراند، نامیر سریه (معوق) که،
ده یانوت، هه ردوو ده سستی مشت برغی و پلاتینه ، له مانگی
یه که می شه ره که به سه ختی برینداربووه ، به لام نه فسه ریکی
چووست بوو، به یانیان وه ک نیړه که ره ده نگي ده هات، هاواری
ده کرد، تا ره وانه ی وه حده یه کی تری نه کهن، له و شوینه نزیکه ی
دوو ریڼه خه نه وه، داری له سهری سه ربازه نوپیه کان ده شکاند، تا
که وره کانی بزاند نه وه له گوشت و ئیسقان و خوین و گوو، سه ربازی
پولاو مغاویری به ردی مارخوری پینه گه یاندوو، وه ستانی نه بوو،

هه موو مه رجه کانی ئە فسهری ئاماده ی پپوه دیار بوو، مانگیگ تا چل روژ، سهد تا سهدو بیست سه ربازی شپت و هاری له قالب ده دا، هه مووی له حه په ده خستن، هه موو ده خه ساند، هه مووی ده برژاند. یه کهم روژ، به راکردن و (هروله) هه ناوی خستن، نیو سه عاتی بو خواردنه که ی نیوه پووی بو دانان، دووباره به هروله و به پازدان، به وه پین و به هه له هۆله، ده نگی خستن، هاوارو ده نگی ئە وو ره شه بای قورگی سه ربازه کان، کۆنه سه قفی هۆله کانی ده هه ژاند، ده نگیان ده گه یشته (عرفه) ده گه یشته دوو که لی ره شی بیره نه وته کانی بابه گوپ گوپ، سه عات چواری ئیواره سهریه کی نیوه مردوو، سه دو بیست پیاوی ته مه ن سه رووی بیست سالی به لاره لاره، به حه په حه په، شهل و گوډ ره وانهی قاعه که ی کردنه وه. هه موویان به پۆستاله وه له سه ریاتاخه به ستر اوه کانیان په لاواژ بوونه وه، یه کیکیان نووزه یه کی لیوه ده هات، ده بیوت:

ئهبو خه لیله کان، بمانگین ئیستا ده ستمان پینا کریته وه، هه موو گیانم کوتراوه.

یه کیکی تر، به ئاخ و ئۆفه وه و به زه حمه تی، واید ه زانی دوو کیسه چیمه ننۆ سه رده خاته سه ر به یتونه یه ک، ئە کسلیک له بن لۆرییه ک درده هینیت، خووی وهرده گپراو ده نووزایه وه.

هوشيار دهستی بۆ قهيتانی پۆستالە راستهکهی بردو قهفهکانی
نهرم نه رم کرد، چاوی له دور ده پوانی ئاگای له پپیی و
پۆستالەکهی نهبوو، که پۆستالەکهی له پپیکردهوه، بینی، گۆرییه
خاکییه ئهستوووه عهسکهرییهکی به پشتی پپیی وه نووساوه، خوین
وگۆشت و گۆرییه که بهیهک وه نووساون، خوینه که پپیه وشک
بوویتهوه، تا سه ر ئیسقان خوینه و گۆشتی پپیه نهماوه، دهستی بۆ
لادانی گۆرییه که برد، له برینه که نهبووه، به شله شهل خوی
گه یانده تاکه بهلوعه کهی نزیک ئاوده سته که، گۆرییه کهی
تهر کردو له پپیکردهوه، گۆرییه کهو برینه کهی جوان شووشت، به
شله شهل گه رایه وه سه ر یاتاخه کهی، که هاته وه، بینی زۆربه یان
پرخه یان دههات.

هوشيار بۆ زامی یه کهم رۆژی سه ر بازییه کهی دوو ده رمانی
هه بوو، یان ده بوایه وه ک سه رده می منالییه کهی به که می خۆلی
ورد برینه که وشک بکاته وه، یان به سووته کی جگه ره، یان ته نی
ره شی بن مه نجه له قۆپا وه کان، به لام ئه و تیماره کهی نه کرد.
ئهویش درهنگ له بهر ورته ورته ی برینه کهی خهوی لیکه وت.

....

به یانی تاکی پۆستالی پ پیی زامداره کهی له ناو یاتاخه کهی
لوولداو تاکی پپیلاره مه ده نییه سووکه کهی له پپیکرد، هه تا سه عات
دهش، ئامیر سریه که نه یزانیبوو، هوشيار پپیی راسته ی پپیلاری

مهدهنی له پێیه، که بینی، بانگی کرد، پانتۆلهکهی پێبهرزکردهوه، سهری بۆ پێلاوه که شوڕکردهوه، سهری بهرزکردهوه، ههردوو چاوی به قهیتانی تاکه پۆستال و تاکه پێلاوه (باتا) کهی گیربوون، فهرمانی دا داره کهی دهستی نیو مهتریک درێژتر بێت، به توندی وهک بزمار له سهری په نهجی گه ورهی ناو پێلاوه مهدهنهکهی چهقاند، ئه وهنده بههیز پالیدا، ئه وهنده بهرق کۆششیکرد، سهری زهردی داره کی لمووزی پێلاوه کهی کونکرد، به لام به وه باش بوو، سهری داره که کهوتبووه نیوان دوو پهنجهی پێی.

دهستیک چه ند ساچمه و تیلبه ندی تێدابوو، ههیزی ئه وهنده زۆربوو، ره نگه پێش برینداربوون و شکانه کان، ده ستیان بۆ کونکردنی پۆلاو چینکۆ به قهزیردوووه، دهزگا دهزگا بۆ کونکردن و چهمانهوهو شکانهوهو سوورانهوهو تاوانهوهی ئاسن و پۆلاو چینکۆ دهستاودهستی پیکراوه.

سزاکهی بووه دهرسیک، تا برینهکه وشکی کرد، گۆرییهکانی له پێنهکردوووه، تا هه شت سال له ئیران مایه وه پۆستالهکانی نهفهوتاند، که هاتهوه ویستی به پۆستالهوه بێتهوه.

جاری وا ههبووه یهک دوو ههفته به پۆستالهوه نووستوه، چهند سال به پۆستالهوه نانی خواردوووه، جهژنی کردوووه پۆستالی له پێ بووه، سالی پرکردیته وهو پۆستالی دانه که ناندوووه، به پۆستالهوه چوووته توالیته، به پۆستالهوه نان و چای خواردوووه، به پۆستالهوه گیرا، به هه مان جووته پۆستالهوهش ناوی ناردنه وهی هاته وه

بەلام که هاتهوه کارمەندانی خاچی سوور بە رگ و پیلایان
گۆرین، ئە گەرنا پاش هە شت ساڵ بە پۆستالە میژووییەکی
دەهاتهوه.

جاری دووه میس که ویستی پۆستالە که لەگەڵ خۆی بباته وه،
پاسدارەکه لەناو ریژی گە پانەوهی دە ریهینابوو، دووبارە
گەپاوتەوه ناو زبێدانه کهی که مپهکه، دوو مانگ لە تۆلە
پۆستالەکه گەپانەوه کهی دواخراوه.

....

مامۆستا پە روین دە ستی ئیسماعیلی میردی گرتبوو، هە تا
نزیك بینایه نوێیه کهی تجنید بردبوو، لە دووره وه تجنیدی
نیشانداوو، پێیوتبوو:

سمه، ته ماشاکه، دنیا هە لساوه، شۆسته که، شه قامه که، پێش
دووکانه کان، سەردیواره کان، پەنا داره کان، هەموو خەلکه، هەموو
دەفتەر خدمه کهیان داوه و چاوه روانی وه رگرتنه وه دەفتەری
پپرکراوهیان دەکهن، هەموو وهک تۆ فیراربوون.

(فیراری شوش و محمره ی تێدابوو ، سه ربازی تێدابوو له
خۆرههلاتی به سره له ترسی تۆپبارانه کان فیراری کردبوو ،
سه ربازیان له ناودابوو له ئیشغالی عه سکهری ناو ئوردی
هەولێربووه، له وئ فیراری کردبوو، فیراری وایان له ناودابوو، له
فهوجه کهیان ته نها دوو که سیان به زیندوویی ده رچوو بوو، فیراری

وايان له ناوبوو له ماله وه پرسه يان بوى دانا بوو، تا كهس گومان له فيرارييه كهى نه كهن، فيرارى وايان له نابوو چه ند مانگ له ناو كونه فيرارى ماله وه ماوه ته وه و پيساييشى له بن خوى كردوو، فيراريان له ناوبوو چه ند مانگ له و گوندانهى خو شناوه تى ژياوه و نه بوويته پيشمه رگه، له وئ دووكانى هه بووه، كاروانچييه تى كردوو، تووتنى چاندوو، جه له بى كردوو، له مزگه وته كان پيشنويزو وتارخوين بووه، فيرارى واى تى دابوو، بو تسريحبون ده ههزار ديناريشى ده دا، فيرارى تى دابوو له دهستى ئه سپى و بوگه نى هه لاتبوو).

به لام ماموستا ئيسماعيل ئه و پياوه نه بوو، نه ده چوو ه پيش، به ژنه كهى ده ووت:

پهروين، مستشارو به ريوه بهرى تجنيده كه م، من ناچم، نامه وئ ناوم بكه ويته ناو ته سريح و فيرارو دوو سايده كه و سى مانگه كه .. ئيمروش ته سريحمان بكه ن دوو مانگى تر، بانگمان ده كه نه وه، هك بپياره و يهك ج اريش له (جریدهى ته له قزيونى) ده خوينه وه، خويان ماندووش ناكه ن، يه كجار ده يخوينه وه، من ته سريحى ئه وانم ناوئ، من سه ربازى تو م، من بو وه رگرتنى قصعه كهى تو چه ند سه عات له به رده مت ده وه ستم، من به رگى هاوينه و زستانه و پوستانه كه م له (ميره) ي تو وه رده گرم، بو تو ئيستاعيد ده وه ستم، كه ي وتت ئيسراحت ده كه م، من سواره م (خياله) م، ده بمه سه ربازى

(مخابر) ی تۆ، دوور دە رۆم و دە چمه (مرابات)، ئیواران تا بهره بهری به یانیان ده چمه کهمین، لوغمه کانی پیشت له تاریکه شهودا ده تهقیمنهوه، با هه ردوو ده ستم بپه پریت، با گۆزینگم به پیلاوهوه بپریتتهوه، 28 رۆژ جاریک تۆ (نموذج) ی چوونه وهم به توورپهیش بو ئیمزا بکه، به (تحیه) هوه وهریده گرم، معاشی تۆ چهند دیناریکیش بی، به زۆری ده زانم، من ...

سهربازی کورد له فاو هاتنهوهو تهسریحیان کرد، تورکمان خۆی کرده کوردو تهسریح بوو، فهلهکانی دیاناو صناعهی بهغداش هاتن به مهزبه تهی کوردان ته سریح بوون، نایب عه ریفی سهر مووشهکانی (ئیچ 2 و که ی 3 و که ی 4) گه پانهوهو تهسریح بوون، به لام مامۆستا ئیسماعیلی کورپی سه رشفتهی وه حدهو لیوای ئهفسهری روکن په روین جه لال نه چوووه تجنید، تا ماوه یهکی زۆر هه ره به فیراری مایهوه.

...

جاسم دلی به وه خۆش بوو، پیشت ئه وهی هوشیار گولله باران بکهن، شه هادهی هیناوه، تا کۆیان کردینه وهو راپیچیان کردوون، یهک دوو جاری وتوووه، خودای میهربان ئاگادارمان به، به گه ورهیی خۆت رزگارمان بکه، تۆبه رب العالمین، با له ژیانیشی نوژی نه کردییت، با دوو سورهتی ئایهتی

قورئانیشی نه خویندبیت، به و تاوانه ی ئه و کافرانه دهره ق به و کردوویانه ده چیت به ههشت، به ههشتی خودا بو که سانی وه ک هوشیاره، هه ر هه شت ده رگاکه ی کراوه یه، له دووره وه ده رگاکانی بو ده خه نه سه رپشت، کابرایه کی بیوه ی بوو، درۆی قهت نه کردووه و درۆشی نه ده زانی، زۆر جار ده بیووت:

(من زۆر خۆم به گونا هبار ده زانم، که ده مو یست بو خچه که م بکه مه وه، که ویستوو مه ژن به ینم، وتوو مه، ئه و کیزه که پووی فشه، به ژنی کوله، سمتی نییه، ده ستی له ده ستی پیاوان ده کات، چاوی له چاوی پشیله ده کات، من به رامبه ر ئه وانه زۆر قه رزارم، هه موو که س جوانه، هه موو چاویک جوانی تپدایه، من هه ست ده که م، له ناو دلّی خۆمه وه زولم له وانه کردووه، ئه وانه ی منیشیان نه ویست، ئه و کیزانه ی منیان نه ویستوو، من گه رده نیان ئازاد ده که م، من ..).

ئه و کابرایه کی ناسک بوو، که سیکی لووس و بیگه رد، ده نگ ی به رز نه ده کرده، چاوی زۆر نه ده کرده وه، بوئی نه ده کرد، ده ستی درپژ نه بوو، په نجه ی باریک نه بوو، گوپی سووک نه بوو، دوخینی شل نه بوو، چاوی حیز نه بوو.

جاسم هه ر دوازه ئیما مه که ی ئه هل ئه لبی تی ده نارده خزمه تی خودای گه وره، داوای ده کرد، له و دونیا یه زۆریان ئازارد او، زۆری

تالی چیشتووه، بهه شرتی بهرینی بهرکهوئیت، بهو هیوایه‌ی لهوئ (هوشیار سعید عبدالقادر) یش بدۆزیته‌وه، له سوچیکی بهه‌شنا، له په‌نا داریکا، له سه‌ر رووباریکی هه‌نگوین، له گه‌ل مامزو سووسکه‌و پاساری، له گه‌ل هوشیار باسی گولله بارانه‌که‌ی بۆ بگیڕیته‌وه، لی بپرسیت چه‌ند گولله‌ی به‌رکه‌وتووه، چه‌ندیان له که‌لله سه‌ری داوه، چه‌ند گولله به‌ر سینگه‌ی که‌وتووه، ژانی سه‌ر قورستر بوو، یان سینگه‌ی، سینگ کونکردن، یان می‌شک ته‌قاندن، کامیان ژانه‌که‌ی قورستر بوو، به‌کامیان گیانی ده‌رچوو، پێویستی به‌دوا گولله‌ی (رحمه) بوو، هاواری کرد، ده‌نگی هه‌لبه‌ری، جنیوی به‌سه‌رۆک و به‌بکوژه‌کاندا، داوای قومیک ئاوی خواردنه‌وه‌ی کرد، بواریان دا شه‌هاده به‌ئینیت.

له‌وئ که‌گه‌یشتنه‌وه‌یه‌ک، چاو له‌حوریه‌ی ناسکه‌کان ناکه‌ن، به‌بۆنه‌کانیان مه‌ست و چه‌یران نابن، هوشیان له‌خۆی ده‌مینیت، سه‌برده‌ی هه‌شت ساڵه‌که‌ی خۆی بۆ ده‌گیڕیته‌وه، با ئه‌ویش پێش گولله‌بارانه‌که‌ی خۆی بۆ بگیڕیته‌وه.

به‌هوشیار ده‌ئیت:

کێ گولله‌بارانی کردی، بۆ که‌وتیته‌وه‌بن ده‌ستیان، به‌یه‌که‌وه‌گیراین، من ئاگام لێبوو، ناوی تو‌یان پرسی من له‌بیرمه، ئه‌و دیمه‌نم قه‌ت له‌بیرناچیته‌وه ..

جاسم له سوید له ناوی هوشیاری ده پرسى، تا براهه كى بدۆزیته وه، ده یزانی ئه و پۆله كیژانه ی ئه و خوازبینی كردوون، هه رهههه نه بهی ژماره یه كیان گه یشتوونه ته سوید، دوویان له ستۆكهولم و یه كیان له باكووره له (سوندوسقال)، ره نكه یه كیك له و كیژانه میردی به پیاویكى كورد كردبیت، له شاره كه ی ئه وان بیت، به یه كه وه یه ك ژن (سۆسیال سكرتیره) یان بیت، زۆرجاریش له ناو پاسه كان رووبه رووی بوویته وه، ره نكه یه كیكیان ئیستاش بۆنی هوشیاری پپوه مابیت، ره نگی ئه وی گرتبیت، ناوی كوره كه ی خۆی، برازاكه ی، كوره خوشكه كه ی به ناوی ئه و كردبیت.

دلنیا بوو له به هه شتا هوشیار د ه دۆزیته وه، له و رووبه ره سه وزه ی ئا و ده وری داوه، ئه و ئاوه زۆره ی چیمه ن و میرگ له ئامیزی كردووه، له و به هه شته ده رگا نییه، هه مووی په نجه ره یه، روو و سینگ هه موو گولن، له و به هه شته ی هاوینان رووناكه و گولنه كان بوونه ته ئه ستیره و ئاسمان دابه زیوه و مانگ سه فه ر ده كات، تا ژووانه كان ته نها و ئامیزه كان گه رم بیت.

له وئ باله خانه كان له زیروزیون، ئه رزه كه ی به مه رجان و یاقوت و لوه لوه داربژراوه . سییه ره كانی سه د سال له بنی برۆیت ته واونا بیت، قه دی داره كان له به ره وه ی زیرن، به رده وام پرشنگ ده دات و ده بریقیته وه، هه موو داره كان قه دو به ژنیان زیره، بۆ

کاکه ئەبو خەلیل - 141

وەرگرتنی میوهکان ناکرێ دەستت بەرز بکریتهوه، لقهکه بهمیوهوه
بۆ دەستت شوێردە بپتەوه، وەک ئەو میوانه نیه، که لهسەر ئەرزا
خواردووێتی. پپوویست ناکات داری میوه ی بچهقینیت، بهرهمی
نوێ له بهههشت بچینیت.

لهو بهههشتهی له رۆژی یهکهمی چوونه ژوورهوت، بایهک،
باهۆزیک هه لدهکات، نه رم نه رم جله کانت داده مائی، کۆنه کان
نامینیت، رهشتالی و خهت و خال و قینچکه هه لدهگریت. لووست
دهکاتهوه ئەو بایه، خاوینت دهکاتهوه ئەو باهۆزه. لهوئ ئەو دوو
برادهره، ته می ناسۆرییهکان ده رهوینهوه، خه می ته مهن به سه
سالان بۆ یهکتری دهگیرنهوه.

...

به یانیهکی زوو بوو، شه وهکهی هوشیار فۆدگایه کی قورسی بی
بهفرو بی مه زه و بی زه وق له گه ل (برایم په شیوکاو) نۆشکردبوو،
هیشتا چاوهکانی ئەستوربوون و باش نه کرابوونه، له بهر بیئاوی
دهستی ته رکردبوو و به چاوهکانی داهینا بوو، باش به ناگا
نه هاتبوو، چوو ه سه رشه قامه دوو سایده پانوبه رینه کهی
(کوردستان)، ئەوهی له یه کهم رۆژا، که شاری له ئامیزگرت، ناویان
نا شه قامی (شیتستمه تر) ی.

ئەگەرچی شەقامە قیرتاوێکە دوو سایدبوو، بە لām ئە و بە یانییە یەک سایدی بە کارهاتبوو، تەنھا رۆیشتن هە بوو، ئەگەرچی ئە و شەقامە بەرینە سەرەکییە، تەنھا بۆ ئۆتومبیل و لۆری و تراکتۆربوو، ئە و بە یانییە کەرو عارە بانە، عارە بانە ی دەستی، چوارپایە ی نە خۆشخانە بە کانوونی ئاووکیسە ی خۆینە وە، عارەبانە ی چیمەنتۆ، شان بە کۆل، دەست بە کۆل، سەر بە کۆل، مل بە کۆل، پشت بە کۆل، دەرویشت، ئە و بە یانییە، شارو گوندو قە زاو ناحیە و گەرەک و کۆلان و کووچە و بازارو دووکان و دە ستفرۆش، دەرویشتن.

ئە و بە یانییە رۆژی حە شریوو، مە لائیکەتەکان دە ست بەدەفتەرەو وەستابوون، ئە سحابەکان بۆ واستە و رزگارکردنی چەند موسلمانیک لە لایەن خوداو پیغمبەرەو وە رهوانە کرابوون، لە دوورەو وە چاویان لە میللەتەکیان بێت، ئە و میللەتە ی لە یەک رۆژ بە یەکەو وە بار دە کات، بە یەکەو وە زیزبوون، هە موو توورە ن، بە یەکەو وە بووک و زاوا، کریکاری چیمەنتۆن و وە ستاکان دە پۆن، مامۆستاکان دە رگای قوتابخانە کانیاں داخراو و دە پۆن، ئە و بە یانییە، پیرو نە خۆشەکانیش بە رپۆەن، یە کەم رۆژە کوپرو کەمئەندام و کەمدەرەمەت و کەمخزمەم و کەممنال، دە پۆن.

هەموو دە رویشتن بە لام کە سیان نە یان دە زانی بۆ کۆ دە پۆن، نازانن میوانی کام دیوہ خانن، خۆشیان نازانن لە کام چیشتخانە ناندەخۆن، دە ترسین و نازانن لە کام مزگەوت روو لە قیبلە ی خودا دە کەن، لە و بە یانییە فرۆکە جەنگییەکان ئاسمانی شار تە ی دە کات، کە س نییە، ئاگر بە روویان بتە قینیتەوہ، کە س نە ماوہ، دە ست بە رزکاتەوہ، هە موو بۆ ئاسمان دە ست و چاوو دوعا بە رز دە کە نەوہ، لە و ئاسمانە ش تە نھا عزائیل دیارە و بە روو حکیشان راناگات، شەھادەھینانیش ناگاتە ئاسمان

ئەو بە یانییە هوشیار چاوی لیبوو، نان و ئاو، برنج و ساوہ رو گوشت، نانی تیری، نانی تە ندوور، دە رمان و حە ب و پلاستە رو بالیف و بە تانیەو مە لو تکەو ژانی منالَبوون، رە شانەوہ ی نە خووش، مە رو بە رخ و گاو گۆلک، قازو مراوی، هە موو لە سەر شە قامەکان دە رویشتن، بە لام کە سیان نە یان دە زانی بە رەو کیندە ری دە پۆن، نازانن بەرەو ..

خە لکی تی دا بوو لە (داقوق) هەو بە پێیان هاتبوو، لە گەرەکی (رووناکی) ناوشار، لە ئوردووگاکانی (قوشتپە) و لە (پردی)، لە (کوران) و (حی عسکری) و (عەردەکانی جیش شعبی)، لە (توو رەق) و لە (مامزاوہ)، لە (پیردادو) هەو، هەمووی تیکە لَبوون، دە رویشتن، روژی حە شریبوو. ژن دە گریاو جینیوی دە دا، گەنج کفری دە کردو رای

دهکرد، پیاوه و چه کهکهی سه رشۆره و گله یی ده کرد، رادیوییه کان نوزهیان نهدههات، درۆ زۆر دهکرا، پارانهوهو نوزانهوه ..

ئوهوی کهمیگ رویشتبوو، ماندوو ببوو باری سووکردبوو، نیوهی بارهکهی له ناوهندی شه قامه که دادهگرت. ئهوهی نه خوڤ بوو، بوئی نه دهکرا بپروات، ده وهستاو به جیدهما. ئهوهی له ناو بوئی لۆرییهکان، له پشستی تراکتۆره کان جیگای نه مابوو ده هیندرانهوه خوارهوه، که س له سهر که س نه دهوهستا، ته رم به تهنها مابوو، بریندار ده یینالاند، نه خوڤ ده یبووران، پیاو ده یشیراند، منال له برسانا ده یزیراند.

...

من سه فهر ناکهم .. به لام شاره کهم جیده هیلم، به تهمای رویشتن و ئاواره بوون نه بووم، وا به ته وهسه وه راده کهم، نه پارهم پییه، نه خودا حافیزم کردوو و ده رۆم، پاسپۆرتم له گیرفاندا نییه، له راستییدا هه ر شیوه ی پاسپۆرتیشم نه دیوه، سه فهریش ده کهم و ده چمه سهر سنوور، سنووریش به چه کداره کان پارێزراوه، به به فر گیراوه، به ترس گه مارۆ دراوه. من فیرم سه فهر ده کهم، به لام ده گهریمه وه، مه رجیش نییه، من بیمه وه، براده ره کهم بیته وه، دایکم بیته وه، باوکه هه ناسه سواره کهم بیته وه، نه خوڤه نیوه مردوو که بیته وه، سه فهر ده کهین، زۆرمان سه فهر کردوو، به برسیه تی ده چین و به برسیه تی ده گهرینه وه.

هوشیار له ناو کهنده وشکه که خوی کردبووه ریوییه کی ترساوی
رانراو، له ترسانا، ئه و تامی ترسی کردبوو، ژانی هه لاتن و
راکردنی دیبوو، شهوانه و چهند سال له مائی خه لکی تر ماوه ته وه،
نانیان به جنیو پیداوه، ئاویان به دلۆپه له زاری وشکی کردووه،
ئهو باشی ده زانی، زۆرتتر له کهسته که کانی که نده که ده چوووه
ژووره وه، له گه ل دره که زه رده که ده ستله ملان ده بوو.

که فرۆکه کان هاوارو خوینیان له ناو خه لکه که چاند، که
رۆیشتن، هه لسانه وه یان هه موویان بو زۆرتتر رۆیشتن، په له یان کرد
له هه لاتن، ئاگره که راوی شاریک و میلیه تیکی ده نا، خوین و
قیژه ی ژن و مناله بهسته زمانه کان، گه وره کانیش بهسته زمانبوون،
چه کداره کانیش بهسته زمانبوون، له و شه ره گه وره یه دا که م خوین
رژا. له و کوده تایه مه زنه که م که س گیرا، دوو که س گیرا و بیست
هه زار که س له و شه ره گه وره یه ئازادکرا. له و شه ره کۆنده دا، چوار
که س کوژراو چوارسه د هه زار که س لیبووردنی بو ده رکرا.

فرۆکه کان به رقه وه هاتنه وه، شاریک، له ناو زوورگه کان له و
ده شته قوونله دره خوین شارده وه، خوین له یه کتری شارده وه،
له بهرچاوی که سوکاره کانیان بزربوون، له ناو ئاپووره که دیار
نه مان، به لام له یه ک ئه فسه ره، بو یه ک لووله ی شیستیرو
مووشکهاویژ دیاربوون. یه ک فرۆکه وانی یه ک نجمه له سه رشان،
یه ک ملیۆن که سی ده بینی، یه ک ملیۆن که سی ده ترساند. ئهو

ئەفسەرە دەستی دەگەیشته هه‌موو رووحه‌کان، هه‌موو چاوه‌کان، هه‌موو خه‌ونه‌کان.

فرۆکه‌که‌ وه‌ک هه‌لۆیه‌کی برسی، وه‌ک قولابیک، به‌ شه‌ گۆشتی خۆی له‌سه‌ر خوانه‌که‌ هه‌لده‌گرت و به‌رز ده‌بۆوه‌و دوور ده‌که‌وته‌وه‌، یه‌ک بووه‌ قوربانی، دوو سی .. که‌س نازانی‌ت، له‌ گه‌ل مووشه‌که‌کان، هه‌موو هاواریان لێهه‌ ئسا، هه‌موو ده‌ستیان بۆ جه‌سته‌یان درێژکرد، بۆ خوی‌ن و شکان و په‌راندن و لیبوونه‌وه‌، ده‌ستیان درێژکرد، ده‌ستیان له‌ چاویاندا، ده‌ستیان به‌سه‌ریان داھینا، کلاوو جه‌مه‌دانیه‌کانیان هینایه‌وه‌ خواره‌وه‌، سه‌ری مناله‌کانیان پشکنینی.

ئهو کاروانه‌ یه‌ک ملیونه‌یه‌ سه‌ری لێره‌یه‌وه‌ ده‌گاته‌ ناو ئیران، ده‌چنه‌وه‌ ناو که‌مپه‌ کۆنه‌کان، ئیران خیه‌وه‌ ته‌کانی نه‌پێچاوه‌ته‌وه‌، له‌ (زیوه‌) وه‌ (خوو) له‌ (سلماس) وه‌ (کرمان)، که‌مپه‌کان ماون، ئه‌وه‌ی له‌ گردی (مه‌لا ئۆمه‌ر) ئاودیوبوو، ناگه‌ریته‌وه‌، هه‌تا ناو ئیران ناوه‌ ستن، که‌س ئاو‌ر ناداته‌ وه‌، هه‌موویان هه‌ر ده‌رۆن، ده‌رۆن وه‌ که‌م ده‌بنه‌وه‌، ده‌رۆن مناله‌کان سه‌رماو ره‌شانه‌وه‌وه‌، سکچوون ده‌یانکوژی‌ت، بۆ ناشتنیش زۆر ناوه‌ ستن، دوور ناکه‌نه‌وه‌، ناگانه‌ گۆرستانه‌کان، هه‌ر له‌سه‌ر ریگا‌کان ده‌یانشارنه‌وه‌، بیکیل، بێ ئه‌لحه‌د، بێ ته‌لقین مردووه‌کانیان شارده‌نه‌وه‌.

هوشیار به ههمووانی وت:

من ناچمه وه ناو ئیران، جاریکی تر من ناگه پیمهوه، که
گه پامهوه، وتیان:

دوا جارته، نابی بگه پیتهوه ناو خاکی ئیسلامی!
من له ووئ زۆرم خواردوو، دهمه ووئ ئه مجاره روو له ولاتیکی تر
بکه، ناچمهوه ئیران.

....

ئیسماعیل سه رشفته هه رچی گووتبایه، زوو ده یانووت، ئه وه
قسهی تو نیه، ماموستا په روین ده رسی داویت، ئه وه له مالهوه
تهختهی ره شی بو داناویت، ده سته دار له سه رسه رت
راده وه ستیت، ده رسی میژووت پیده لیتهوه، ده رسی حساب و
ژمیریاریت پیده لیتهوه. له دلی خو شیهوه ده یووت:

په روین ههمووشتی منه، ئه فسه ری تجنیدی منه، به لام گالتهی
به بوچونه کانم دیت، بروایان پی ناکات، من سه دجار پیده لیم
ئه وشه ره گرتنی شاری محمره و گه ماروی عبادان نییه،
چه کفرۆشتن و برپاری ئه نجومه نی ئاسایش نییه، ئه وشه ره بو
گیپانه وهی دوورگه کانی (طنب الکبری) و (طنب الصغری) و (آبو
موسی) نییه، چونکه به سنوورو به نفوس و به میژوو و به زمانیش
په یوه ندییان به ولات و سه روه ری عیراق نییه و نه بووه، (سیف
سعد) و (زین القوس) ناوی تاشراون. شاره کانی نجف و کربلاء و

كوفهش نابیتته بهشیک له ئیران، ناکرئ دهستنویژ بگرن و بۆ نویژ ههزارهها کیلومه تر بېرن، ناکرئ .. شهپهکه له جیاتیی هه موو جیهانه، بۆ ئەمریکاو بۆ کهنداوو سوریاو بۆ صعیدی میسریشه، ئەو شهپه بۆ تۆلهی حسینی کورپی علی و ئیمام سجاده ، ئەو شهپه بۆ وهگرتنی به شیکه له شطالعرب، بۆ نرخیی پترۆل و سهرمایهگوزارییه، بۆ بهشی داهااتی مهرقده پپروژهکانی شیعهیه، بۆ لهناوبردنی بناخه و بهرنامهی ناوهکی و ئەتۆمی بهغدایه، ئەو شهپه بۆ ئەوهیه ئیران بهیهکجاری دهستبهرداری کوردو شیعهکان بپیت.

ئیسماعیل به هوشیار گووت:

پهروین منی رزگار کردوو ، منی تسریحکردوو، ئا میر سربیهکهی تۆش پیاوانه و مهردانه، مۆلهتی یهک حهفتهیی تۆی تهوقیعکردوو، تۆی رزگار کردوو، ئەو سهیتهرانهی نیوان تاجی و ههولیر، بواریان داویت، تۆیان له و کونهپهشه دههیناوه، ئەوهیان دوا مۆلهتی تۆیه، ئەمجاره بچپهتهوه، یان ده کوزریت، یان له سهه عارهبانهی که مئهندامی بۆمان دپته وه، که تا ئیستا بوخچه کهت نهکراوه تهوه و ژنت نه هیناوه، که معوق بوویت، تا ده مریت و ده رزپتهوه، بئ ژن و نه وه ده مینپتهوه، وه ره گوئ له و قسه یهه راگره، من زۆر له پهروین فیربووم، ده زانم ئە وهت پپخۆشه ..! حهزت له و به زمهیه، من له پهروین فیربووم، من باش ده زانم شوینه کهی تۆم نه دیوووه.

له ئیووم گوئ لیبووه له ناو (هۆره) کانی (میسان) زمانتان بو
ریگا و بواری چوونه پیشه وه دروستکردووه !!

ئيوه ده لاین، مدفعیهی ئیرانی زۆر باش خاله کان ده پیکیت...!!
ئيوه ده گیرنه وه، ئه وان به لیشاو هیرش ده کهن، به کلیلی
به هه شته وه ناگه پینه وه !!

ئيوه ده لاین شه ره کان گهرمه، بو ته قینه وهی مینه کانی پیشیان
به سه دان هیرش ده کهن و ناگه پینه وه، له کاره با و له ئاوو
چه مبه رو له گولله ناگه پینه وه !
ئه مجاره بچیته وه ناگه پیته وه، جاریکی تر نموذجی مۆله تی
مانگانه له گیرفانت نابینیته وه .

(که قسه ی بو ده کرد، ئه و که سه نه بوو له پیش په روین گچکه
ده بیته وه، ئه و که سه نییه له سه یته ره کان ده تاو یته وه، ئه و
ئیسما عیله نه بوو بو ته سرحبوونیش نه یده یو یت بچیته تجنید،
ئهو هی به دیتنی سه ربا زیک به ره نگی زه یتونی ره نگی ده گۆرا).

ئیسما عیل به هوشیاری ده ووت:

من مه سه له کانم به ترس و دله راوکی و ژنانی و ترسنوکی
وه رگرتووه، مه سه له که له وانه گه و ره تره .

شه ره که له و رووبه ره گچکه یه له شه ری دووه می جیهانی
دژوار تره !!

شه ره که ئاگری زۆری تیدا به کار دیت !!

شەپھەگە ناوچەییەکی زۆری کاو لکردووہ..!!

شەپھەگە دارخورماکانی باشووری ھە موو برپوہ تەوہ، ھۆرەکانی
وشکردووہ، گوندەکانی سە رسنووری خۆمانی چۆلکردووہ ،
کانییەکانی تەقاندیتەوہ، مزگەوتەکانی خاپوورکردووہ..!!
شەپھەگە نیوان کۆمپانیەکانە، نیوان کۆ زۆرتەین چە ک
بفرۆشیت، کۆ پارە زۆرتەرقە رزبکات، مەن دە زانم یە ک مدرعە،
فرۆگەییەکی (سەمتی) بەچەندین ھە زار دۆلار کپاوە، ئە و شەپھە
بەردەوام سامانی ئە و دوو وڵاتە ھەلدەمژیت، ئە و ئاگرە
کارگەکانی چەک گەرم دەکات، ئە و چەکانە لەو رووبەرەو لەسەر
سینگی ئیوہ بەدەست و بەرنامەیی سەسەتی گەوج و پاوانخواری و
دەسەلاتی فاشیەکانی ئە و دوو وڵاتە تاقیدەکریتەوہ.

ئیسماعیل لە ھوشیار پارایە وە، تکای لیکرد، نە گەریتەوہ،
پییووت:

شەپھەگە بواری دەربازبوونی کەمە، تۆ وا دە رباژبوویت، بەلام
بگەریتەوہ بەرەگە جاریکیتەر ناگەریتەوہ.

ھوشیاریش دەیووت:

بەلێ، مەن لیرە سوار دەبم، لە سەیتەری ھە ولیر دە مانھینە
خواروہ، ئینزاباتە کە یەک یەک پەسولەکانمان پێ دە ر دەھینیت،
باش وردبوونە وە لە پەسولەیی مۆلە تەکانمان، سە رسۆرەگە لە

بەروارەکی مۆلەتەکە دەکۆلێتەو، دەپرسی ماوەکە گونجاوێ تا بگەرێتەو وەحدەکت، بەش دەکات، لەکوئ .. بەلێ لەوئ سوار دەبینەو، لەسەیتەری کەرکوک، دووبارە .. لەدوو سەیتەری کەرکوک دووبارە لێپرسینەو و لێکۆلینەو مان لەگەڵ دەکەن، سوار دەبینەو، پیش ئەوێ بگەینە (سلمان بگ)، پیش ئەوێ بگەینە (خالص)، پیش ئەوێ بگەینە (هەبەب)، پیش ئەوێ بگەینە ناو بەغدا، لەناو بەغداش لەگەرچە، لەدەرچوونمان لەبەغدا .. تا دەگەینە (عمارە)، بۆ ..

دەرۆین تا بۆنی دوو کەڵ و دەنگی تۆپ و کەوتنەوێ تۆپەکان، لێپرسینەو هەیه، ئەکاروانە دوورودرێژە، ئەو هەموو شەرمەزاری و ریسواکردنە بۆ ئەوێ تالە و شەرە بکوژیت، یا بکەوێتە دەستی ئێرانیهکان، تا زۆرتر شارەکانیان کاول بکەیت، تا زۆرتر عبادان گەمارۆ بەیت ..!

.....

کە پەرۆکە سپییەکی بۆ کفن وەریانگرتبوو، بەرزکردەو و دەوریانگێراو لیاکە، فرقهکە، سیچل هەزار سەرباز بەیەک رۆژ، کە ناوچەیهکی فراوانی ئێرانیهکان وە رگێرایەو، هوشیار قسەکانی ئێسماعیلی بەبیرھاتەو، زانی ئێسماعیل تەنھا لە پەروین شتەکان فیرنەبوو، زانی ئەو پەروینیشی فێرکردوو.

ئیسماعیل دوور له پهروین قسهی زۆر ده کرد، زۆریش گوئیان
 لیادهگرت، تا ئه و ته واوده بوو، کهسیان قسهیان نه ده کرد، له سه
 میزه کهی ئه و نزیک ده که وته وه، هه ردوو ئه نیشکیان ده گه یانده
 ته نیشتی میزه لاوازه شلۆقه که، هه مووده ستیان به
 بهرداخه کانیا نه وه دهگرت، ئه و ده مانه ی که ئه و قسهی ده کرد،
 زۆری ده ووت و زۆریشی له بیرده چوو، به په نجه کانی نه خسهی
 ناوچه کانی شه په کهی ده کیشا، جاروبار به په نجه یه که ته قه ی له
 میزه که ده هیئا، مستی له میزه که گیرده کرد. دهستی ده که وته ناو
 کاسه بچو و که کان، که وچکه کانی په رت و په خشان ده کرد، که
 ره وشه کهی شروقه ده کرد، زۆریان سهریان له گه ل ئاواز و شه کانی
 ده هه ژاند، راستی و پیشهاتی زۆریان له سهر میزه که دیبوو.
 هوشیار دست به ستر اوو چاو به ستر او، دهیووت:

ئیسماعیل تو ئیسماعیل نه بوویت، تو ئیبراهیم بوویت، منت بو
 سه برین و قوربانی دانا، منت به قوربانی ژمارد، به منت وت، تو
 قوربانی، به لام قوربانی بو که سانی جه لاد، به لام من به قسم
 نه کرد، بهس نه گه رابووما یه وه، یهک جار

....

مهرو بۆ کۆ ده چیت .. له سههر سنوور، له ههنگاوی مائئاوایی و
رۆیشتن، له چاوی کانیه روونهکان، بهژنی دارهکان ببوونه پیتی
بهیامیک، به هوشیاریان دهووت:

هه موو کهسیک که له سههر ئه و خاکه له دایکبووه دهبی، بهشی
ژیانی له سههر خاکه کهش بژیت، وه فای خاکه که بداتهوه، تو
ههشت سال له ئیران مایتهوه، چوار پینچ سالیش به منالی له
شارۆچکهیهکی خواروو ژیاویت، هه رامزاده دهبیت. دوو سال له
بهغدا له (العطیفیه) خویندکاربوویت.

شهوو رۆژیک بوو له (دینا) بهرۆیشتن دوور کهوتبووه، باری
سووک بوو، بهتهنهاوو، دهستی منال و کۆله پستی پینهبوو، کهسی
نهخۆشی له گهڵ نه بوو، ده رۆیشت و بیری ده کرده، ئه مجاره
بههزامهندی خۆی دهپوا به قاچهکانی خۆی دهپوا، به چاوی خۆی
و به بریاری خۆی دهپوات.

بۆیه ههز ده کهم ئاودیوبم، ئه و سهفههرم به ئارهزوی خۆمه،
بریاره و داومه، دهپۆم من ناچمه وه ناو خاکی ئیران، من ئه و دوو
سالهی هاتبوومه ، ته نهابووم، نامۆبووم له زمانی که سیان
نه دهگهیشتم، خواردنم وه ک ئه وان نه بوو، نوێژم ده کرد، پێیان
دهووتم، سه بیرکه چۆن گۆرا، من نه گۆراپووم من له و نوێژه
راهاتبووم، من له گهڵ پیاوان ژیاوم، ههشت سال من ژنم نه دی،
ههشت سال ژنمان نه دیت، زۆرمان بۆ ژنه کانمان، بۆ
دهستگیرانهکانم بۆ کیژه کانی کۆلانه کانمان، بۆ ژنه کانی
دائیرهکانمان دهگریان، ههشت سال کهسمان یهک منالی نهبینی.

(ههشت ساڵ سی چل پیاو له ناو یهك هۆل، كهسیان بۆنی ژن نهكهن، بۆنی منال نه كهن، به گریانی منالیک نه چه مینه وه، ئهوانه چۆن مروڤن، پیاو به ژنه وه پیاو، پیاو به شیکى شیرینی جهسته مولکی ژتانه، ئه وه موو پیاوانه ههشت ساڵ یه ك منالیان له مندالدانى ژنان نه چاند، كهسیان نازی ژنیان نه بینی، بیگهردی منالیان ماچ نه كرد، ئه وانه نهخۆشن، هه شت ساڵ خوینیان له دلایان فشاریان نه كردوه، چاویان فرمیسکی نه ژژاندوه، ئه وه موو پیاوه ههشت ساڵ تۆیان ... نه ژژاندوه. كى ده لئ ئهوانه مۆرالی مروڤیان مابوو).

تۆ ناته وئ گه وره بوونی خۆت و سه رسیبوونه كهش له و ولاته تهواو بکهیت، ناته وئ پیربوونی دایکت ببینی، ئه و گه وره بوونی تۆ مه بهست بوو، تۆ به تهنها هاتوویته سه ر ئه و سنوره و كه سیش ناناسیت، كى بناسیت، هه شت ساڵ له ناو یه ك هۆلدا ژیاویت، نمونه ی كه سانى ناو رووبه رى نیو ملیون كیلومه تر دووج ای عیراقیان له ناو یهك هۆلى ههفتا و دوو مهتر دووجایان كۆكردبووه، له و هۆله دا سه ربازی دیلى به ته مه نتان له گه ل بوو، كورپى گه نج، هه بوو هاوارى لیهه لدهستا كه براده ره كه ی ده یویست سواری بێت، كهسى واتان له گه ل بوو له و ماوه یه دا دوو هه زار زۆرتیش ئه و

كاكه نه بو خهليل - 155

قورئانه گه وره ي ختم كرد بوو، سي مليون جار سوره تي فاتيحه ي
خويند بوو، كه پاسه وانه كانيش بانگيان ده كرد، پييان ده ووت، تو
ده بي تو به بكه يت، تو ئيماندار نيت، نه هلي نه لبيت له تو له
دوعاكانت رازي نين.

بهشی شهشهم

دوچار من گيرام، تهقهى گهرم و توپبارانه چرهكه نه ماوبوو كه
 من گيرام، له ناو دووكه ل و هه لگرتنهوهى ته رمهكان منيان
 هه لگرتنهوه، من له گه ل كوكردنهوهى جه نازهكان دوزرامهوه، تهنها
 من هه ناسهم ده هات، له و ماوه يهى له ناو ره بيه سه ر
 به جه مه لونه كاندا مامه وه چه نديچار تا به يانى، بو دوو روژيش
 لاشهى كوژراومان له گه ل ماوه ته وه، به لام نه و جاره له گه ل كه رته
 جه سته و سه رى بر اوو پارچه گوشتى هاورييه كانم چه ندي سه عاتيك
 ماومه ته وه .

كه من گيرابووم، لئيبووردنى گشتى بو سه ربازه كورده كانى ناو
 جه رگه ش هره كان ده رچوو، كه گيرام هه ناسه دانم منى
 ئاشكر كرد، من ده ستم نه ده جولا، چاوم قه پاتبوون، لووتم بوئى
 نه ده كرد، خوئى نه وان هه تا نزيك ده ماره كانى منيش هاتبوو،
 كه ميكي ما بوو دل م نه وانيش هه لمژى، خوئى هه موو بنياده مه كان
 يهك ئاوئيه يه و دل هه كانيش يهك ماركه ي ماشينيكه، بو يهك ده بن،
 يهكترى ده ژينن، به لام پيش نه وهى جوگه كه بگاته نزيك سيوه كه ي
 دل م وشك ببوونه وه، نه گه رنا ده ماره كانيان ده دوزيه وه، نه وه
 خوئيمژى نييه، نه و هاوخوئى و هاوره گه زييه .

هوشياره به و ژنه نازاداره كهى خوى به ناوى (ئهنا ئه كسلسون)
پيناساند، كه ليكولينه وهى يه كه م هاتن و گه يشتنى له گه لكر دبوو،
قسه ي ده كرد. له ژنه كهى پرسى بوو:

نازناوى منت ده وئ..؟

روژى له داىكبوونى منت ده وئ ..؟

باسى خومت بو بكم، ئه و چيرۆكه كهى ته واوده بى، كهى ته نها
به توو دهى وهك توش به من راده گهن...؟

هوشيار وتبووى:

من نازناوم نيبه،

من روژى له داىكبوونمان فه رمانبه ره كهى سه رژميريه كه،
هه موومانى له ناوه نده سال داناه،

داىكمان به مه زنده ساله كهى داناه ..

به ژنه كهى وتبوو:

من قسه ت بو بكم م !! دياره كات و به رنامه ت زوره، دياره

ده ته وئ چهند فيلم و به سه رهات بزانيت.

من كه له داىكبووم له دوو سى مانگى يه كه مى ژيانمدا، كهوت
قوونپرو گرى و دوومه لم له مل هاتووه، داىكم هه مووى به سوژن بو
ده ره پناوم، هه موو به ناوى تاكه بيره كهى گو نده كه بو
شووشتبوومه وه.

داىكم دوو هه زار جار ئه نگووسته ئه ستووره كهى له قوورگم

راكردوه،

دوو ههزار جار به ههردوو چۆکی پشتی قرناندوو مه ته وه،
دوو ههزار جار ملی لوولداوم و شانی شیلاوم گوايه سه رام
بووه، شیریی له چاو کردووم، گوايه چاوم کوله.

من له منالیه وه، یه ک مانگ جاریک سه رم له سه ره رد له
چۆلی شۆردراوه،

من له سه ر خشته ی لیكدانی بیرکاری چوارسال داری شلکم له
پشتی دهست دراوه. من ده بهرۆژ به پپیان هاتووم بۆ تورکیا.
من ههشت سال بۆ دادگاو بۆ لیپرسینه وه وه له خۆرای گیاروم،
له وه ههشت ساله که سی خۆم نه دیوه، که سیش نه یزانیوه من له
کویم، که سیان نه یانزانیوه له ژیاندا ماوم.

هوشیار له رۆژی یه که می ته حقیقه که یدا وتبووی:
من (کیس) م نییه، من سه د کیسم له سه ر دروست ده کرئ،
کیسم ده لیل و پرسیری ناویت، هه شت سال له زیندانه کانی
کۆماری ئیرانی ئیسلامی وه ک سه ربازیکی کوردی سونی
ماومه ته وه، ژماره م هه یه، له رهنگ و شیوه و رۆیشتن و راوه ستانم
دیاره، له ژماره که م دیاره.

من ...

(ئه نا) .. تۆ بنووسه و مه گریی، تۆ گویم لیراگره، هه شت
مانگ، شه وو رۆژ هه شت سه عات تۆپه قورسه کانی ئیران تۆپبارانی
ده کردین، له ناو ره بیه که ش جنیوبارانیش ده کران، من چوار مانگ
خۆم نه گوپئ، من چوار رۆژ گووم نه کرد، میزم به به ده له

خاكييهكەم دادەكرد، تۆ بنووسە و مە رگريئ.. من مافی
پەناھەندەیی و پاسپۆرتەم ناوی .. من نامە وئ تۆ زامدار بکە م،
ئەگەر چەرمەسەری ئە و هە شت سالت بۆ بگيرمه وه هەتا ماوی
بەگريانهوه دەژیت. لەناو ترینی ریگای مائە وەت بۆ من دە گرييت.
لەسەر خوانی نانخواردنت، لە سەفەرە دوو هەفتەیهکانی ولاتی
تایلاندت. لەبەر من، خۆت بۆ مە ئەوانی و تيشکی خۆر خۆت
ناگۆریت. ئەگەر هە موو سەربردەکانی خۆمت بۆ بگيرمه وه، هەتا
ماوی دەگرييت، لەبەر من، واز لە (یول _ جەژنەکانی لەدايکبوون
و سەرەسالت) و (مید سۆمەر _ ناوەندی هاوین) و جەژن و
دیارییهکانی رۆژی لە دايکبوونی خۆت و دايک و باوک و تاقە
خوشکەت دەهيئیت،

تامە خۆشەکانی (ستودیند _ ئاهەنگ و بەرنامە و جلی نوئ و
کلای سپی و خواردنە وە و قۆل گرتنی کورپی خە و ن و سوورپانە وە و
ناوشارت بە لۆری و ماشینی گەورە و کۆن) ت لە بیر دەچیتە وە .

....

لەو فرمیسکە گەرمانە ی خۆمدا، ناویکم بۆ بدۆزەرە وە، کیسیکم
بۆ دانئ.

_ تازە برپیار دەرچوو، ناوچەکەتان ئارامە و ئاسمانەکەتان بۆ
دەپاریزن ..؟؟!

ئاسمانی من تاریکە، ولاتی من هەر دیل و ئەسیرە .

له ههشت سالی ته مهن، به شهوو رۆژه کانی به رههم نه بووه، لهوه ههشت ساله داریکم نه چاندووه، به ردیکم له سهر به ردیک دانهناوه، له و ماوه یهدا، مردوو بووین، به لام گۆره کهمان تۆزئ فراوانتر، مردوو یه کجار تهلقین دهردرییت، من رۆژانه چهن دجاریش تهلقین ده درام، رۆژانه ههر سی ژه مهکه، له ههر پینج نوێژه که گۆره شار ده کرام.

ته ماشاکه ئیوه بهردهوام له سه رمیژه کانتان گۆل میوانه ، له سهر ریگاگان گۆل پيشوازه ، له ناو گۆله وهو بو مالی گۆل، گولیش ده به نه وه. من ههشت سال چاوو روو و بوئی گۆلم نه بینی، من له و ماوه یهدا گۆله به رۆژه یه که نه هاته ناو دلّم، هه نار له ناو ده ستم خهوی لیینه که وت، چیمهن و گه لا بالیفم نه بووه، قه دی داریک تا له ئامیزم بگریت لقیکی سهوزو باریکی به دوامدا نه نارد.

...

بریاره که ده رچوو، به لام سه یرکه، دیاره که وا حکومه تیک و حزبیک چه ند ده ریاو کیشوه ر لیمان دووره نارازییه، کوبا ئه و ولاتهی سه دان، ههزاره ها زارۆکمان به ناوی سه رۆکه که ی کردوو، له هاڤانا به قه د کورد ناوی (کاسترۆ) یان له مناله کان نه ناوه، دیاره هیشتا رق گه وره یه، (زیمبابوی) بو نارازییه، (یه مهن) چه په یوه ندی به ولاته که مان هه یه، ئه وانه نوینه ریان له ئه نجومه نی ئاسایش بی شه رمانه، بی به زه بیانه و وتیانه:

کەس لەو وڵاتە ئاوارە نەبوو. شێخەکانیان، بە شافعیەکان و زیدیەکانی یەمەن، بە قورئان سوپندیان خواردوو، خەنجەرەکەی لە ناو قەدی کردیتەو و نارازی بوو و وتویانە:

یەک کەس، یەک گیانە وەر لە سەر ماڵ و لە سەر ئاگردان و لەناو زەنج و کۆڵیتی خۆی ئاوارە نەبوو!!

ئەو سێ وڵاتە نوێنەرەکیان لە ئەنجومەنی ئاسایش و توویانە:

کوردەکان کەسیان ژیا نیان لە مەترسیدا نەبوو.

یەمەن ئەو وڵاتە لە سەر کەناری درێژی دەریا نوێژ دەکەن و لەسەر ماو لە گەرماو لە برسانا خە و دە یانباتەو. نوێنەرەکیان درۆ دەکات، پیشنیارەکەی ئیران و تورکیا و فەرەنسا پەسند ناکات. یەمەنیەکان وادەزانن ئێمە بەنداوەکەی (مارب) ی (سبئیەکان) انی ئە وانمان تەقاندیتەو، ئێمە پاشاکانی ئە وانمان کوشتوو، وڵاتەکەمان کردە دووبەش، دوو کە لتووورو دوو سوپا، ئێمە سوپای میسریمیان بە سەر وەرکردن، ئێمە بووین یە ک ملیۆن کرێکاری یەمەنیان لە ناو خاکی سعودیە دەکرد. وادەزانن ئە و میلیلە تە لەیەک رۆژو بە سەرماو بە پێپیان نەگەیشتنە سەر سنووری ئیران و تورکیا!.

یەک ملیار کەسی چینی دوو ملیار چا و چینی، کە سیان لەسەر سنووری ئیران و تورکیا بە رووتی و بە برسیەتی نە یانبینوو،

فرۆکه‌ی به عس میلله تیک راو ده ئینت، بۆیه نوینه‌ره‌که‌یان له ئه‌نجومه‌نی ئاسایش پێشنیاری پاراستنی میلله تیکی په سند نه‌کردبوو.

.....

بریری 688 له 5 ی ئه‌پرێلی 1991

نوینه‌ری تورکیا و فه‌ره‌نسا له 3 و 4 ی ئه‌پرێلی ساڵی 1991 دوو نامه‌یان ئاراسته‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌گرتوو‌ه‌کان کردبوو، هه‌روه‌ها له رۆژانی 3 و 4 ی ئه‌پرێلی ساڵی 1991 دوو نامه له نوینه‌ری کۆماری ئیسلامیش ئاراسته‌ی هه‌مان کۆمه‌له‌ کرابوو، که‌وا له‌ده‌ست سته‌م و سوپای عیراقی هاوولاتیانی کورد له باکووری عیراق هه‌لاتوون و روویان له ولاته‌که‌ی ئه‌وان کردوو، بۆیه داواکاره‌ ئه‌و زولمه‌هه‌لگرن و بواری دانوستان بکه‌نه‌وه‌ بۆ به‌رقراربوونی ئاشتی و ئارامی له ناوچه‌که‌، داواکاربوو بواریه‌بازینیت که ره‌سته‌و یارمه‌تیه‌کان بگاته‌ ئه‌و لیقه‌ومانه‌و ریکخراوه‌ خیرخوازه‌کان بگه‌نه‌ ناوچه‌کانی سه‌ رسنوره‌کان، داواکاره‌ هه‌ موو پێویسته‌ کان و کالاکانیان له ناوچه‌که‌ بخریته‌ بن ده‌ستیان، تا بتوانن زۆرتین یارمه‌تی بگه‌ ینه‌ خه‌لکه‌که‌ به‌تایبه‌تی کورده‌کان، داواکاریشه‌ ولاته‌کان هاوکاربن له‌ پێشکه‌شکردنی زۆرتین یارمه‌تی و کۆمه‌ک، حکومه‌تی عیراقیش ئه‌ سته‌نگ نه‌ خاته‌ پێش ئه‌ و ریکخراوانه‌ ی کۆمه‌کیان پێیه‌.

له دانىشتى ژماره 2982 ، به رهامه ندى 10 ئه ندام و لارى
هر يهك له ولاتانى يه مهن و زيمبابوى و كؤباو ده ننگه دانى چين
و هينديش، برپاره كه ده رچووه .

....

هوشيار له سويد له ته مهنى نزيك په نجا سالى بو يه كه مجار
ژنى هينا، هه شت سال ئه سيري ژنى نه بينى، چاوى په شى ژنى
نه بينى، روومه تى ليموى ژنى نه مژى، نه به شه وو نه به روژ قه دى
به قه دى ژنيك نه گرت، مروقيك هه شت سال ژن بونى نه كات، چون
وشك نابيته وه !!

چون جهسته نابيته كهنده لان !!

چون ده ستى خوئى له بيراناچيته وه، چون روښتن و هه ناسه
ده ناسيته وه...؟؟

ئهو خوئى هه ستى ده كرد، و پياويكه له بهرد، ئهو له چيمه نتوو
برونز دارپژراوه ، له گه ل ديوار كراوه به ديوارى قه لاته كان و
سه ربازگاكان، ئه وه ده ييوت:

من وشك بوومه ته وه، من هه شت سال ئاونه دراوم، نان
نه دروام، به خوئى نه گرياوم، من پياوى به ردم، من له دوزه خى
ئيسلامدا بووم، له يه كه م روژدا ژنيان ليمان جياكرده وه، ريزو
ستايشيان ليمان دزى، نانيان به رهقى له پيش دانين، به گهرما
ئاوى گه رمى سوپريان له پيش داده ناين، به زستانان ئاوى
شهخته يان پيمان ده شكاند، من پياوى به ردم !!

وا لێره بوومهتهوه و پیاوی گۆل، پێ اوێ باوه شی ژن . که من دهرویشتم دوو مه ترو زۆرتیش له ژنان دوورده که وتمهوه، له ژنان دهترسام، نه مدهزانی منیش وه که ئه وان هه ستم هه یه، منیش دهزانم ماچ بکهه، دهرسی ماچ نه کردبوو، ئیملاهی ماچ نه کردبوو، نامهێ دلدارییم له بهر فانوس نه نووسیوو، له بهر دووکه ئ دووکه ئی چاوم نه کردبوو شیعر.

(ئه وه هه شت ساڵ دوور له چاوی ژن ژیاوه ، دوو ساڵ ئه بو خه لیلیکی دپو هاریبووه ، مردن ئه وی له بیرنه ما بوو، به بریندارو که مه ئه ندام وه اندیکا پیاو نووسیوو . ئه وه یه که سالیش له کونه ته یاره ژیاوه و شه وان به ئیستگه که ئه فسانه ی شان و که وتنی فرۆکه یان به درۆ بو ده وتهوه، دوو ساڵ .. ئه وه پیاوی به ردبووه .

دوو حکومهت و نیو غه دریاو لیکردوو، دوو سوپاو دوو له شکرێ گه وره بو کوشتنی کۆششیان کردوو ، یه که له و سوپایه خۆی تیدا سه ربازبووه، ئه و سوپایه بو به کوشتندان و بو توله کردنه وه وو بو که مکردنه وه ی پیاوه کان، هه مووی ره وانه ی جهنگ و دۆزه خ کردبوو، سوپای دووه منیش ده یزانی ئه و ئه بو خه لیله کورده که و شیعه که ش به نادلی و له ترسان هاتبوونه شه ره که).

هوشیار به (سازگار) ی دهوت:

(سازگار) من ژنی تۆمه ، من نازانم پیاوان چی له ژنان دهکهن، شه وانه چی ده کهن، من نازانم، تۆ به زهوقی خۆت، تۆ شاره زاییت، پیش من میردت هه بووه، پیش من پیاویکت ماچکردوه، پیاویک تۆی ..

من له وهیان به ختم هه بووه ژنیکی به ئەزمونم هیناوه ، من میردم به ژنیکی شاره زای پیاوکردوه ، ئە گهرنا من کۆله وارو نهشارهزا، منی به ستهزمانی نه خویندهوار له ئەدهبی ژنان، له مۆدهی ژنان، له بیئویژی ژنان، من نه مدهزانی ژنان چون جلی بنهوهیان له بهرهکهن، مه مک بۆ ده سته، یان ده ست چون مه مک دهگریت، بۆ له زهت له بنگویه ناسکهکان گه رم و زوره ، من نه مدهزانی ره نگی ژنان جیاوازه ، ئە وان ره نگی ساردو گه رم دهناسن، ئەوان ده زانن خه و کهی خوشه، من له بهههشتی سازگار مه لانیکهت و فریشته و ههنگوین و ههرمانم دۆزیهوه، ئە و ژنه منی نو مانگ له سگی هه لگرت و به ژانیکی زه حمهت منی دانا، نو مانگ، منی هه لگرت، ده مویست به قاچه دره کانم ورگی بدرپنم و بیمه دهرهوه .

من به ختیاربووم ژنیکی شاره زام هینا . ئەوه بیوهژن نییه ، ئەوه شاهی ژنانه ، ئە وانه ئەزمونیان هه یه، منی مه لۆتکه گهرهکرد، من به سمیله سپییه کهمهوه دهخۆت وه ک پاروویه ک

قووتم ده دات، به دهسته لهرزۆکهکهمهوه فیڤی نۆتهی شادومانی
ژیانم دهکاتهوه، گاگۆلهی پیرهوییم دهکاتهوه.

له قهدهرو به ختی سازگار دوو پیاو میوانی لاپه ره ی ژیانی
هاتبوون، یهکیان شه پ کوشتی، دووه میان بهزیندووپی ههشت سال
کوژرابوو، بریندار ده بووو فرمیسک و ده رمانی ئه شک بوون . ئه
پیاوهی هه ژده مانگ پاش گه رانهوهی له ئه سیری شه ریکیتربۆ
هه لگیرسا، که تیدا بارانی ره ش و سووری تیدا باری، له و شه پدها
نهخشه و ولاتانی تری گۆری.

ئهو شه په جیهانییه گه وره یه ی، له ناو خیهو تیکی گچکه
به ئسانی و به شهرمه زاری کۆتایی هات، که سوپا شکاوه که
میلله ته که ی خۆی له ولات ده رپه راند، به ههشت رۆژ به پیاده یی
پیاوه کوژراوه که، ته رمی کوژراوی خۆی له شه پری یه که م
له سه رشان دانا، که گه یشته ئاوه دانی، له و کاروانه شدا قه ده ر
له بی بهرنامه یی هزری، ئاواره یی بۆ هه لبژاردو دووری برد.

ئهو هه شت مانگ له ناو تورکیا مایه وه، له وئ به شیوه یه کی تر
ئه سیرو دیل بوو، سه موونیکی گه وره ی تورکی ئه سیری کرد بوو، بۆ
ئاوی خوارده نه وه په ریشان بوو، بۆ نه وایه ک عه ودال بوو، ده رگا
ده رگای ده کرد، له و هه شت مانگدا چه ندجار بارگه گچکه که ی
ده گواسته وه، له وئ رووی تالی ئازادی دۆزیه وه، له وئ رووی
شیرینی ئه سیری زانی. ئه سیری ک بوو به پانایی شاریک ده گه پراو له
ژووریکی تهنگی ناشیرینی قه ره بالغیش به ندو ئه سیربوو.

وای لیهاات له و ولاته دا بواری بوو، له په نایهک ته ماشای ژنان بکات، له هیلانهی نیوان دوو مه مکی سه رکراوه، سه ری کوتره کهی بخه وینیت، لیړه ئه سیره و شه وانه مهست ده بیت، به دووری ده ریا ده پوات، له گه ل به له مه کان وهک نه وره سه کان به دوایان ده که ویت، ماسیگر بوو قولابی ده هاویشته ناو ده ریا که و چاوه روانی ماسییه کی ناسکی په پپوله ده بوو، ئه سیره و ناوی له پؤلیس و له تجنید نییه، به لام دووباره گه رابوو لای خاچی سووری نیونه ته وهی، له وئ پیانی وتبوو، ناوی من له ه که م لاپه ره کانی ئیوه دا ناوم هه یه، لاپه ره کان زور مه گه پین، من ناوم له پیشه وهیه.

به لام پؤلیسه کان خوینده وار نه بوون، پیته کانی سه ر پسوله که یان به کلیلی پاره بو ده رکرایه وه، له و شاره دا ماوه ماوه له کونجیکی کارگهی کارکردنه کهیدا ده ریانده هیئا، به چند هه زار لیړه یهک حکومه تی پؤلیس ئه سیریکیان نازاد ده کرد.

له سه ر پرده نه وییه کهی ناو ئاستانبؤل، له ته نیشته ماسیگره کان وه ستابوو، به ریژیکی دریژ چه ند پیای ته مه ن گه وری ریشدریژو گه نجی هه ندام ناریک، قولابه کانیاں دوور ده هاویشته، ماسی وردی ناسکیان وه ک ئه ستیره ی زیوین به باله فره ده رده هیئا، ورده ماسییه کان ئه سیرده بوون، ده سته کان و قولابه کان توند ده یانگرتن، ماسییه ورده ئه ستیره ییه کان بواری ده ربا زبوونیاں نه بوو، برسیه تی و فیلکردن ماسیه کانی به قولابه تیژه کانه وه وده کرد.

هوشيار له ئاستى قولابى يهكئىيان، منارهيهكى (ئەياسوفيا) ليوهدياربوو، ئە و كه نيسه كوئەى كريستيانه كان، كه كرابوو بهمزگهوت و مناره يان بو به رزكرديتهوه، بيركردنه وه له زولمى قولابهكهو منارهكانى سەر ئە و كه نيسهيه، هوشيارى وهك بزماره كوئەكانى پرده كه گيركرد، به ردهوام ده ستهكان قولابه كانيان بهتووهرپيهوه بو ناو ئاوه كه فرپدهدا، وه ستانيان نه بوو، رووحى ناسكى ماسيهكانيش لهترسى نهورهسهكانيش بهخيرايبى له جانئا شپهكان ئەسیر دهكران.

هوشيار روو له هەر گوشهيهكى ئە و جيهانه دهكات، ئەسیری هەر ههيه، يان بو ئە و بوونه ته سيبهرو تارمايى، ئە گهرنا ئە و قاچى له سەر بستىكى ئە وروپايه، هه واى ئە وروپا پيسايى ئارهقهكهى له نيوچهوان و پشتى ملييه وه، وشك ده كاتهوه، ئە و لهو ئە وروپايهش ئە سیره، چاوى به پمى تيزى مناره كهى دهكهويٽ، ترسى لى ده نيشٽ، ئەگەر دوينى له سهدهكانى پازدهو شازده، ئە و منارانه بهرزكرانهوه، ئە گهر له فهرموودهكانى پيغمبهرى ئيسلام سه رپنچييان كردو كه نيسهيان كرده مزگهوت و ناوى هەر چوار خه ليفهكهيان له ناو گومبهتهكهوله ديوارهكان نووسيوو، لهته نيشت وپنهكانى خاچى مهسيح، مهسيحيان دووباره له خاچيكتير داوه تهوه، له و روژگاره ش زولمه كه هەر ماوه و شانازييش بههيش و رزگاركردى ئە و شاره بهدهستى گهنجيىكى خهليفه و سولتانى ته مهن بيست ساله (محمدى فاتيح) له سالى 857 كوچى دهكهن.

ئەو زولمە کۆنە ھەرماو، لە و ئە وروپایە ئەو چۆن بە دلە
ئەسیری لە بەردە کرێتەو و ناسنامە کە ی خاچی سووری
نیونەتەو یی لێو ەردە گرنەو و ناسنامە یەکی ریزگرتن و شایستە ی
دەدەن، و سالی 1412 ی کۆچی، لە و تە مەنە درێژە یەک
ئەسیریان لە لایە و ئازادی ناکە ن، یە ک کە نیسەیان لە بن
دەستماو و لە کوزراو ەکان، لە کە نیسە بریندارەکان، لە
سەربراو ەکان ئەو و لێرە ھەر ئەسیرە و منارە ی پاسەوانی لە سەر
و ەستاو، ئە و چۆن ئازاد دە بێ، ئە و چۆن لە و بە ندەری بوسفۆر
دەپە پێتەو، قورئانەکی سەردەمی خەلیفە ی سیبەم عثمانی کوری
عفان، کە بە دەستخەتی کوفی نووسراو ەتەو، لە ناو مۆزە خانە ی
(طوپقاپی) بە نازو بە گەورەیی لە ناو شووشە بە ندی پاسە وان
دانراو، ئە و دە ستنووسە گوان و بە ھادارەیان بۆ بە زدە کاتەو،
ئە و رزگاریکە ن، کە نیسە کە رزگاریکە ن چوار دە ورە ی گومبە تە کە
بکەنەو، با ھەناسە ی ئازادی و ەرگریت.

....

مام جوړجی شه قاوگه وره له کۆلانیکی تە سکی سە رووی
تەکیە کە و تە نیشت ماله کە ی ھمینه کۆری دە مبلورو مالی عیسەمتی
جیشۆرو عە ریف مەدی وینە گرو حسۆی حمبال و سمکۆی حە سارو
داده نارنجی بە ختزان و سیوہ ی سە رشۆرو گلە سە رفروش، ئە وە ی
کە بە سە رشۆری و خاویندرانی حە مامی میلی گە رە کەیان

كوپىكى كرده ئەندازيارويه كىكى بووه نىگار كىش و له سەر كه ناره كانى (قاليتا) و (گوزۆ) ي دوورگه ي مالتا تابلوى بۆ ژنه رووته كانى بهر تيشكى گهرمى خۆر ده كيشيت، شه وانەش پاره كه ي به پىزيا هك و دوو بیره دەدات. ئەو كورەيان له وئ چاوه روانه و له و دوورگه يه گه مارۆدراوه، نه مه له وانە و نه پاپۆروانىشه، ده ربازبوني زه حمه ته. كه نامە ي بۆ هاوپرپيه كانى ده ناردەوه، باسى ئەو شارە ي بۆ ده كردن، باسى كه ناره گهرمه خۆشه كانى بۆ ده كردن، بۆ خويندنه وه ي نامه كان ده سته ده سته گه نجه كان كۆده بوونه وه و به حەسره ت به سوتانه وه، دىر دىريان له به رده كرد، بۆى ده نووسين:

ئەو شارە له زستاندا هاوينىكى خۆشه..!

ئەو شارە ئەوه نده ده رىا به شه پۆله شپته كان و عوسمانيه كان به شه روجه نكه دووردرپژه كانى كه ناره كان كه لۇس و هه لابه هه لاکردوه، بۆيه ئيمرو وا خۆى روونكرديته وه وه مە مكى كرديته گۆله به رۆژه و چاوه كانى وهك به رداخه بیره روون.
بۆى ده نووسين:

زمانه كه يان تىكه لى زمانى عه ره بى و توركى و ئىنگلىزى و ئىتالييه، بۆيه ش شه وانە له مه يخانه تاريكه كان، هه موو ميلله تىك بۆ مه ستبوون جىگيان ده بپته وه، به ماچ ليوه كانيان بۆ تىگه يشتن ده جولینن.

له نامه درپژێهکانیدا (نوزاد) بۆی دەنووسین:

شەوانە بە (خەزیمە) هەکی دە رگا دارە کان، که دوو جار
لە دە رگا دە دەم، لە پەنجەرە ی سەر شە قامە که من دە بینن و دە رگام
بۆ دە که نەو، ئەو نازو سۆزە ی لە ژوورە گچکانە دە یان بینم، فلچەو
رەنگە کانم لێ هار دە کات، تابلۆو چوارچیو بە شەم ناکات، بە یانی
زوو چە ندین چا و سە ر لە تابلۆیە کانم دە دەن، بۆ هینانە وە ی
پە پوولە کانیان تابلۆ کانم دە کړن، بۆ هاتنە ژوورە وە ی مانگ و
سە مای گە لا میو هە کان تابلۆیە کانم دە بە نەو، ئەو وە ی من بە چا و
بە هە ست و لە سەر سە رینە کان دە یان بینم، ئەوانە دە که مە تابلۆ،
چونکە شارە زام و دە زانم رە نگە کان بێ شە و چەرە و مە ستی
تاوانە وە ناچنە سەر فلچە که م.

لە و گە رە که دا که تانی شکه راتفرۆش لە گەرما وە که و مام
ئیسماعیلی شکاک و سە رووی مائی بایزی کارمە ند لە ئیستگە ی
شە مە ندە فەر، لە و کۆلانی دا مام جۆر زۆر بە ئاسایی عە رە قی
دیانی دە فرۆشت، بە رە یوبەری پۆلیسی سوارە و کاتب نفوسی
یە که م و مولا حیزی تاپۆ، ئیواران زۆر سە ر بە ستانە دە هاتن و لە
دەرگایە که یان دە دا، دە ست بە شووشە ی عەرە قە وە دە چوونە وە . مام
جۆر ئوتوی جله کانیشی بۆ دە کړدن و عەرە قیشی پێی دە فرۆشتن،
نە دە زاندران ئە وانە بۆ عەرە قە که دە هاتن یان بۆ ئوتو کړدنی
جله کانیان.

مام جوړج ده سته جليكي كارمەندانى ئىستگەى شەمەندەفەرى
 لەبەردەکرد، كه بايز بۆى هينابوو، له ناو حە وشە گچكەيان
 بەرووبەرى يە كەمتر دووجا باخچە يەكى رازاندبوو، قە دى
 دارميۆهكەيان تا نەۆمى سە رووى باڵە خانەكە رۆشستبوو، پيرۆزى
 ميۆى لە تامى خۆشى شەرابەكان دەدۆزىهوه، بۆيە لقە بارىكەكەى
 بەرزى ئاسمان و ناو مانگى كردبوو.

ئەوان لە نەۆمى يەكەم دانىشتبوون، سەرەوەيان بەكرىدابوو،
 مالى جوړج ئە كترەكانى هە مەرەنگ بوون، هاوینان ژنە كەى و
 كيزەكەى بەقۆلى رووتەو لە حەوشەكە دەسوورانەو، خۆشى لە
 پەنایەك چە ند شووشەى ريزكردبوو . كپيارەكانى دياربوون
 كەسيان دوا نەكەوتن، كەسيان زۆرتريان كەمتریان نەدەويست.

ئەو عارەقى نەدەفرۆشته هەموو كەس، نەيدەويست، بلين جوړج
 فلانە كەسى سەرخۆشكردووو لە گۆمەكەكان نزيك (كەندەكۆخ)
 چەند كەسيكى مەجبوور بە عەرەقەكەى ئەو پەلاواژبووينەو، يان
 يەككەى بەرووتى لە حەمام هاتووتەدەرو عارەقەكەى ئەو مەستى
 كردوو.

مام جوړج بە كپيارى نوپى خۆى دەووت:

لەميژە دەخۆيتهوه..؟

لەلای كى يەكەمجار عەرەقت كپيوه ..؟

كە دەخۆيتهوه مەزەكەت چييه ..؟

هه موو عاره قخۆره كاني ده ناسي، بۆيه ده پيرسي،

له گه ل كى ده خوئته وه ؟..

شوئى عه ره قخۆره كاني پي ده زاني، بۆيه ده پيرسي:

له كى ده خوئته وه ؟؟..

ده پيرسي:

له داخى عيشق و دوورى ده خوئته وه ؟!..

ده پيرسي:

يان بۆ ئه گله نجه ي شه وانه، كى به زاوا ده بيت ..؟

ده پيرسي:

كه ده خوئته وه خو كس نابيته ناو ناعورو باخچه كان ...!

جوړج پرسیاری زوری له کپیاره که ده کرد، ئه گهر دلنیا نه بووايه

سه رخوش نابیت، عه ره که که ی پي نه ده فروشت، ئه و بۆ پاره

عه ره قى نه ده فروشت، ئه و هه موو کپیاره كاني به ئه ندامی حزبيک

ده زاني، هه موويان به رده وام ئابوونه يان ده دا، راپورتیان بۆ

ده نووسی، بۆيان ده نووسی چۆنى خوار دیته وه، به يانی که ی به ئاگا

هاتوو، مه زه ی چى بووه . ئه و هه موو ئه ندامه كاني ده ناسي، که

وه رده گيران، بۆ جارى يه که م ناسيار يکیان له گه ل خويان هینا وه،

ناوی سییانی هه موويانی ده زانی، ناوی ژنه كاني هه موو

کپیاره كاني ده زانی، ناوی دايک و باوکی هه موويانی ده زانی،

ده يزانی له كى كاره كهن، ریزی شووشه که ی ده گرت، ریزی

بۆنهكهى دهزانن، دهيزانى بهكولانى چهىند سهعات لهسه ر ئاگردان
دروستبووه...

ئهو عهرهقى بۆزه وق و ئه گلنجهو نووستنى خووش و دانىشتنى
سه رسيسه مه دوونه فه ريه پانه كان، بۆ به زمى شه وانهى
براده ران ده فروشت.

...

مام جوړج كوره كانى گه ياندبووه زانكو، كيژه كهشى كردبووه
سسهر، ژنه كهى مامانى گه ره كه بوو، خووشى عه ره قفرؤش و
ئوتوچى و خوينده وارى نامه كانيان بوو.
كه شوړش هه لگيرساو پۆليسه كانى (ده ربه ندى رايات) گيران و
تفه نكه كانيان كه وته ده ست پيشمه رگه. كه له قشلش (عه ريف
سه مه د) و (عه ريف عه لى) و (عه ريف عوسمان) و (باشچاوش
سليمان) و مشجه كه يان بردو چه ند باره تفه نكى ئينگليزى و
كه ندى فيشه كانيان بردو روښتن، مام جوړج سه بر سه بر، ماله كهى
كوكرده وه، كرپاره كانى ده ره واندوه، تا روژيكيان مالاوايى له
ئوتوييه كه و شووشه كان و كولانه كه كرد، كه بارى كرد، بارى نه كرد،
چونكه ماله كهى نه برد، ماله كلانى برد، هه موو بوى گريان.

.....

ئوهوى له دهزگاي يويين له ئهنگه ره ترجمه و تحقيقي بو
هوشيار كرد كورپى ئه و جورجه بوو، ئه ندرياس جورج به هوشيارى
وتبوو، باوكم زور ناوى به تهسبيحه كهى بو ده ژماردين، هه مووى
له بېرما بوو، ناوى باوكى تو، ناوى داىكى توش له قله
تهسبيحه كهى ئه ودا هه بوون. ئه وانى له و كولا نه دا ژيان
كه سايه تى سه يربوون، باوكم بو عه ره به كانى به يروتى
ده گيرايه وه، كه له به يروتى رامان كرد، هاتينه كه نه داش له وئيش
ناوى ژنه كان و پياوه كانى ده گوتته وه.

سه دجار باوكم وتوويه تى:

عه رقه ئه و عه رقه بوو كه من ده مفرؤشته گه وره پياوه كان،
ئاغاكان، ئه فسه ره پله داره كان، له بهر ئه و عه رقه خاوي نه ريژى
منيان ده گرت، ئه وان بو ده رمان ده هاتنه پيش ده رگاي ماله كه م،
ئه وان بو چاره سه رى هه موو نه خوشييه كانيان ده هاتن، بو مه ستى
و ره شان هه نه ده هاتن، ده هاتن چونكه به پي كه كانى عه رقه
سيحرا وييه كهى من هه وستيان هه لده ستا.

هه موويان خويان سوينديان بو باوكم خواردبوو، ئه و شه وانى
دوو پي كه كه ده خون هه وه، وهك به رازيان ليديت، وهك ئه سپ ده پهن،
يه كيكيان ئه غايه كى زوردارو ده سه لاتداريش بوو، به باوكمى وتبوو:
من به عه رقه كهى تو ده بمه ني ره كه ر!

ئەویش نەدەویرا گوئ لەو قسەییە بووایە، بۆیە پێیوتووہ:
نا نا ئاغا دوور لە تۆ .. تۆ نێرەکەرنیت ..
ئەویش بەپێکەنینەوہ ولامی باوکی داوہتەوہ:
ئەدی خۆ ماکە ریش نیم، شوان و گاوانە کانێ گوندە کەمان
پێمان فێرین !!

من کە لەو کۆلانە داعەرەقم دە فرۆشت کە س بە چاوی سووک
تەماشای نەدەکردم، مۆلەت و دوکان و جامخانە م نەبوو. ئەوانە
دەهاتن، بە دزی و بندیوارو بندیوار نە دەهاتن، سە رەرزانە
دەهاتن، کە س ئاگری بۆ نە دەکردنەوہ، کە س بە ژنەکانیان
نەدەووت، پیاوہ کەت بە عەرەقی مام جۆرجی نە بێت، شە وانە
زەوقی هە ئناستیت، ئە و منالانەت بە زەوقی عەرەق پە یدابووینە،
ئەو رە نگە خۆشەت، ئە و کە زی و بسکت بۆ عەرەقی شە وانە وا
لووس لە خەنە دەنییت.

.....

باوکم لە و بە یروته گەورەیدەدا، کۆلانیکێ وە ک کۆلانە کە
جارانی نە دۆزیوہ، کە سە پاکەکانی لە و شارە گەورەیدەدا
نەدۆزیوہ، ژنە بەشەرەفەکانی نەدۆزیوہ، یە کمالی و یە کخوانی
و یە کخۆشی و ناخۆشی لەو شارە گەورەیدەدا نەدۆزیوہ.
تا شاری بە یروت و ولاتی لوبنان ئارام و جوان و کتیبخانە و
نووسین و قە لەم بوو، ئییمە ش خۆخمان هە بوو، شە وان جریوہ ی
ئەستیرەکان لە پەنجەرەیان دە داین، دە ریاش بە چارۆگەکان

ماسی ره وانهی که نارهکان ده کرد، تا له موزیکو سه ما نزیک بینهوه.

ئیمه له بیروت بوین که (شیخ بییر جمیل) سهکردهی (کتائیهکان) له (عین الرمانه) له که نیسه دهدههات ته قهی لیکرا، بازنه و حزب و که سایهتیهکانی ناوشه ره که باشتی ده رکهوتن، که 27 هاوولاتی فهلهستینی له ناو پاسیکدا له (تل الزعتر) بهدهستی کتائیهکان له بۆسهیهکدا کوژران، له و رۆژهوه و سالی 1975 تهقهی شهپه که له چه ندین قۆلهوه دهستی پیکرد.

مارۆنیهکان و دروزیهکان و کریستیانهکان و شیعهو سونهکان، و سوپای بههیزی سوریاو چهک و میلیشیا دره که یاسر عهههفات و ریکخراوه ده رکراوه فهلهستینهکانی ناو ئوردن و ناو سوریاو ناو لوبنان، دۆراوو پاله وان و قوربانی شه ره که بوون. شهپه که سههه داوو پلان و ولاتانی زۆری پیوه بهسترابوو، بۆیه له یه کهم تهقه دا باوکم، بهرنامهی هه لگرتنی ده ریای له باخه ل نا، سواری پشتی پایوره شه رکان بووین، ده ریا زۆر دووری بردین، شه پۆلی شاناز به باهۆزو لیشاوه کانی زۆری ترساندین، پاره ی زۆرمان به سهولی به له مهکان و دووکه لی پایوره کاند، چه ند دوورگه مان به سهه رکردهوه، له ترسی شه پ، ئیمه به ردهوام له سه رشان و پشت و دل و گۆزه ی سه رشان بووین.

رۆیشتین و کوچ بۆ ولاتیک، ولاتیک تیدا خه لکهکهی له دوا ناستنی ته رمی مردووہ کانیان، هه موو به یه که وه پیرو گه نجه کان، سیاسیه کان و پیاوانی ئاینیان له تهنیشت قوربانیه کانی شه په دژاره ناوخبیه کان به یه که وه چه که کانیان ناشتیبت. له و عه قله و له و ولاته دا، کۆنه تۆپه کانیان، لوله ره شه کانیان، بۆ جوانی له مۆزه خانه کانیان به ژماره و به میژوو وه دانابیت. کوچ بۆ ولاتیک قه لاته به رزه کانی کوشتن و ژیرزه مینه تاریک و په نچه ره باریک شیشبه ندو نه و بیه کانیان، به ندینخانه دیوار ئه ستوو ره کانیان کردبیته بارو مه یخانه.

له جیاتی زۆره ملی و زۆرانبازی بردنه وه و پشت شکاندن و ملشکاندن، شه وانه تائه ستیره کان ده چنه وه ماله کانیان و ماچه کان کۆده که نه وه، تا له رۆژه دریزه کان سیبووری خویان پی بده نه وه، هه موویان له شوینه تاریکه کان و له سیبه ره کانی خه و تن و گۆره پانه کانی ململانییان و ماچه کان بفرۆشنه وه، بژمیرنه وه، ئه ستیره به باره ماچه وه ده رۆیشتنه وه و به خوناوی گه رمی پاش سه مای سوتانه وه به په له ده رۆیشتنه وه، تیدا سه ماکه ره کان و شه پیدایانی ژووان یه کتری به سۆزه وه ده سوپینن و به گه رمی باوهش له یه کتری ده گرن.

که شه ره که له به بیروت و خوارووی لوبنان هه لگیرساو، ئیمه سواری ده ریابووین و گه یشتینه دوورگه ی مالتا، له و سه فه رده دا باوکم هیه خه می بۆ هه واره که نه خوارد، باوکم بۆ شه قامه کانی

به بیروت نه گریا، بو دووکانه به هه رمینه که ی نه گریا، پاره و بلوک و جامخانه و سیسه م و دارو به ردی له وئ جیهیشتبوو، خه میشی له وانه نه خوارد. باو کم بۆنی شه پری ده رکرد، باو کم ده یزانی چهک کو ده کریته وه، هه ستی ده کرد شه په که گهرم ده بیت، بۆنی شه پری ده کرد، بۆیه زوو دیسان به شه وو به ده لیلی مانگ و باو ترس و دلخواکی رویشتین.

...

ئه ندریاس بو (هوشیار) ی گێراوه ته وه که وا ئه وان له مالتا، له کۆلانه باریکانی قالیتاو له سهر که ناری (سلیمیه)، زۆرجار (نوزاد) ی پله سیوه ی سه رشۆرو گله سه رفروشی حه مامه که ی نزیک خوینانه وه بینیه، به رده وام تابلوی هونه ری کرده وه، پۆتری تی گه شتیاره کانی کردوه، به رده وام هونه رمنده گه نجه که ی دیوه، فلچه که ی بووه به په نجه ی شه شه می، ره نگه کانی سیوی دایکی و پووره نارنجی در اوسیانی تیدا ده بینرا، تا روژیکیان یه کیک به په نجه ئیشاره تی بو ده کات، پییده لیت:

ئه وه هونه رمنده ناوی نوزاده، ده لئ من کوردم .. و ابزانم ناوی شاره که ی ئیوه شم لیبیستوه، وا بزانم !!!

ئه ندریاسی مام جوړج که له ونزیک ده بیته وه، که چاوی بو تابلو که ی پیشی نزیک ده کاته وه، ده بینی، وا نوزاد وینه ی ده رگای (ئه حمدیه) ی قه لاتی هه ولیر ره نگ ده کات، وا خه ریکه ستاره و

میڤدره وهه کانی خانووه کان که رپووچرپژ ده کات، وا خه ریکه گه رماوه کهی ناوه ندهی قه لات که سک ده کات، نه رم نه رم فرمیسک و ره نگ و هیوا له گه ل هیله کان کاروانی گه یشتن به خه ونه کهی ده کیشیت.

نوزاد له سهر که ناری سلیمیهی مالتا، رهنگی کردووته فرمیسک و یادی غوربهت و دوورییه کهی ده کاته تابلو.

(ناپلیون) به فیل و بوئاو خوارده نه وهیهک، دوورگه کهی گرتبوو، زور لهو دوورگه یه وهک داگیرکه رماوه تهوه، سوپا گه وره کهی لهو ولاته تیر نان و ئاوو شه راب کردبوو، ئه و سوپایه هه رچی شوینه واری عوسمانیه کان و فاتیمه کانی تیدا مابوو، هه لوه شانده، ئه و شوینه واری ئیسلامیه کان له و دوورگه یه مابوو هه لوه ران و چاکیان نه کردنه وه.

جورج و ژنه کهی و کیژه کهی و کوره کهی له مالتا مایه وه، ئه و بو نویژی که نیسه کان، بو خاوینی دلّه گه وره ی کاسۆلیکیه که بیان، له ده رگایه کی داری گچکه چووّه ژووره وه، له په نجه ره به نه خشه کانه ی ته ماشای ئارامی کۆلانه باریکه کهی ده کرد، جورج لهو ولاته گچکه یه به دلخۆشی مایه وه، ئه و ده بیوت:

ئهو ولاته ئه وندّه گچکه یه، ئه گه ر ماوه یه کی زور بمینیمه وه، رهنگه شیست حه فتا په رله مانتاره که بیان یه که یه که ناسبکه م، ئه گه ر زورتر بمینیمه وه هه موویان ده ناسم، سه ر ژمیرویان که مه، زوری ناویت هاوولاتیانی ولاتییک بناسیت، زوو زانیم مالی گه وره

بهپرسه كانيان له سهر كام گرده ، قه شه كانى نه و دوورگه يه وهك
تريى سهر كه نار ه كان شيرينن .

جوړج دهيووت:

بوږيه له و شاره ده توانم بژيم، يه كه م ميلله تى ساميين زوو
تياگه پيستن پيى لاتيني خوښه واريان زورتر ده كات، زوو زانيان
ئيتالييه كان زوريان ماندوو كروون، زوريان زيندانى كروون،
گه نم و گه نمه شامى و ميوه كانيان زور خواروون، بوږيه ده ستيان بو
ئينگليز دريژكرد، زورتر له 150 سال له ژير حكومى ئينگليزه كان
مانه وه، شه قاميان بو كردنه وه، شوينه واريان هه لگرتنه وه،
تونيليان بو برين، له و ماوه يه دا، خوښه واريان زورتر كردن .

جوړج دهيووت:

من له و سيلميه ، له و رباته ، له قاليئا كولانه كانى خومان
ده بينمه وه، ليړه سيوه و پوور نازنج و حسكوو ناسيحه فه ندى و
كاكله شهل ده بينمه وه .

جوړج دهيووت:

جه نكه كانى ئيره په رپوه ته وه لاي خومان، نه وان ده ستيان له
شهره كان هه لگرت و كليله كانيان داوه ته ده ست به يروتيه كان،
نه وانيش به شانازييه وه كليله كانيان له باخه ل داناه ، له مل

کردوو، کارو بهرنامهيان بۆ دڤشت. ليره ئيتالياکان رۆيشتون، له بهيروت فه لهستينهکان بۆ شه رکردن و سوتاندن و غافلکوژی گهيشتنه بهيروت، به يروتي قه لهم و سه ماو که نيسهکانی که هزارهها خويندکاری بهزانستهوه پيگهياند، قهشهکانی ئه وولاته سهدان رۆژنامه و رۆمان و شيعرو فه رههنگيان چاپکرد، ئه وانی تر بهيروتهيان کرده که لاوه و شه کانين له فه رههنگه کونه که ده رپه راندو له شاريکی مهستی سه ر ده ريا کردوويان به تابلويهکی ترسناک.

.....

ئه ندرياس دوو جار له گه ل هوشيار له ئاستنبۆل ديما نه يان بوو، رۆژنيکیان فيلمی به يه کگه يشتنه وهی جوړجی باوک و نوزادی نيگارکيشی له مالتای بۆ گيرايه وه. له و ديما نه يه خيراو سه رپييه دا جوړج و تبووی:

کوړم نه وزاد که من له هه ولير ده رچووم، که چوومه به يروت، ده ريا که به فرميسکی من شه پۆلی شيتتريوو، به ئه شکی چاوی من به رده کانی مالتا وا رهنگيان نه ماوه و سپی هه لگه راون.

نه وزاديش به جوړجی و تبوو:

دياره منيش سوتان و ته نهاييه کهم به و تابلويانه وه داوه، رازه کانم ده کهمه وه نامه و بۆ کۆلانه کهمانی ده نيرمه وه، بۆ

هاورپييه كانمي ده نيرمه وه، بو خه باتي دايكم كه به ته نهاو بي پياو
ئيمه ي گه وره كرد.

جورج پيوتبوو:

كه واته تو لهومه دوا له بنه وه ي تابلوكاندا بنوسه (نوزاد سيوه).
جاري دووه ميش نه ندرياس به هوشيارى وتبوو، له و هه فته يه
ناوت بو ولاتي سويد گه راوه ته وه، له وي شوقة يه كى يه ك ژووريت
له شارپكى گچكه ي خوارووى سويد بو گيراوه ، ناوت گه يشتووته
ده زگاي تايبه تي تومارى نيسته جيى و ته ندروستى و پوستان و
پوليس و خويندى زمان بو په ناھنده كان، ناوت له وي هه يه، له و
رؤژه وه مووچت دياركراوه ، نه و لايه ن و ده زگايانه ده زانن، تو
كه ي له فروكه خانه ي (ئارلانده) ي ستوكهولم داده به زيت، به
ترينى كام سعات و كام رؤژيش ده گه يته شاره كه .

نه وه ي نه ندرياس به هوشيارى گوتبوو، نه گهرچى برپاى
پيده كرد، به لام ورده كارپيه كانى پي وهرنه ده گيرا، هه موو قسه كانى
كه به هوشيارى راگه ياندىبوو، به پوستان له سويد وه بويان هاتبوو،
هه موو قسه كانيشى راست درچوو.

بهشی ههوتهم

له مالتا هه موو پپووستیه کانی ئاسان ده ستهده کهوت. ماوه
 ماوهش له گه‌ل مام جو‌رج له سه‌ر که ناره دوورو دریزه کهی
 پیاسه‌یه‌کیان ده کرد، له قسه‌کانی ئه‌ وویادگاره کانی و بالی
 نه‌وره‌سه‌کان و که‌قهره سپییه‌کانی ناو زۆرانبازی و ده‌ستله‌ملانیی
 شه‌پۆله‌کانیش که ره‌سته‌ی بو‌ بالا و چاوو خو‌خی تابلۆکانی
 ده‌برده‌وه، به‌ ناز به‌ سه‌ر په‌ یژه‌کانی ژووره گچکه‌که‌ی ده‌ که‌وت،
 ده‌بیوت:

من زۆر نامه‌ وئ‌ و ده‌ دیوارو ده‌ رگا‌و په‌نجه‌ره‌کانی ئه‌و کۆلانه،
 ئه‌و گه‌ره‌که، هه‌موو شاره‌که‌ش ماندوو‌بکه‌م، ئه‌و شاره‌ی له‌ بالی
 تابلۆیه‌ک ده‌کات، نابج‌ ماندوو‌ بکری‌ت.

به‌ تابلۆکانی ده‌ووت، بو‌ چاوی ره‌نگه‌کان قسه‌ی ده‌کرد:

وه‌رن بگه‌ نه‌ ناو ئه‌ و دیمه‌ نانه‌ی من له‌ گه‌ل مام جو‌رج
 کۆمکردیته‌وه، ئی‌مه‌ به‌یه‌که‌وه رۆیشتوو‌ینه‌ته‌ دوورنه‌ی دیمه‌ نه‌
 ده‌نگداره‌کان، چاوی ماسیمان دۆزیوه‌ ته‌وه، گو‌له‌ به‌رۆژه‌مان
 هینا‌وته‌وه، ناو له‌ پیمان بو‌ویته‌ گه‌لا می‌وی شه‌رمنی به‌نازی سه‌ر
 په‌رژینه‌ ئه‌ستوو‌ره‌ که‌لکه‌به‌ردینه‌ نه‌وییه‌کان، بج‌ ئه‌ وه‌ی سواری
 پشتی په‌رژین و به‌ ژنی جو‌گه‌ له‌ بین، بج‌ ئه‌ وه‌ی له‌ تیشکی خو‌ر
 ترسمان هه‌بج‌، ئه‌ستیره‌ نووستوه‌کانیشمان به‌ئاگا نه‌هینا‌وه.

من هونه رهنديكى ناسك، ئه ويش وه ك عه رهق مه بيوو
رؤيشتووين، خه رمانه مان پييه، من هه موو ئه وانه ده كه مه تابلؤ.
ئه ويش له دوا رؤزه كانى پيش سه فه رى بؤ كه ندا، زؤر داوى نهينى
بؤ من كرده وه، ئه و ده ترسا له وئ كه سى نه دؤزيتته وه، باسى
كتيپه كهى خؤى بؤ بكات، ده ترسا نه وه كانى زمانه كهى ئه و
فيرنه بن، گوپى بؤ راگرن . ده ترسا ئه وان هه ستيان، تام له گؤزه
كؤن و شيرين و فينكى ئه وه رنه گرن.

تؤ هه ر ده نووسيت، ئاگات له چايه گه رمه كهى پيشت نامينيّت،
ئاگات له به فرى ناو ده رى اى شه رابت نامينيّت، مام جؤرج و نه وزاد
دوو سه ربرده و دوو سيپه ريان هه بوو، ده ست و په نه كانى مام
جؤرج عه ره قى تيز وه ك تيزاب په نه كانى ئه ستوورو شه قار
كردبوو، عه ره ق تيزابه و جه رگ و لووله كانى خوپن و ده مارى چاوو
ديتن داده خات.

ده ستى نه وزاديش فلچه و گه پان به دواى كه ره ستهى تابلؤ
ماندووى كردووه، بؤ هيليك له سه ر ديوارى به دركه زه رده و به كاره با
هه لساخاوه، بؤ زانينى ره نكي روومه تيك زؤر له ماچ قوول
بوويتته وه و باجى عوسمانى زؤرى داوه، ئاغاكان داخيان كردووه، بؤ
زانينى بازنه يى و شيوه ي سيوو هه رميى مه مك، به به ژنى
دارسيداره چوه.

تۆ زوو له کۆل ژیان ده بووئتهوه، ده مردیت و ره نگهکانیش
 دهبوونه رهنگی قوماش و ره نگی کاشی و ره نگی لیوهکانی پیش
 ژوانه چاوهروانهکان، ده مردی ئه گهر ئامیر سربیه کهت، وه ک
 ئهوهی داوای جگه ریهک لیبکات، یان پیت بلیت، له پشت سهرت
 لهسهر یا تاخه کهت، شه کرت ههیه، زهرفی نامهت ماوه، یان پیت
 بلی، وه ره ئه بو خه لیل ده ستیک له گه ل ئه بو خه لیله بگهرو
 مه نجه ل ه گه و ره کهی خوار دنه که لهسهر (ئیقا) که داگره .

ئهو زۆر به ئاسایی پیووتی:

کاکه .. تۆ خه لکی هه ول پیریت .. وایه .!؟!

تۆش به به لێ، ولامت داوه ته وه .

ئهویش دووباره به سادهیی، وتوویهتی:

جندی ئیحتیات (یوسف علی مجید) دوینی شه و شه هیدبوو،
 وتیان براده رت بوو، خه لکی یه ک شارن، تۆ ته رمه کهی به ره وه،
 له گه ل ئیفا کهی ئه رزاق دابه زه و له وئ مؤله تیشت بۆ ده کهن و سی
 رۆژیش من یارمه تیت ده ده م، ته رمه که له نه خو شخانه یه .

شه و ئه ستیره یه ک رژا، یان سه ربازیک کوژرا .

سه ربازیک کوژرا، یان ناویک له ژماره ی وحده که و له ژماره ی
 مه نجه ل و سه ر ژمیری که م کرایه وه .

...

مردنى مروڤيڭ له لاي نه وانه، وهك پسانى داوى ته زيځيځكه،
شكانى جامى كاتزميرهكەى دهستيانه، زور به سادهيى نهو وتبووى:
نهو كوژرا، توش جهنازه كه وهرگره وه.

ناميره كه زور به ساردى هه والى كوژرانى،

كوپى دايكيڭ،

ميړدى ژنيك،

باوكى چهند منالنيك،

سهري چهند خه ونيك،

چاوى چهند ديمه نيكي پيوتبوو.

(توش جه سته يه كى پارچه پارچه كراو ببه ره وه، توش له

پيشه وهى سوپه ره كه دانيشه و ئيجازه كه وه فاتنامه كه ت له
گيرفانه، پاره ي سى ژه مى خواردنى ريگاشت ده دهنى، تو دانيشه و
تهرمه كهش ده روا، تو بگه ريوه و مردووه كهش بو مال له كه يان
ببه ره وه، ته رمه كه بو كورپه كانى، بو ب او كه چاوه پوانه كه
ببه ره وه).

نه وزادى هونه رهندي نيگار كيش، له پيشه وهى ئوتومبيليك له
روخ شوفيريكي عه گال له سهر دانيشيت، له سهر چه نچييه كه ي
سهر وهش جه نازه يه كه له بهر نازاره كانى خه وي ليناكه وي ت،
له بهر نه هاتنى ده ستيكى له گه رانه وهى زور په شيمانه، له ترسى
نه خو شيبه كه ي دايكى بو گه رانه وه كه حه قيه تى كه دو دله.

ئەو جە نازەییە بباتەووە کۆلانیکی گە رەکی (موفتی)، بە شوفیرەکە بلی:

(یابە) لەلای یاریگا کە دەستەراست بگرە!

پاش کە میک لە چوارپیانەکە ی ئیسکان، جە نازەکە ریگا کە دەناسیتەو، دلۆپە خوینیک دە نیریتە ژوورەووی تاکسییە کە، هیللیکی راستیان بۆ دە کیشیت، تا دە گەنە پیش مە خفەرەکە ی ئیسکان، ئوتومبیلە کە بەسەر شوسته کە دەکەوێت، پۆلیسە کە بانگی پۆلیسە ئیشگرەکانی تر دە کات، هەر چواریان هە نامیان ریکدەخەن، بیرییە پەشەکانیان راستدەکەن، لەریز یەک دەوہستن، بۆ جە نازەکە قیت دە وەستن، تەفە نگە سمینۆفەکانیان لە پیش دەموچاویان بەکری رادەگرن، سەلاویکی سەربازیشی بۆ دەکەن، بە تەپە ی پۆستالی هە رچوار پۆلیسە کە، مردوووە کە بەئاگادئ، مردوووە کە وادەزانی بەیانییە و ریشی نەتاشیووە پۆستالەکە ی رەش نەکردیتەو، لە ترسی ئامیرە کە خۆی لە ناوسە ندوووقە کە دەپەستیتەو.

نەوزاد دادە بەزیت، پۆلیسە کانیش حالە تی وریابوونە کە دەگۆرن، بە پشوودان، دە چیتە ژوورەووە، موختاری گە رەکە کە بەپەلە پەل، دە گاتە ژوورە شەرەکە ی (مەفەوہزە) تەختەرەش لە سەر شانە کە.

نەوزادو موختارو ره فیهیکی حزبی فرقه که، تهرمه که ده به نه وه
پیش ده رگاکه، جاری یه کهم به هه له له پیش ماییکی تر راده گرن،
له ده رگای ماله که ده دن، هه موو به فیغان و به گریانه وه، به
سه رو قژ رووتانه وه ده ستیان بو سه ندووقه که به زده که نه وه، به لام
یوسفی به غه در کوژراو، پارچه کانی سه ربازه که ی ناو
سه ندووقه که، ده زانی گریانه که نووزه ی دایکی ئه و نییه، ده زانی
ژنه که ی ئه و نییه، ده زانی له پیش ماییکی تر وه ستینراوه.

...

ئه گهر ئه و به ئامیره که بلت، م ن ناتوانم ئه و جه نازه یه
بمه وه، من وه فاتنامه ی که س له گیرفانم نانیم، من ناتوانم ..
ناکرئ .. ئه وه یان ناتوانی بلت، چونکه به تر سنوک (جبان) ی له
قه له م ده دن!
به لام ده کرئ بلئ ..

من ناخازم به ره که چۆل بکه م،
من نامه وئ بگه پیمه وه، ه یشتا شه ره که گهرمه زۆر ماون
به کلپله وه ره وانه ی دۆزه خیان بکه یین، مین زۆر ماوه ئیمه
بیانته قینینه وه،

من ئیوه جینا هیلم، یه کیکی نه خو ش بنیره، ناکرئ چونکه له و
وحده یه ته نها دوو سی سه ربازی کورد مابوون . زۆریان یان له
خرمشه رو کاروان و بسیتین گیران، یان هاوړپیه کانیان

جه نازه كانيان بردنه وه، ئه وانى تر زوو له مۆله ته كانيان نه ده گه پانه وه، كورد نه مابوو ..!

باشترين بواره تا له و دۆزه خه ده ربازت بێت، تازه يوسف كوژرا، پهلەيان نيبه، ماوه يه كى زۆر له سه لاجه گه وره كانى نه خوڤخانه زۆر جه نازهى نه ناسراوو پارچه پارچه بوو ماوه ته وه، له گه ل ژانه كان و برينه كان و ساچمه كان، زه نجيره كانى مليشيان نه ماوه و ناسرینه وه .

برپۆ، نه وزاد ره ننگه كان چاوه پروانت ده كه ن، زۆرت بينيوه، زۆرت تارمايى دوو كه ل ت ناسى، زۆرت بينى چۆن دارى خورما بوونه ته سيداره، برپۆ به كوشتنى ئه و ژى ان بو تۆ نووسراوه ته وه، زوو (تحبييه كه) بو ئاميره كه ت بكه و بلى:

به لى، من ماله كه يان ده ناسم،
من ده زانم ... من كه سوكاره كه ي ده ناسم ..!

برپۆ ئه و بووه قوربانى تۆ، گولله تۆپه كه ي به و شه ش سه ربازه كه وت، شه شى كه سى كوشت يه ك كه س ده رباز ده كات، داوى پي ت بكه ره وه، وا به ده ستى خويان گرپى پييه كانت ده كه نه وه، خويان به ره سمى فيرار به تۆ ده كه ن.

تۆ باش ده زانی (هۆشمند) له‌گه‌ڵ ئیوه بوو، فیراریکرد، گه‌راوه‌ته‌وه گونده‌که‌ی خۆیان، وا له (خۆشناوه‌تی) پاشایانه ده‌ژی، تۆش به پیکه‌به‌که‌ی مامی ئه‌و، پاش نیوه‌رۆی یه‌که‌م رۆژی گه‌رانه‌وه‌ت سواری پشتی پیکه به سووره‌که به، ئه‌و ده‌تباته ئه‌و دۆله، چه‌ند گوندی ئازادی لێیه، ئه‌و گوندانه هه‌موو مالێک چه‌ند فیراری تێدایه، زوو دوودل مه‌به. ته‌رمه‌که‌و ئیجازه‌که‌و خۆینه‌که‌و یارمه‌تیه‌که‌ له‌ گیرفان بنی و برۆ !!

نه‌وزاد به‌ دکتۆره‌که‌ی وتبوو:

(ده‌کرئ ته‌ ماشای ناسینه وه‌ی ته‌رمه‌ی ئه‌و شه‌هیده‌مان

بکه‌ین..؟).

دکتۆره‌که‌ش کورێکی گه‌نجی راستگۆبووه، به‌ نه‌وزادی وتبوو:

(ئه‌بو خه‌لیل، ئه‌وانه‌ی له‌و چه‌ند زۆره شه‌هیدبوون، هه‌یچیان

ناناسرێنه‌وه ..؟).

شوفییری تاکسی ژماره 38 کرئ میسان، له‌ یه‌که‌م ریستوارنتی

پێشیان له‌ ته‌نیشته‌ تاکسییه جه‌نازه له‌سه‌ره‌کان راوه‌ستا، یه‌ک

یه‌ک دوو ده‌رۆشستن، دوو دووش ده‌هاتن، هه‌موویان به‌ ئالای

عیراقی پێچرابوون. ئه‌و شوفییرانه ده‌سته‌یه‌ک بوون به‌رده‌وام له‌و

رێگایه‌بوون، جه‌نازه‌یان ده‌برده‌وه، شاره‌ گه‌وره‌کان، کۆلانه‌ ته‌سکه

قوراپویانه‌کانی (حیانیه) ی به‌ سرا، ده‌ چوونه ناو ئه‌هواره‌کان،

شوفییری هه‌موو هه‌له‌کانیان هه‌بوو، شاره‌زای هه‌موو شاره‌کانیان

له‌گه‌ڵ بوو. یه‌کیک وتی:

من به یهک هه فته، ده جهنازم بردیته وه. من ده مالم کاوئکردوو، من بلدۆزه رم، من جلی ره ش و ده ریای فرمیسک و پسولهی بیوه ژنی و هه تیمی منالان له و شارانه دابه شده کم. من وهستانم نییه، سه ره تا زۆر بۆیان ده گریام، خه مم بۆیان ده خوارد، تا وای لیها ت گریانم نه ما، سۆزم که متربوو، هیدی هیدی له و ریگیاه دوورانه دا رادیۆکه شم ده کرده وه، وای لیها ت، یهک دوو پیک عه ره قیشم ده خوارده وه، لام بوویته ئاسایی، به و کاسبییه ده ژیم، جهنازه ی نه خووشخانه کان ده به مه وه، منیش وه ک مردوو کانم لیها تووه، میلله ته که هه موو به مردوو و کوژراو ده ژمی دریت، ولاته که گوپستانیکی گه وره یه، خانوو کان وه ک گوپی لیها تووه و دیواره کانیش بوونه ته کیل.

نه وزاد تهرمه که ی هه لگوت و گه یشته گوندی (زیاره ت)، له وئ چه ند روژیک مایه وه، له شاخی (هه ورئ) ئاودیو بوو، گه یشته شه ره گهرمه کانی دیموکرات و پاسداران، له وئ نه وه ستا، له تاران شه وانه له ترسی مووشه کانی عیراقی هه راسان ببوو . ئه بو خه لیلیکی فرقه ی 3 ی فه یله قی یه کی سوپای عیراقی، گه یشته ناو ئیران، ترسی ئه وه شی گه یشتی، به ر مووشه کانی حسین و العباس بکه ویت، ده رزیکی زۆر باریکی دۆزییه وه، گه یشته قوبرس، له ویش جه نازه که ی له سه رشان بوو، له ویش دووکه لی شه رو ناکوکییه کان سی پیی تابلوکانی ده هه ژاند، ته میکی ناشیرین له سه ر ئاسۆ هه بوو، ره نگه کان روون و دیار نه بوون، سواری پاپۆریک بوو له دورگه ی گچکه ی مالتای ناو ده ریای ناوه راست

گيرسايهوه، شهواني فيئك، رۆژه كانيشى برينى روت نه بوون، له مالتا دهريا دهستى گرت و فلچه يهكى له هونه رستانى ئيتاليا بۆ هيئا، رهنكى له زهيتونستانى گريس بۆ هيئا، چوارچپوهى دارى له داره (ئيك) هكانى باكوورى سويد بۆ هيئا.

ئهبوخه ليله نيگار كيشه كه ترسى ئينزباتى له سه رنييه و كه رستهى ته واوه. به رۆژ چاوى گه رمى خور ژنه كانى بۆ روت ده كاته وه، به يانيه كان چا كيته كانيان پيدا كه نيت، هيدي هيدي شهريان له خوره كه ده شكيت، په رۆكه ته نكه نه رمه كانى سه ر سينه يان به نه رمى له ته نيشته خويان پي داده نين، ئازاترده بن، به نازه وه به گه رمى به خور ده لين، تيشكه كانت ره وانهى ده رزى مه مكممان بكه، گه رمايمان بۆ كه فهل و سمتمان بنيره ، مه نه تمان به چاوو گه رما نه ماوه، بۆت روت ده بينه وه.

ده ئازا به نه وزاد ته رمه كهى سه رشانت له سي به رى كه نيسه يهك دانى، له ناو گولزاري گۆره ستانه كانى ئه وان له ته نيشته پيره ژنيكى ته مه ن سه رووى هه شتا سالان، به ئه مانه ت بۆى جي به ئيله، با پيره ژنه كه باسى سه فه ره كانى تاى لاندو كوباو سامۆسى يونان (گريس) ي بۆ بكات، با ئه ويش سه فه رى جه نازه ي خوى بۆ بگيريت هوه.

نهوزاد كه شهرمىنيهكهي نه مابوو، به ژنيكي وتبوو:
تۆ تابلۆيهك له من ده كړيت، تۆ به هه مان پارو هه زانتريش،
من بكره، ماله كهت بۆ ده كه مه پيشانگا، ژووره كهت بۆ په مبه
دهكهم، په نجهره جوانه گچكهكهي سه ركۆلانه كهت بۆ بۆيه
دهكه موه، گولهكانت بۆ رهنگ دهكه موه، چاوت رهنگ دهكه موه،
روومهتت رهنگ دهكه موه.

راسته من له ناو گۆرستانه وه هاتوومه ته وه، من مردوويهك خۆي
بۆ من به كوشتنداوه و مني ده ربا زكردووه، دياره رووحي ئه و
دهيزاني تۆ تابلۆي من بۆ ژووره كهت هه لده بزيريت، له بهر نازي
تۆيه مني رزگار كردووه، له شهرمي سيبه ره كهت، مني ده ربا زكرد.
مردووه كه به مني وتبوو:

برۆ له كوئ جواني و ناز هه يه، له وئ تابلۆ دروست بكه، مانگ
و سبوو ياري منالان رهنگ بكه.

ئهو مني نار دو خۆشي له گۆرستاني (باداوه) زۆر نزيك له
ماله كه يان ته نهاو ترساو مايه وه، ئه وه نده له ماله كه يان نزيك بوو
بۆني دا يكي ده گه ييش ته گۆره كه ي، ته په ته پي ساپساپاني كيزه چاو
كه سه كه كه ي گوئ ليده بوو، خه وي ليكه وت. كي له كه ي به رزه
دياره كان، له ده رزي ستاره ي خانووه كاني چوارده و ره كه ي ده بينرا،
شه واني هاو يينه كه، دا يكي رووي نويزه كه ي له كي له كه ده كرد،
مناله كاني گه و ره بوون و ئيواراني رۆژاني پينجشه ممان نووسيني
سه ر كي لي باوكيان حنجه ده كرده وه.

لهسهر چه نچهی تاکسی پیاوه عه ره به که، شه هیده که هاوارو فیغانه که ی ماله دراوسپیه که یانی بیده نگ کرد، پارچه گوشته کانی ناو سه ندووقه که به شی ئه وه یان کرد، ببیته پارچه زمانیک، ببیته لیویک، ببیته زارو بلیت:

نهوزاد، یابه، موختارو پیاوانی مه نه زه مه ی حزب، ئه وه مالی ئیمه نییه، ئه وه مالی هاوسپیه که مانه، له گه ل ئه وانه یه ک مالن، له گه ل ئه وانه سهدان جار خواردنی گه رمی ئیوارانمان گۆریوه ته وه، به لام تهرم و جه نازهمان نه گۆریوه ته وه، چاوو ده ست و که لله سه رمان نه گۆریوه ته وه، من منال بووم دایکم منی بو سه لکه پیازیک، بو چه قوتیز که ریک، بو خاکه ناسه که یان ... منی ناردووه، زورمان له یه ک وه رگرتووه، زورمان بو یه کتری بردیته وه، به لام مردن و تهرم و پرسه مان بو به رده رگاو ناو حه وشه که یان نه بردیته وه، فرمیسکمان بو چاوان، ده ستمان بو سینگ کوتان نه بردیته وه. به چرپه به گوپییه کانی نهوزادیشی وتبوو:

نهوزاد، من تازه رویشتم، تو مه گه ریوه ..
من ده زانم مردن چه ند ترسناکه، من تیگه یشتم ساچمه ی خاک داگیرکراو، ولات تالانکراو چهند گهرمه،
من ده زانم ئه وانه ی ئه لبومی ژنه کانیان له خرمشه رو قه سری شیرین و نسپیین و خفاجیه و نوسودو گوندو شاروچکه کانی دزران، چهند توورهن، چهند داخدارن. مه گه ریوه،

من چاوى دايكم دهبينم، من پشتى باوكم دهبينم،
من دهزانم چهند چاو لهسهر ژنهكهم دهبيت،
من ده زانم ئه و دووسى ده قهى پيش گيان ده رچوون هيووى
دهربازبوون چهند شيرين و پيرۆزه!

.....

نهوزاد برۆ (لهتيف فه رهج مه ردان) له قهره داخ بدۆزه رهوه،
سویندت بوى خواردبوو سه ردانى بکهيت، حهقى پيکه نينى بهزمه
قۆرهكانى بديته وه !! پيش هاتنهكهى بو عه سكهرى ئه و سيۆهى
كه لهناو كادينه كهيان شاردهبوويه وه، كه گهرايه وه سيۆه كه وهك
خوى مابوو، سيۆهكهى خواردبوو، يان رزيو ببوو، كيژهكه سيۆى ترى
بو هينابوو، هه رميى گه ييووى بو ناردبوو، بهيهكه وه سه ربانيان
گيرابوو، كيژه كه شووى پيكردوه ...؟! برۆ سه ردانى بکه ، تو
شهوانه تا دره نگ به سه رهاته نامۆ سه يرهكانت پي دووباره
دهكرده وه، ته نكهيهكت بو داده نا، به رديكت بو داده نا، پيده ووت،
دهى (له تو) لاساييمان بو بکه ره وه چۆن به رده وام ده چووите گژ
ماكه ره كه تان، چۆن بو ت راده وه ستا، تا زه وقت بوى هه لېستيت،
كلکيت له ناو شه روا له كهت ده نا، دوايى كلکه كهت له سه ر شانى
خۆت داده نا...!

چۆن بازه ني ره كهت له بيچووه ييه وه گه وره كردو هوگري خۆت
كردبوو، چۆن له ناو هه موو كو نه له وده و كادين و بنديواره كان فاقت

بۆ داده نانهوهو مشکت بۆ ده گرت، دوو مه ترزه ويت بۆ ده کۆلی و کرم و زینده وهرت بۆی ده رده هیئا، به یانیان مال به مال سهرت له فاقه یهک چاوه کان و دوو و سێ چاوه کانت ده دا، تا بزانی بۆ بازه کهت مشکیان بۆ گرتووه، خزمه تی بازه کهت کرد، گۆشتت زۆر ده رخواردا، تا بازه که بووه فرۆکه و چاودێری ئاسمانی قهره داخی بۆ ده کردی، ئیوارانیش ده هاته وه، که رویشک و مامزو که وو پاساری ساغی بۆ ده هیئا یته وه. با له تیف بۆت بگێریته وه، بزانه شیخه که بازه که ی له وه رگرتبوو بازه که ی وه ک ئه و چاودێری و خزمه ت کردبوو، یان پاش له تیف بازه که نه هاتو ته وه کۆشکه گه وره که ی شیخه که یان.

ئهو ده بیوت بازه که ی من له شاخی حه مرینه وه به بیچوویی هیئا بووم، که هیئا م، دوو بالی گچکه و ده نووکیکی لاوازو سینگی وهک سینگی که ویک ده بوو، من کردمه فرۆکه، من ئه و تهیره م کرده ته بیرخۆر، پیاو خۆر، سه گخۆر، ئه و ئازله لی مرداری نه ده خوارد، ئه و به ده ست و ده ندووک و باله کانی ئازابوو، سینگی به قه د سینگی من پان ده بوو، باله کانی وهک ده ستی من درێژبوون. که به ره لام ده کرد، بی نیچیر نه ده هاته وه، تینووی نه ده بوو، هه ستی به برسیه تی نه ده کرد، تووره ش نه بوو. سال به سال که په ره کانی ده وه رین په ری جوانتری لیده هاته وه، په ره مووچه کان درێژو ره نگین و به هیژبوون، ره نگه کانی له ئاسمانه وه به بی باران کۆلکه زه یینه ی له ئاسمانی گونده که مان و لوتکه و دۆندی شاخه کان

دهنواند، به باران نه دهکهوت، گه ردهلوول نه یدهبرد، زریان
نهیدهشیواند.

.....

هه رئه و رۆژه ههشتا بۆنی خوین و مردنت لیده هات، بریاریدا
نهچیتتهوهوله ماوهی مۆله تهکهی کهس نه بینیت، نه چیتتهوه
مالهوه. که جهنازهکهت راده ستی ماله کهکردهوه، بۆ بردنه وهی
جهنازهیهکی نه خوشخانهی سه ربازی هه ولیر بۆ عماره ،
شوفیرهکهت بهریکرد.

شوفیرهکهش له وهیله وهستانی نه بوو، جه نازهکانی
نهخوشخانهی عیماره ی سه ربازییان ده گهیاندهوه شارهکانی
ههولیروکه رکووک و سلیمانی و موسل و .. له نهخوشخانه
سهربازییهکانی هه ولیرو سلیمانیش جه نازهکانی پینجویین و
گردمندیل و حاجی ئۆمه رانی ده گهیاندهوه شارهکانی خواروی
عیراق.

ئهو به یانیان و به فینکی له پیش نه خوشخانهکانهوه
دهردهچوو، تا به دهوامی مه خفه ری پۆلیسی گه رهکی کوژراوه که
رابگات، به خیرایی سه رووی سه دو بیست کیلۆمه تر له یهک
سهعاتدا ده رۆیشت، به ردهوام پیاده و نه فهرهکانی ناو
ئوتومبیلهکانی پیش و پاش خۆی، سلاویان له جهنازهکان ده کرد،
بهلام جهنازهکان له میژبوو خهوی قوولیان لیکهوتبوو، سلاوهکانیان

پېوهرنه ده گيراهه، له بهر ژانه کانيان، له ترسي باوکه پيره کانيان،
دايکه داماوه کانيان، مناله کانيان ... خهوی قوليان ليکه وتبوو..!

نه وزاد نه گه راپه وه مالي خوځيان، سه ري له دايكي نه دا، تا
کس له کولانه کهي خوځيان نه بيبي نيت، شه وه کهي له مالي خزميکي
مايه وه و دايکي سه رداني کرد، به ياني ده سته يه ک جل و پيلاوو
جهمه دانيان بو بردو نيوه رويه کهي له تهنشت مزگه وته کهي
(سه يد غه ريب) له گه په کی (سي تاقان)، خوځي به مامي هو شمند
ناساندو له گه ل گوندويه کان سوازي پشته وه ي پيکه به سووره که بوو،
ئو پيکه به شره ي، نامه و ناني ده گه ياند، تاکه هوکاري په يوه ندي
بوو، هيلي ناسايي و هايويي و کهنداوي نيوان دوو مهمله کهت بوو.

...

نه وزاد له و روژه ي مردووه که ناموزگاري کرد، له و ده مه ي
فرميسي چاواني دايکي مردووه کهي بيني، که زاني ژماره ي ئه و
تاکسيپانه ي کوژراوه کاني ئه و شه په ده گوازنه وه چهند زورن،
سه لاجه کاني سه ربازه کوژراوه کان چهند گه ورهن، چهند ده رگيان
هيه، دکتوره کان و ناو نو سه کان چه ند سه رقالن، که زاني
دوسيه کان قه به و گه ورهن، شه هيده بي ناوه کان، کوژراوه کان ناکري
ژماره يان بزاندري ت.

له و روژه وه نه وزاد برپاريدا، له سه ر پشته ي پيکه به سووره کهي
مامي هو شمند، بي تته (ماجلان) ي ئه سپاني، ئه و ده رباوانه ي

بهتاوانی دزی له کۆشکی پاشایه تی ولاتی پرتگال ده رکراو له کۆشکی پاشایه تی ئه سپانی، گیرسایه وه. ئه و بریاریدا له تۆله ی بوختانه که ی بۆیان هه لبه ستابوو، دونیایه کی تر بدۆزیته وه.

نه وزاد بریاریدا له ئه بو خه لیلکی ترساو، له هونه رمه ندیکی رانراو، به دوا ی کیشوه ریکی تر بگه پیت، تا له ره بیه کی ته سکی نه وی تاریکی سه رسنوور نه کوژریت، به پشتی پیکه به کۆنه که، به ره و ژیان له و دونیا گه وره ی سه ر نه خشه کان بره وات، بی ناو نیشان بره وات، وه ک چۆن ئه و به چوار که شتی و چه ند پاله وانیکی ناو ده ریا به ریکه وت و خری گو ی زه وی سه لماند، دونیای تره ئاینی تره ره نگی تره شیرو تیرو ئاکاری نو یی دۆزیه وه، له ته نگه یه کی سه ختی ساردی ناو کیشوه ری نه دۆزرا وه دا، ده ریا چه وه که نارو رووبارو گو م و ده ریا چه و به رده لانی بری، به ته نگه ی مردن، له ناو ئاگری گه شی هینه سووره کانی سه رگرده کان، بواری مردنی بری، پاش ئه و کاروانه ترسناکه ریگا که ی کرده بواری هه زاره ها پایوری گه وره ی بازرگانی.

ئه وه له سا لی 1519 بو دۆزینه وی بهارات و سامانی رووه کی ئه و دوورگانه ی در یژبووی ناو ئوقیانوسی ئه تله سی بری، که له بواره ته سه که هدا توانی ده ربازی بیت، له بهر شایسته ی ئه وو نه خشه که ی ناویان له ته نگه که ناو ته نگه ی ماجلان.

چاوی ماجلان ئوقیانوسیکی ئارام و هیمنی بینی، له بهر یه که م دیتن و ماچی گه یشتنیان به ئاویکی بیسنووری تر، ناویان

له ئوقيانووسەكە نا، ئوقیانوسی ئارام. ماجلان بۆ ئەسپانیەكان تا
شكانیان له شەپەكەى سالى 1898 بە رووی ئە مریکییهكان،
چەندین مەملەكەت و نەتەووە ئاین و سەرمايه و میژووی دۆزیه‌وه،
ئاینی کریستیانی دوورتر برد، زمانی ئە سپانی گەیانده ناو ئاوو
دوورگەكان.

...

نەوزاد زانی ئە و پیکەبە سووره دەپپەرینیتەوه، زوو پیره ژنیك
پییوتبوو:

كوپم مه ترسی، من له سه‌یتەرەكەى (دەربەندی كۆمسیان)،
دەلیم ئەوه كورمه، مه‌ترسی!

پیاویكیش دە یزانی، دە بی بلی ئە و كورە گەنجە خەلكی
گوندییە، بۆیه ئەویش وتبووی:
من دەلیم برازامه !..

لەناو پیکە بەكەو له سەرتایە گەرەكەى ناو بۆدییه كە
دانیشت، باری پیکە بەكەو گیرفانی گە و ره و قوولە كانی كورته‌كى
ژنه‌كان و باخه‌لى پیاوه‌كان، پۆست و زه‌ خیره‌و دە رمان و پارە و
سلاوو هیواى تیدا بوو.

پیکەبەكە له سیتاقانی هەولپیره‌وه نەفەرێكى گەیانده وەرته‌ى و
بنارى قە ندیل و تاران، له ویشه‌وه نەفەرەكەى پشتی پیکە به
سووره‌كه گەيشته مالتا، گە يشته پۆلۆنيا، له گەل خویندكاره
كوردەكان، به ناو دارستانه‌كانى سه‌ رسنورى پۆلۆنيا - ئە لمانیا

گه‌یشته ناو خاکی ئە لمانیا له شاری (لابیزیک)، سواری ترینی ئاپوورە ئه‌لمانی بوو، پیکه‌به‌که نه‌وزادی بی پاسپۆرت و بی قیزا گه‌یاندە سوید .

ئەو پیکه‌به‌به‌ چون ناگاته مالتا، چون سه‌ربازی فیرار ناگه‌ینیتە پۆلۆنیا، هەر ئەو پیکه‌به‌هه‌ تاقانه نه‌بوو، به‌یانیان زوو چه‌ند قوونکه‌ فەردەه‌ی هه‌ لده‌گرت، نامە ی مه‌ لبه‌ندو هه‌ ریم ده‌ هینا، تفه‌ نگی شکاوی بۆ چاککردنه‌ وه‌ ده‌هینا، هه‌ ره‌شەه‌ی توندی ده‌ گه‌یاندە موختاره‌کانی سه‌ یداوه‌وه‌ ته‌ یراوه‌و خانقاه . نامەه‌ی یارمه‌ تی ده‌گه‌یاندە ده‌وله‌مه‌نده‌کان، برینداری ده‌ هینایه‌وه‌ شار، هه‌ر ئەو پیکه‌به‌هه‌، بووکی بۆ زاوا ده‌ برد، هه‌ سیری بۆ که‌ پره‌کان ده‌ هینا، بنزینیشی بۆ ئە و چه‌ند ئوتومبیلانه‌ دابینده‌کرد، که‌ بۆیان نه‌بوو له‌ ده‌ربه‌نده‌که‌ بپه‌رنه‌وه‌ .

ماجلان پیاویکی ریشداری سه‌ر زلی چه‌ ناگه‌ باریکی شه‌له‌بوو، له‌ ولاته‌که‌ی ده‌ رکه‌رابوو، به‌ ئازایه‌تی خۆی یه‌ که‌م که‌س بوو له‌ ئوقیانوسی ئە تله‌سی په‌ رپییه‌وه‌و ئوقیانوسی هین و مه‌ ندی دۆزییه‌وه‌ . پاش چوار سه‌ ده‌ له‌ میژوو و شه‌ رو دروستبوون و به‌هینبوونی ئە مریکا و سه‌ ره‌له‌دانی پرۆتستانیته‌ و دۆزینه‌ وه‌ی هه‌لم و کاملبوونی هۆشی مرۆف، به‌ ریگاکه‌ی ئەو، به‌ شوینه‌واری ناوئاوه‌ که‌ی ئە و، (که‌نالی به‌ نه‌ما) یان هه‌ لکۆلی، که‌ فەره‌نسیه‌کان ویستیان ئە و پرۆژه‌ یه‌ بکه‌ن، بۆیان نه‌ کرا، ئە‌مریکیه‌کان بیرۆکه‌ که‌یان له‌ فەره‌نسیه‌کان کپییه‌وه‌ ،

بهگه وره ترين پروژه و نه خشهئ ئه نذازيارى له هه موو جيهان ده ناسرا، شوينه واره كهئ ماجلانيان كرده وه، بواريكي ئاوى زور گرینگ، ريگاي نيووان خوهره لات و خوړئاواي ئه مريكاي زور كورنكردوو، به ههشتا كيلومه ترى بواروكه نال جيهانيان بهيه كه وه به ستايه وه.

پيكه به كهئ مام باپيريش دوو كيشوه رو دوو جيهان و دوو بهرنامهئ به يهك ده گه ياند، كوراني بو شوړشى نوئ ده هيئا، بووكي بو زاواكان به بوون و تاس و لووسه وه ده هيئا، به يانيان كالاي ئاشكراو نه ئيني تاييه تي ده بردو ئيواران كالاي زور نه ئينيترو زور تاييه تي ترى ده گه ياند.

....

ئهو به يه كه م ئيشاره تي سه ربازه شه هيد كه تيگه يشت، له پيروزي و باندووري مردنه كه زاني گه پانه وهئ بو وه حده كهئ ترسناكه، مردني مسوگه ري له پيشه، ئهو له قسه و ئاموزگاي ئهو دهرنه چوو، بوئه به گه شتيكي تراژيدي و هونه ري و خوش و گه ريديهئ، له كاروانيكي دريژ به شيريني و به تالي، گه يشته ولا تي سويد.

به لام هوشيار به ئاموزگارييه كاني ئيسماعيل ژناني و فيراره كهئ لاي په رويني هاوسه ري نه كرد، ئهو شه وه كهئ له پيكي دووهميه وه، دابه زيبووه سه ري، نمونه ئي زوري بو باسكردبوو، پيوتبوو:

ئەمجارە دوا جار تە هاتوویتەو، مەگەر ییو، خە لک شاخ و شۆرش و میللە تی لە پشت بی، چۆن لە و شەرەدا خۆی بە کوشتن دەدا، پێش تۆو بۆ منیش دە زگایەکی ساز هە یە، بۆ پاراستنمان کاریکردوو، با بچینە بن ئە و خیو، تە، بە شداریش نەبین، دە کرئ لەبەر ئەوانەو ژیانمان بپارێزین!

جەنازەکی یوسف و شیوینی پێشوازییەکی سەربردە ی شوفیری تاکسییەکی مۆلە تە دە رۆژییەکی، نە وزادی هە ژاند، زۆر بەخیرایی برپاریدا، بە پشتی پیکە بەکە لە هەولێر بپروات، دوور بکەوێتەو و تا دوازدە ساڵ نەگەرێتەو.

ئەو چە ند مانگە ی نە وزاد سە ربازی لاسکی بوو، بە ردهوام راکالەکی پشتی و پاترییە گرانەکان، مۆرسی مردنیان بۆ دەهینا، مردن لە تەنیشتی بوو، لە ناو لە پی بوو، دە بیگرت و هە ستیشی پێدەکرد، لە ناو رەبیەکیان مردن سەری لێدەدان، دەستی یەکی دەبرد، چاوی نایب عە ریفیکی دەبرد، قاچیکی دە پەراند، مردووی زیندوو بوون، ئەو هە ی بیریان لێنە دەکردهو، ژیان بوو، بە رنامەیان نە مابوو، هەرگیز باسی بەیانیان نە دەکرد.

ئێوارەکی گەشتە گوندەکی، پیکە بەکە وەک هە لۆ لە پێش هە یوانەکی هە لنیشت، وەک ئە سپی هەردوو تاییە کۆنەکانی لەسەر تیشە بەردیک گیربوو و وه ستا. هیشتا تۆزەکی مابوو، نە فەرەکان بەپەلە دابەزین، بەلام ئەو بۆ چی پەلە بکات، دەستیکی لە شان و

شەروالە نوێیەکەى وه شاند، تۆزى شارو سەربازى و رینگاکه و ترسى سەپتەرەکانى لە خۆى داوه شاند، دوا نەفەرى شەرمەن لە سەر تايە گەورەکەى ناو بۆدییە کە هەلسایەوه، تە ماشرایەکی گوندییەکانى کرد، چوارده ورەى خۆى پشکنى، کە سیان چاوه روانى ئە وىان نەده کرد، ئە ویش میوانى کە سیان نە بوو، هێچى بۆ کە سیان نەهینابوو، خۆى بۆ ئەوان هینابوو.

هۆشمەندىان لەناو ئەسپیندارەکانى نزیک گوندى هینایەوه، لەدوورەوه بە رانکوچۆغەبەکی سوورى کۆن و پشدينە شلەکەى دەرکەوت، نووکى باریکى خە نەجرە باریکەکەى بە دۆخینەکەى راگرتبوو، کراسە کەى بە رى بە دوو قۆچپە ی گچکە کەى ورگە زلەکەى دانە پۆشیبوو، لە بەشە دراوہکەى فانیکە سپیپەکەشى مووه پەشەکان سەریان دەرھینابوو.

ئەو هینشتا زۆرى مابوو بگاتە لای نە وزادى میوانى، بە دەنگە گەورەکەى لە دوورەوه دەیووت، یاخوا مامۆستا بە خیربیت، زۆر بەخیربیت، زانیم هە رفیرار دە کەیت ..! هۆشمەند زۆر بە گەرمى وەرگرتەوه. چوونە بن کە پرەکەیان زوو بە (ژيان) ی هاوسەرى وت، ئە وە مامۆستا نە وزادە، ئە وەى بە ردهوام ناوم دە هینا، نامەکانى بۆ دەناردى ئەو مامۆستایە بۆى دەنووسیم.

هۆشمەند زە رفیکى شەرى پۆستە و کاغە زیکى هیلدارى تە نکى نامەنووسینى بۆ نە وزاد هینابوو، ئەو پیاوہ گەورەبە بەشەرمەوه، وتبووى:

مامۆستا ته ماشاي قه لافه تم مه كه، وا سووتاوم، وا برژاوم، له كوونه كه پيومه وه دووكه ل ديه ته ده ري، من وه ك لوله ي توپه مه يدانييه كان سوور ده بوومه ته وه، نامه يه كه م بو بنووسه ، بو هه موويان سووتاوم، شه رمي ناوي بو ژيان وه ك ئه وشه ره گه رمم، وهك ئه و راكاله ي سه رشانت نوزهم دي.

نه وزاد كاغه زه ته نكه كه ي ده ق ده كرده وه ده يدايه وه ده ستي، له ناو جانتايه كه ي كه له ترسي مشكي زوري ناو ره بيه كه، زه نجيره كه زور باش توند كر دبوو، ده فته ريكي لاپه ره گه وري ئه ستووري ده رده هينا، قه له مه شيفه ره كه ي بو نامه كه ي مشت مه ره كه ب ده كرد، نووكه كه ي به لچكي ژوره وه ي كراسه سه ربازييه كه ي به ري وشك ده كرده وه، ده فته ره كه ي له سه ر چوكي داده نا، به روويه كي خوشه وه به هوشمندی وتبوو:

(ده ي شيئي ژنه كه ت، له هه موو گونده كانى ئيوه بزنان، كورپيكيان وا بو ژنه كه ي سووتاوه ، له قهيدا نازناوه كه ت ره شده كه نه وه، بلي تو سه بر سه بر سو تانه كه تم بو بلي .. منيش بو ت ده كه مه نامه، باشه ئيوه له شاربوون و نه چوو يته به رخويندن و ژنه ئاموزا كه ت له ناو ئه و شاخ و داخه سه ره تايي ته واو كر دووه).

ئه و نه رم نه رم ده يووت:

مامۆستا بنووسه، ژيان ..! لي ره تو ي ژيان و ژيانى هه ناسه و كه رامه تي لي نييه،

لیړه بهس من ده زانم چه ند دوورم، نه وانه چه ند زامن، چوڼ
ده زانن من و توپان نهوونده دوورخستوتهوه.

بوډم بنووسه من جارن چه ند له ونزیک بووم نهووندهش لیړه
له مردن نزیکم،
ماموستا بوډم بنووسه ..

نهوانه ی له وشه ردها به کوشتنیان ددهن، هه موویان له مالوه
ژیانیکیان جیهیشتوه، هه موویان ژیان چاوهروانیان دکات.

ماموستا بوډم بنوسه، له یه کهم دهرهت فیرار ده کهم، به لام من
شاره زانیم، ده شته که بهرله لایه، زمانه که یان باش نازانم، لیړه
یه که هیوام به ژیان ماوه، به لام مل له و ده شته بنیم، زه حمته
بگه موه خوشناوتهی.

شهوانه (ژیان) و ژنانه کانی مالی باوکی له و گونده نانیان بو
پیشمه رگه ده کرد، گونده کهو ما له که یان سه ره ریگی فیراره کان
بوو، یه کهم گوندی نازادی پاش ده ربهنده که بوو، زوریان به ر
ماله که ی نه وان ده که وتن، ده خه وتن و ده یانخوارد، کوره که ی
نهوانیش، زاویه کیان، له ناو ره بیهیه کی سه ر رووباری (کرخه)،
ژهراوی ماری ده رخوارد ده دن، به یه که توپ ده سته یه کیان
ده کوژریت، له هر که مینیک ژماره یه کیان ناگه پښته وه، زوریان
ده مرن، ده گیرین، له ناوده چن، به تو مه تی خائین گولله باران
ده کرین، به ...

نهوزاد به و نامانه تیگه‌یشت هۆشمه ند چه ند ژییانی
خۆشده‌ویت، بۆیه شیه کهم سه ربازی کوردی لیوایه کهیان بوو
له‌یه‌که‌م مۆله تانه هاته‌وه، به تانیه‌که‌ی دابوونه وزاد،
که‌ره‌سته‌کانی به‌سه‌ر کورده‌کان دابه‌شکردبوو.

شه‌وه‌که‌ی خه وی لینه که‌وتبوو، ده ترسا مۆله ته‌که‌یان
راوه‌ستیت، هیرشیک بکریت، گۆرانیک، گواستنه وه‌یه‌ک رووبات،
نمونه‌ی مۆله‌ته‌که‌ بۆئه وکللی ده ربازبوون وراکردنی
سه‌ربه‌ستانه‌بوو، به‌وکللیله ده‌گاته‌وه ژیان، به‌و مۆله‌ته‌ری ووره
بۆسه‌ربازه کورده‌کانی تریش ئاسان ده‌کات، ئه‌وانیش له
مۆله‌ته‌کانیان نه‌گه‌پینه‌وه، ئه‌وانیش چاوه‌له‌هۆشمند بکه‌ن.
سه‌ربازه‌شیع‌ه‌کان زۆر ده‌یانووت:

ئیمه‌ره‌وشی ناوچه‌که‌تان ده‌زانین! ده‌زانین، له‌پشت سنووری
شاره‌کانتان به‌عس ده‌سه‌لاتی نییه، موختاره‌کان ناویرین بینه
سه‌رماله‌کانتان، ره‌فیع‌حزبیه‌کان ته‌نها به‌روژ ده‌گه‌پین، به‌شه‌و
سپرده‌بن، بۆچی خۆتان به‌کوشتن ده‌ده‌ن، بۆچی فیرار ناکه‌ن!..

ئهو روژه‌ی ژییانی نوئ بۆ هۆشمند نووسرایه‌وه، سامالیکی جوان
بوو، ئاسمان دووکه‌لی روژانی رابردووی بۆ دوور ره‌وانکردبوو،
ئاسۆی پیشیان، به‌ناز ده‌له‌ریه‌وه، دووربه‌دووریش بالنده‌و
په‌له‌وه‌ریش بالیان کرابۆوه، سه‌ربازه‌کان تا ناوقه‌دیان له‌ناو
ره‌بیه‌کانه‌وه دیاربوون، هه‌ندیکیان له‌گه‌ل هۆشمند چاوه‌روانی
هاتنی به‌ریدی فه‌وجیان ده‌کرد، تا مۆله‌ته‌کانیان به‌سه‌ر

دابه شېکه، به ئیفاکەش بۆ پشته وهی به رهکه به پیکهون، لهویشهوه له پشته وهی ئیفاکانی بۆ عماره سواربن، که پیش نیوه رۆیه کان رۆژانه ئه و ئیفاiane بۆ نه خو شخانه وه درمان هینان و ناردنه وهی جه نازه و بریندار به ریکردن و هینانی که رهسته کانی مه تبه خ و فیته ری ده چوون.

پیش ئه وهی ئیفاکه نزیك ببیته وه، ریگاو بواریکیان به ناو ساترو به رزه خو لیک خه ره ندیکی داپوشراویان بۆ س ازکردبوو، به و بواره تهسکه خو لاوییه ئیفاکه به سه لامه تی ده گه یشته، به لام هیشتا سه ربازه مۆله تیپدراوه کان، دلنیانه بوون که به ریده که نمونه کانی ئه وانی پییه، هه ر ده ترسان له وهی یه ک هه فته له مردن و به دیلگیران و دۆزه خی شه ره که رزگاریان نه بیته، ده ترسان، به ریده که مه رگ و هیرش و هوشیارکردنه وه وه ره شه بیته. له وه مانه دا ته نها ئه و سه ربازانی ده چوونه وه ماله وه، ئه وانه ی ده چوونه وه شارو ئاوه دانی و ژیان به دهره وه بوون، ئه وانیتر له گه ل گووشه خو له کان بۆنی تالی خو لیان گوتبوو، له بهر بۆنی پیسایي خو یان و جه نازه ی ئیرانیه کانی پیشه وه یان، روویان نه بوو له و ساماله جوانه سه ریان دهر به یینن.

....

ئهو شه وه له و گونده مایه وه، شه ویکیتر له گوندیکی تر، له بن ساباتیکیتر، زۆری گوئ راگرت، چه ند دوورده که ته وه، له ره بیه کانی عه سکه ری دوورتر ده که وته وه، به لام هه سته به ئارامی

نه ده کرد، هه ر دوور ده رویشته، زۆر رویشته، چه ند سنووری بری، تا گه یشته سوید.

ته رمی یوسف، خو شه ویستی هوشمه ندو ژیان، ساباتی
 فیراره کانی دوئی خوشناوه تی، شه وه په مبه کانی مالتاو
 بیره وه ریبه کانی مام جوړج و سوتانه کانی خوئی بو ژنه کانی سه ر
 که ناره کان و بو ئه وانه و دیمه نه تاریکه کانی هه موو ته مه نی
 تابلوی هونه ری دروستکرد، هه موو ره نگه کانی به کارهینا، هیلای
 کرده رهنگ، رهنگی کرده هیله کان، چاوه کانی به گه وره یی کرده وه،
 روومه ته کانی بو ماچ و ژووان ده نارد، هه موو تابلو کانی له
 یه که مین پیشان گای تایبه تی خوئی به ناوی (ژیان) له هولایکی
 شایسته له (گهمله ستاند) ی سه نته ری ستۆکهۆلم له گه ل تاکه
 بیره وه ری، که له گه ل خوئی له و کاروانه دریزه دا نه یفه وتاند بوو
 نمایشکرد.

هوشیاریش به ئاسانی له سوید بوخچه که ی کرده وه، له یه که م
 داخوازی و دیتن و بیستن و داواکاری له گه ل (سازگار) دا بوونه
 هاوسه ر. له و پرۆسه یه دا زاراوه ی نوئی فیروبو، له و هه واره دا ژنی
 ناسی، له و شاره دا به سه ری سپی م نالیکیان بوو و ناویان نا (هیوا).

ڪاڪه نهيو خهليل - 211

نووسەر لە چەند دیریکدا:

- لە 1955 لە شاری دۆیینی (ھەولێر) لەدایکبوویمە.
- ئامۆزگای تەکنەلۆژیای بەغدام تەواوکردوو.
- تا لە ولات دەرچوووم فەرمانبەری شارەوانی ھەولێر بووم.
- لە ساڵی 1998 ھوێ لە ولاتی سوید دەژیم.

چاپکراوەکانی نووسەر:

- لە یادی سەد ساڵە شارەوانیدا، 1985 کتیبی (ھەولێر) م بە قەبارە 365 لاپەرە ئامادە و چاپکرد.
- ھەر لە شارەوانیدا لە ساڵی 1994دا، 12 ژمارە رۆژنامە "ھەولێر" م دەرکرد.
- کەلاو 1991.. رییۆرتاژ / بۆ ئوردوگاکانی دەرھەولێر.

كاكه ئەبو خەلیل - 213

- دیوه خانى فلەن ... رۆژانەو رېپورتاژە / لە 1999 لە رۆژنامەى "ئالای ئازادى" زەحمەتلىشان لە دە ئەلقەى درىژ بۆلا وکرایه وه.
- هەولەئ .. تا دبلن ! 2000 رېپورتاژ / زانکۆى ئازادى بەرلین.
- بەغدا .. بۆ هەولەئ ! .. 2000 رېپورتاژ / سویدو سلەمانى.
- مەملەكەتى فارگۆنەکان ... 2001 رېپورتاژ / سلەمانى.
- كاكه ئەبو ئىسماعیل ... 2001 سلیمانى.
- بەسەرھاتى دەریاوانەى خنكاو .. 2001 رۆمانى گابریل مارکیز، لەژمارە 25 ی گۆڤارى " ئاینده " ی سلەمانى بۆلا وکرایه وه، وهك نامیلکەش بۆلا وکرایه وه.
- دە رۆژەكەى هەولەئەم .. (11) وتارو رېپورتاژبوو لە گۆڤارى (گولانى) هەولەئەو رۆژنامەى (کورد) لە ئوسترالىا بۆلا وکرایه وه.
- رىڤاى دوورم بۆ ئازادى، نیلسۆن ماندىلا، وەرگەئان. هەولەئ لە دەزگای موکریانى بۆلا وکرایه وه.
- سارد، یان گەرم .. (12) رېپورتاژبوو، لە رۆژنامەى (هەوال) ی سلەمانى لە یولیو 2001 - یناىرى 2002 بۆلا وکرایه وه وهك نامیلکەش بۆلا وکرایه وه.
- فارگۆنەکان رېپورتاژو بېرە وهرییه لە دەزگای بدرخان لەهەولەئ 2005 بۆلا وکرایه وه.
- مەملەكەتى كەلاوه ... وتارو پېناسەى بیناسازى كوردییه وهك نامیلکە لە وهزارەتى رۆشنیىرى لە هەولەئ بۆلا وکرایه وه.

- كۆريا پېناسه و ميژووي كۆرياي باشوور، له خانهي وهرگيران له ههولير 2007 .

- هولوكۆست كتىبيكه لهسهر قركردنى جولە كه له ئەوروپا، وهرگيران سەنتەرى نما ههولير 2007.

- دوو پرينسيپى نازدارى بېناز، ديانا و ماساكو ههولير دەزگاي ئاراس 2008

- مارتن لۆسەر.. وهرگيران و ئامادە كردن، بە شىكە لە كتيبي

ناتوندوتيزى 1 سەنتەرى مەسەلە ههولير 2008

- سيكس و پۆليتيك ... دەزگاي سەردەم 2008

- بەرە و كۆشكى ئاليزى ، شيراك، رويال، ساركۆز ي ..خانەي وهرگيران سليمانى

955 دەقە لەگەل شيركو بېكەس .. سەنتەرى نما 2009

_مۆساد.. وهرگيران كتىبخانەي ئاودير 2009

_دانپيدانانەكانى حاجى پاولو كتىبخانەي ئاودير 2009

- مەجبور سەبردەو رىپورتاژ ه ... بەرپوهەرايەتى رۆشنبيرى سليمانى

- تريئە خيراكەي خۆرەلەت... دەزگاي موكرىانى

_ من جاسوسم نيم، من رۆژنامە نووسم.. خانەي وه رگيران سليمانى

_نهيئيبهكانى سە ندووقە رەشەكە.. كتيبي گيرفان وه زارەتى رۆشنبيرى 2009

ئامادهی چاپ:

- ههتان ... چهند وتاریکه لهسهر بیناسازی کورده واری، له سالی 1988 هوه ئامادهیه.

_دهسهلاتی دوو ژن وهرگیپان

_پاوهری سهروکه نهخوشهکان وهرگیپان

- جیهان له دیدی کوشنیر ... وهرگیپان

برادهره جوانهکه ... وهرگیپان

- بههشتی زیندان .. وتارو ریپورتاژ له 1996هوهو

بهبهردهوامی ده وئوسم، ئیستاش گوشه ی (بریفت) له

چهندین گوڤارو روژنامه و مالپه رهکانا له ولات و ده رهوهی

ولات بلا وده کله وه.